

Broj: 05-02-2-72-3/26
Sarajevo, 17. 3. 2026. godine

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE

- Zastupnički dom -
- Dom naroda -

Trg Bosne i Hercegovine 1
71 000 Sarajevo

**BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO**

PRIMLJENO:	10-03-2026		
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Kodni broj	Broj priloga
01.02-02-1-879/26			

PREDMET: Prijedlog zakona zaštititi oznaka zemljopisnog podrijetla, *dostavlja se*

Poštovani,

u prilogu dostavljamo Prijedlog zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla, koji je Vijeće ministara Bosne i Hercegovine usvojilo na 102. sjednici održanoj 18. 2. 2026. godine, na prijedlog Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine, uz usvojen prijedlog da se isti uputi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na razmatranje po skraćenom zakonodavnom postupku, sukladno članku 123. stavku (1) Poslovnika Doma naroda i članku 132. stavku (1) Poslovnika Zastupničkog doma.

Uz navedeni Prijedlog zakona dostavljamo i tekstove ovog prijedloga zakona na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku, na latiničnom i ćirilichnom pismu, kao i elektroničku verziju (CD) sa svim priložima. Istodobno dostavljamo i Obavijest Vijeća ministara Bosne i Hercegovine broj 05-07-1-337-3/26 od 25. 2. 2026. godine, Obrazloženje Prijedloga zakona, mišljenja nadležnih tijela, i to Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, Agencije za zaštitu osobnih podataka Bosne i Hercegovine, Direkcije za europske integracije Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine te Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, zatim Izjavu o usklađenosti, Obrazac broj 2a - fiskalna procjena učinaka, Izjavu i Izvešće o provedenim konzultacijama sa zainteresiranom javnošću te Obrazac broj 1 - prethodna procjena učinaka propisa.

S poštovanjem,

Prilog - Kao u tekstu -

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a

GENERALNI TAJNIK
VIJEĆA MINISTARA BiH
mr. Robert Vidović

Broj: 05-02-1-696-23/23SD
Mostar, 12.3.2026. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
Vijeće ministara
Generalno tajništvo
71000 Sarajevo
Trg Bosne i Hercegovine br. 1

16-03-2026

05 02-1 72-2/
26

PREDMET: Prijedlog zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla, *korigirani tekst za potrebe Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, dostavlja se.*

VEZA: Vaš akt broj: 05-07-1-337-3/26 od 25.2.2026. godine

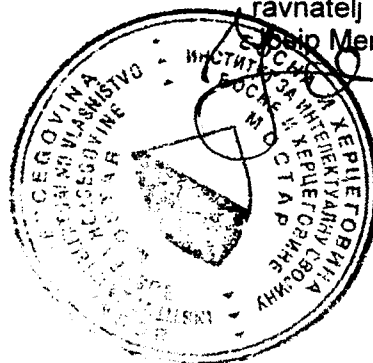
Poštovani,

Postupajući po aktu veze u privitku dostavljamo korigirani tekst Prijedloga zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla, na dva pisma i tri jezika u papirnoj i elektronskoj formi, radi upućivanja Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na razmatranje i usvajanje.

Temeljem članka 134. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 79/14, 81/15, 97/15, 78/19, 26/20, 53/22, 59/23, 87/23, 50/24) i članka 125. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 58/14, 88/15, 96/15 i 53/16) predlažemo da se predmetni zakon uputi u proceduru po skraćenom zakonodavnom postupku s obzirom da je prijedlog zakona označen oznakom "E1".

S poštovanjem,

ravnatelj
Eldo Merdžo

PRIVITAK:
- kao u tekstu

DOSTAVLJENO:
- naslovu
- a/a

WEB: www.iipr.gov.ba; e-mail: info@iipr.gov.ba

Sjedište: 88000 Mostar, Kneza Domagoja bb.; e-mail: mostar@iipr.gov.ba; Fax: +387 36 31 84 20;

Tel: Protokol +387 36 33 43 81; Ured ravnatelja i zamjenika ravnatelja +387 36 33 43 82 (Mostar);

Ispostava Sarajevo: 71000 Sarajevo, Bulevar Meše Selimovića 95, lamela C – 3.kat; e-mail: sarajevo@iipr.gov.ba;

Fax: +387 33 65 27 57; Tel: Protokol +387 33 65 27 65;

Ispostava Banja Luka: 78000 Banja Luka, Akademika Jovana Surutke 13/3; e-mail: banjaluka@iipr.gov.ba; Fax: +387 51 22 68 41; Tel: +387 51 22 68 40

Odjeljenja: Nacionalni žig, Međunarodni žig +387 33 65 27 98; Patenti +387 33 61 80 95, +387 36 33 43 81;

Industrijski dizajn, Autorsko i srodna prava +387 36 33 43 81;

„P.Z.E.I.“

Na osnovu člana IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na __ sjednici Predstavničkog doma, održanoj ___ 202_. godine, i na ___ sjednici Doma naroda, održanoj ___202_. godine, usvojila je

ZAKON O ZAŠTITI OZNAKA GEOGRAFSKOG PORIJEKLA

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet Zakona)

- (1) Ovim zakonom uređuju se način sticanja, održavanje, sadržaj, prestanak i pravna zaštita oznaka geografskog porijekla u Bosni i Hercegovini.
- (2) Ovaj zakon primjenjuje se i na oznake geografskog porijekla koje su međunarodno registrirane za Bosnu i Hercegovinu.
- (3) Oznake geografskog porijekla registrirane za teritoriju Bosne i Hercegovine na osnovu Lisabonskog aranžmana o zaštiti oznaka porijekla i njihovoj međunarodnoj registraciji (u daljnjem tekstu: „Lisabonski aranžman“) imaju isti učinak u Bosni i Hercegovini kao da su direktno prijavljene i registrirane u Bosni i Hercegovini.
- (4) Ovim zakonom usklađuje se zakonodavstvo Bosne i Hercegovine s Uredbom (EU) 2024/1143 Evropskog parlamenta i Vijeća o oznakama geografskog porijekla za vino, jaka alkoholna pića i poljoprivredne proizvode, te garantirano tradicionalnim specijalitetima i neobaveznim izrazima kvaliteta za poljoprivredne proizvode od 11. aprila 2024. (SL L, 2024/1143, 23. 4. 2024.), Direktivom 2004/48 EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 29. aprila 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva (SL L, 157, 30. 4. 2004.), Lisabonskim aranžmanom o imenima porijekla i geografskim oznakama i Uredbom (EU) br. 608/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća od 12. juna 2013. o carinskoj provedbi prava intelektualnog vlasništva i stavljanju van snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1383/2003.

- (5) Navođenje pravnih akata Evropske unije iz stava (4) ovog člana vrši se isključivo u svrhu praćenja informisanja o preuzimanju pravne stečevine Evropske unije u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine.

Član 2.
(Rodno značenje izraza)

Izrazi koji su, radi preglednosti, dati u jednom gramatičkom rodu, bez diskriminacije se odnose i na muški i ženski rod.

Član 3.
(Pojam oznake geografskog porijekla)

- (1) U smislu ovog zakona, oznaka geografskog porijekla je grupni naziv za sljedeće vrste oznaka:
- a) oznaku porijekla proizvoda;
 - b) garantirano tradicionalni specijalitet;
 - c) planinski proizvod;
 - d) zaštićenu geografsku oznaku;
 - e) zaštićeno ime porijekla.
- (2) Oznake geografskog porijekla upotrebljavaju se za obilježavanje prirodnih, poljoprivrednih, prehrambenih proizvoda, vina i ostalih alkoholnih pića, industrijskih, zanatskih i proizvoda domaće radinosti.

Član 4.
(Pojam oznake porijekla proizvoda i nadležnost za postupak zaštite oznake porijekla proizvoda)

- (1) Oznaka porijekla proizvoda je svaka oznaka kojom se neka zemlja, ili mjesto koje se u njoj nalazi, direktno ili indirektno označava kao zemlja ili mjesto geografskog porijekla proizvoda.
- (2) Pravna zaštita oznake porijekla proizvoda, u skladu s odredbama Madridskog sporazuma o suzbijanju lažnih ili prevarnih oznaka porijekla proizvoda od 14. aprila 1891. godine,

ostvaruje se direktnom primjenom tih odredaba i propisa o suzbijanju nelojalne konkurencije, u sudskom postupku pred stvarno i mjesno nadležnim sudom, ili u upravnom postupku pred nadležnim carinskim organom ili organom tržišne inspekcije.

- (3) Sud je nadležan odlučiti koja oznaka porijekla proizvoda, zbog svog generičnog karaktera, ne uživa zaštitu u skladu s odredbama Madridskog sporazuma o suzbijanju lažnih ili prevarnih oznaka porijekla proizvoda.

Član 5.

(Pojam garantirano tradicionalnog specijaliteta i planinskog proizvoda te nadležnost za postupak njihovog priznanja i registracije)

- (1) Garantirano tradicionalni specijalitet je naziv koji opisuje poljoprivredni, uključujući i prehrambeni proizvod, čiji način proizvodnje, prerada ili sastav odgovaraju tradicionalnoj praksi za taj proizvod, ili koji se proizvodi od sirovina ili sastojaka koji se tradicionalno upotrebljavaju.
- (2) Da bi se registrirao kao garantirano tradicionalni specijalitet, naziv se mora tradicionalno koristiti za označavanje proizvoda ili opisivati svojstva proizvoda.
- (3) Planinski proizvod je naziv koji se koristi kao složenica isključivo za opisivanje proizvoda namijenjenih ljudskoj prehrani, gdje i sirovina i hrana za životinje iz uzgoja potječu pretežno s planinskog područja, a u slučaju prerađenih proizvoda prerada se također odvija na planinskom području.
- (4) Planinsko područje je ono koje je kao takvo definirano važećim propisima u Bosni i Hercegovini.
- (5) Za uvjete za priznavanje, postupak registracije garantirano tradicionalnog specijaliteta i planinskog proizvoda i vođenje njihovih registara, u skladu sa svojim propisima, isključivo je nadležna Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine.
- (6) Garantirano tradicionalni specijalitet i planinski proizvod na svojim pakovanjima mogu koristiti, uz te nazive, i žig ili industrijski dizajn za čiji postupak priznavanja, registracije i vođenja registara isključivu nadležnost ima Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i

Hercegovine (u daljnjem tekstu: Institut), u skladu sa Zakonom o žigu i Zakonom o industrijskom dizajnu.

Član 6.
(Pojam zaštićene geografske oznake)

Zaštićena geografska oznaka je bilo koja oznaka zaštićena u Bosni i Hercegovini, koja sadrži, ili koja se sastoji od imena geografskog područja, ili druge oznake poznate da se odnosi na takvo područje, koje identifikuje da roba potječe s tog geografskog područja, pri čemu se dati kvalitet, reputacija ili druga karakteristika robe mogu suštinski pripisati njenom geografskom porijeklu.

Član 7.
(Pojam zaštićenog imena porijekla)

Zaštićeno ime porijekla je bilo koji naziv zaštićen u Bosni i Hercegovini koji sadrži, ili koji se sastoji od imena geografskog područja, ili drugog naziva poznatog da se odnosi na takvo područje, koje služi da odredi da roba potječe s tog geografskog područja, pri čemu su kvalitet ili karakteristike te robe isključivo ili suštinski prouzrokovani geografskim okruženjem, uključujući prirodne i ljudske faktore, a koji također daju robi njenu reputaciju.

Član 8.
(Geografsko područje porijekla)

- (1) Geografsko područje porijekla zaštićene geografske oznake i zaštićenog imena porijekla (u daljnjem tekstu: zaštićene oznake porijekla), kako je definirano u čl. 6. i 7. ovog zakona, može se sastojati od cjelokupne teritorije zemlje porijekla, ili regije, lokaliteta ili mjesta u zemlji porijekla.
- (2) Ovaj zakon primjenjivat će se i u slučaju kada se geografsko područje porijekla, kako je opisano u stavu (1) ovog člana, sastoji od prekograničnog geografskog područja ili njegovog dijela.

Član 9.
(Tradicionalni i historijski nazivi)

Oznaku geografskog porijekla čini i naziv koji nije administrativni geografski naziv određene zemlje, regije ili lokaliteta, koji je dugom upotrebom u prometu postao općepoznat kao

tradicionalni naziv proizvoda koji potječe s tog područja, ili je u pitanju historijski naziv tog područja, ako ispunjava uvjete iz članova 4. do 8. ovog zakona.

Član 10. (Porijeklo sirovine)

- (1) Isključujući vino i druga alkoholna pića, proizvod se može izuzetno zaštititi zaštićenim imenom porijekla ako ima dokazano tradicionalno obilježje, visoku reputaciju i dobro je poznat, te kada sirovina za proizvodnju tog proizvoda potječe s područja različitog ili šireg od područja prerade, ako je područje proizvodnje sirovine ograničeno, i postoje posebni uvjeti za proizvodnju te sirovine, kao i sistem inspeksijske kontrole koji osigurava nadzor nad ispunjenjem posebnih uvjeta.
- (2) U slučaju poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, sirovinama se smatraju samo žive životinje, meso i mlijeko.

Član 11. (Homonimni nazivi)

- (1) Ako su nazivi dva ili više mjesta odakle proizvod potječe identični, ili gotovo identični u pisanom ili izgovorenom obliku (homonimni nazivi), zaštita takvih geografskih naziva bit će priznata svim zainteresovanim licima koja ispunjavaju uvjete propisane ovim zakonom, na osnovu principa pravednog i ravnopravnog tretiranja proizvođača na tržištu i istinitog obavještanja potrošača, osim kada to može izazvati zabunu u javnosti o tačnom geografskom porijeklu proizvoda.
- (2) Korisnik homonima dužan je dati dovoljno informacija na etiketi ili pakovanju o stvarnom porijeklu proizvoda, da bi se homonimi mogli što bolje razlikovati jedan od drugog te da ne bi doveli u zabludu javnost.

Član 12. (Oznake geografskog porijekla koje se ne mogu zaštititi)

Zaštićenom geografskom oznakom ili zaštićenim imenom porijekla ne može se zaštititi oznaka geografskog porijekla:

- a) koja je suprotna javnom poretku ili moralu;
- b) koja predstavlja ime zaštićene biljne sorte ili životinjske vrste, ako bi to moglo dovesti javnost u zabludu o geografskom porijeklu proizvoda;

- c) čiji izgled ili sadržaj bi mogao stvoriti zabunu u privrednom prometu u pogledu vrste, porijekla, kvaliteta, načina proizvodnje ili drugih karakteristika proizvoda;
- d) koja predstavlja tačan naziv zemlje, regije ili lokaliteta s kojeg proizvod potječe, ali koji kod potrošača izaziva lažnu predstavu da proizvod potječe iz druge zemlje, regije ili lokaliteta;
- e) koja je, usljed dugotrajne upotrebe, u običnom govoru izgubila svoje geografsko značenje i postala generična, odnosno uobičajena za označavanje određenog proizvoda;
- f) koja nije zaštićena, ili je prestala biti zaštićena u zemlji porijekla, ili koja se prestala koristiti u toj zemlji;
- g) koja je istovjetna ili bitno slična ranije registriranom žigu, ako, s obzirom na reputaciju, poznatost i dužinu upotrebe tog žiga, postoji mogućnost nastanka zabune kod potrošača u pogledu proizvođačkog porijekla proizvoda.

Član 13. **(Generični naziv)**

- (1) Generičan naziv je onaj geografski naziv koji je, iako se odnosi na geografsko mjesto na kojem je proizvod prvobitno nastao ili je stavljen na tržište, u uobičajenom govoru izgubio svoje geografsko značenje i postao opći naziv tog proizvoda.
- (2) Pri utvrđivanju je li neki geografski naziv postao generičan uzimaju se u obzir sve okolnosti, a naročito postojeća situacija na geografskom području s kojeg proizvod potječe, kao i na područjima potrošnje proizvoda.
- (3) Zaštićena geografska oznaka i zaštićeno ime porijekla ne mogu postati generični nazivi dok traje njihova zaštita po ovom zakonu.

Član 14. **(Načelo teritorijalnosti)**

Prava priznata na osnovu odredaba ovog zakona su teritorijalno ograničena prava koja vrijede na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Član 15.
(Domaća i strana lica)

- (1) Strana fizička i pravna lica u pogledu zaštite oznaka geografskog porijekla u Bosni i Hercegovini uživaju ista prava i obaveze kao i domaća fizička i pravna lica, ako to proizlazi iz dvostranih ili međunarodnih ugovora ili konvencija kojima je pristupila ili ih je ratificirala Bosna i Hercegovina (u daljnjem tekstu: međunarodni ugovori i konvencije), ili iz principa reciprociteta.
- (2) Reciprocitet dokazuje strana koja se na njega poziva.
- (3) Strana fizička i pravna lica mogu tražiti zaštitu oznaka geografskog porijekla u Bosni i Hercegovini ili upis statusa ovlaštenih korisnika ako su im ta prava priznata u zemlji porijekla i ako ispunjavaju uvjete iz ovoga zakona.

Član 16.
(Nadležnost za postupak priznavanja zaštićene geografske oznake ili zaštićenog imena porijekla)

- (1) Za postupak priznavanja, uvjete i registraciju zaštićene geografske oznake i zaštićenog imena porijekla, u skladu s ovim zakonom, isključivu nadležnost ima Institut.
- (2) Ako nije drugačije propisano ovim zakonom, u postupku pred Institutom se primjenjuju odredbe zakona kojima se uređuje upravni postupak na nivou Bosne i Hercegovine.

Član 17.
(Tužba protiv odluka Instituta)

- (1) Odluke Instituta iz člana 16. stava (1) ovog zakona su konačne u upravnom postupku.
- (2) Protiv odluke Instituta može se pokrenuti upravni spor.
- (3) Upravni spor se pokreće tužbom pred Sudom Bosne i Hercegovine, u roku od 60 dana od dana prijema odluke Instituta.

Član 18.
(Registri)

- (1) Institut u elektronskoj formi vodi Registar prijava zaštićenih geografskih oznaka i Registar prijava zaštićenih imena porijekla, Registar prijava za priznanje statusa ovlaštenog korisnika zaštićene geografske oznake, Registar prijava za priznanje statusa ovlaštenog korisnika zaštićenog imena porijekla, Registar zaštićenih geografskih oznaka, Registar zaštićenih imena porijekla, Registar ovlaštenih korisnika zaštićenih geografskih oznaka, Registar ovlaštenih korisnika zaštićenih imena porijekla i Registar zastupnika za zaštitu industrijskog vlasništva.
- (2) Registrom međunarodnih prijava oznaka geografskog porijekla smatrat će se zbirka prijava zaštićenih oznaka geografskog porijekla podnesenih na osnovu Lisabonskog aranžmana i objavljenih od Međunarodnog biroa Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo (u daljnjem tekstu: Međunarodni biro).
- (3) Registri iz stava (1) ovog člana objedinjeni su u jedinstveni sistem registara industrijskog vlasništva Bosne i Hercegovine u elektronskom obliku.
- (4) Sadržaj registara iz stava (1) ovog člana propisat će se posebnim propisom za provođenje ovog zakona (u daljnjem tekstu: provedbeni propis).
- (5) Registri iz stava (1) ovog člana smatraju se javnim knjigama i zainteresovana lica mogu ih razgledati bez plaćanja posebne takse.
- (6) Na pisani zahtjev zainteresovanih lica i uz plaćanje propisane takse i naknade troškova postupka Institut će izdati kopije dokumenata i odgovarajuće potvrde i uvjerenja o činjenicama o kojima vodi službenu evidenciju.
- (7) Iz registara propisanih ovim članom izuzete su zaštićene oznake porijekla i zaštićene oznake geografskog porijekla koje su predmet zakona koji reguliše organizaciju tržišta vina u Bosni i Hercegovini, a koje se vode u registru kojeg uspostavlja i vodi Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa.

Član 19.
(Zastupanje)

- (1) Fizička i pravna lica koja se bave zastupanjem u postupku registracije zaštićenih imena porijekla i zaštićenih geografskih oznaka pred Institutom moraju biti upisana u odgovarajući Registar zastupnika iz člana 18. stava (1) ovog zakona.
- (2) Strano fizičko ili pravno lice koje nema prebivalište ili strano pravno lice koje nema stvarno i efektivno poslovno sjedište u Bosni i Hercegovini u postupku pred Institutom mora zastupati zastupnik iz stava (1) ovog člana.
- (3) U Registar zastupnika upisuju se fizička i pravna lica koja ispunjavaju uvjete utvrđene posebnim propisom.

Član 20.
(Pružanje informacija)

- (1) Institut će svakom zainteresovanom licu, na njegov pisani zahtjev, omogućiti uvid u dokumentaciju koja se odnosi na zaštićenu geografsku oznaku ili zaštićeno ime porijekla.
- (2) Sadržaj i način uvida iz stava (1) ovog člana uredit će se provedbenim propisom.
- (3) Usluge pretraživanja prijavljenih i registriranih zaštićenih geografskih oznaka i zaštićenih imena porijekla za strana lica obavljaju se posredstvom zastupnika iz člana 19. stava (2) ovog zakona, a domaća lica usluge pretraživanja mogu zahtijevati i samostalno.

Član 21.
(Takse i naknade u postupku registriranja zaštićene geografske oznake, zaštićenog imena porijekla, sticanja i održavanja statusa ovlaštenog korisnika i pružanja informacijskih usluga)

- (1) Za sve radnje u postupku registriranja i prestanka zaštićene geografske oznake i zaštićenog imena porijekla, sticanja, održavanja i prestanka statusa ovlaštenog korisnika i za pružanje informacijskih usluga plaćaju se takse saglasno važećim propisima kojima se uređuju državne administrativne takse (u daljnjem tekstu: takse) i naknade posebnih troškova postupka (u daljnjem tekstu: troškovi postupka) u visini određenoj posebnom tarifom koju

donosi Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, na prijedlog direktora Instituta.

- (2) Dokaz o plaćenju taksi i troškovima postupka iz stava (1) ovog člana dostavlja se Institutu na način utvrđen provedbenim propisima.
- (3) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine utvrđuje visinu administrativnih taksi za postupke zaštite oznaka geografskog porijekla.

Član 22.

(Međunarodno registriranje oznaka geografskog porijekla)

- (1) Nosilac prava ili ovlaštenu korisnik zaštićene geografske oznake ili zaštićenog imena porijekla može podnijeti zahtjev za međunarodno registriranje oznake geografskog porijekla u skladu s međunarodnim ili bilateralnim ugovorom koji obavezuje Bosnu i Hercegovinu.
- (2) Zahtjev za međunarodno registriranje iz stava (1) ovog člana, uz plaćanje propisane takse i troškova postupka, podnosi se putem Instituta.
- (3) Sadržaj zahtjeva za međunarodno registriranje oznake geografskog porijekla i postupanje Instituta po tom zahtjevu uredit će se provedbenim propisom.

DIO DRUGI - POSTUPAK PO PRIJAVI ZAŠTIĆENE GEOGRAFSKE OZNAKE I ZAŠTIĆENOG IMENA PORIJEKLA

Član 23.

(Pokretanje postupka za registraciju)

- (1) Postupak za registraciju zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake pokreće se odgovarajućom pisanom prijavom na jednom od službenih jezika Bosne i Hercegovine.

- (2) Jedna prijava zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake može se odnositi samo na jednu oznaku ili ime geografskog područja i samo na jednu vrstu proizvoda.
- (3) Prijava za registraciju zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake može se podnijeti i na stranom jeziku ako sadrži oznaku vrste zaštite koja se traži i kontakt-podatke podnosioca prijave na jednom od službenih jezika Bosne i Hercegovine.
- (4) Ako se prijava podnosi na stranom jeziku, podnosilac prijave mora u roku od 90 dana od dana podnošenja prijave na stranom jeziku dostaviti ovjereni prijevod prijave na jedan od službenih jezika Bosne i Hercegovine, u suprotnom će se smatrati da je prijava povučena.
- (5) Prijava se podnosi Institutu u obliku koji je propisan provedbenim propisom.
- (6) Ako je prijava dostavljena elektronski, podnosilac mora dostaviti prijavu u originalu najkasnije u roku od 15 dana od izvršene elektronske dostave.

Član 24.

(Lica koja mogu podnijeti prijavu za registraciju zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake)

Prijavu za registraciju zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake mogu podnijeti:

- a) domaća fizička ili pravna lica, koji su na određenom geografskom području proizvođači proizvoda koji se označavaju nazivom tog geografskog područja;
- b) udruženja lica iz tačke a) ovog stava neovisno o načinu udruživanja, privredne komore, udruženja potrošača, općinski, kantonalni, entitetski i državni organi zainteresovani za registraciju zaštićenog imena porijekla, odnosno zaštićene geografske oznake u okviru svojih aktivnosti;
- c) strana fizička ili pravna lica, odnosno strana udruženja, ako je oznaka geografskog porijekla priznata u zemlji porijekla, kada to proizlazi iz bilateralnih i međunarodnih ugovora.

Član 25.

(Bitni dijelovi prijave)

- (1) Bitni dijelovi prijave za registraciju zaštićene geografske oznake ili zaštićenog imena porijekla su:

- a) zahtjev za registraciju s naznakom da se traži registracija zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake;
 - b) opis geografskog područja;
 - c) podaci o specifičnim karakteristikama proizvoda.
- (2) Sadržaj zahtjeva za registraciju zaštićene geografske oznake i zaštićenog imena porijekla i priloga koji se podnose uz zahtjev, propisat će se provedbenim propisom.

Član 26.
(Zahtjev za registraciju)

- (1) Zahtjev za registraciju zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake mora sadržavati:
- a) podatke o podnosiocu prijave;
 - b) geografski naziv koji se štiti u slučaju registracije zaštićenog imena porijekla;
 - c) geografski naziv koji se štiti ili drugu oznaku poznatu da se odnosi na dato područje, kao što su izgled geografske oznake ako osim riječi sadrži i figurativne dijelove, ili samo figurativne dijelove koji su podobni da identifikuju geografsko porijeklo određene robe, u slučaju registracije zaštićene geografske oznake;
 - d) vrstu proizvoda koji se obilježava određenom oznakom;
 - e) geografski naziv područja ili mjesta iz kojeg potječe proizvod koji se obilježava određenom oznakom;
 - f) potpis podnosioca prijave;
 - g) dokaz o plaćenju taksu;
 - h) punomoć, ako se prijava podnosi posredstvom zastupnika.
- (2) Ako prijavu podnosi strano lice, zahtjev iz stava (1) ovog člana mora sadržavati i javnu ispravu koju izdaje nadležni organ u državi porijekla kojom se potvrđuje da je oznaka geografskog porijekla priznata u državi porijekla, kao i ovjereni prijevod te javne isprave na jednom od službenih jezika Bosne i Hercegovine.
- (3) Zahtjev za registriranje zaštićenog imena porijekla, uz elemente iz stava (1) ovog člana, sadrži i naziv ovlaštenog akreditovanog tijela ili drugog stručnog tijela koje vrši kontrolu kvaliteta i posebnih svojstava proizvoda.

Član 27.
(Opis geografskog područja)

Opis geografskog područja sadrži podatke o geografskom području s kojeg potječe proizvod i obuhvata bliže određenje administrativnih granica tog područja, prirodnih granica, geografsku mapu tog područja i podatke o geografskim i ljudskim faktorima koji uvjetuju specifične karakteristike, kvalitet ili reputaciju proizvoda koji je u pitanju.

Član 28.
(Podaci o specifičnim karakteristikama proizvoda)

- (1) Podaci o specifičnim karakteristikama proizvoda, ako je u pitanju prijava zaštićene geografske oznake, podnose se u vidu specifikacije.
- (2) Podaci o specifičnim karakteristikama proizvoda, ako je u pitanju prijava zaštićenog imena porijekla, podnose se u vidu elaborata o načinu proizvodnje proizvoda i posebnim svojstvima i kvalitetu proizvoda.

Član 29.
(Specifikacija)

Specifikaciju izrađuje podnosilac prijave za registriranje zaštićene geografske oznake i ona sadrži:

- a) podatke o podnosiocu prijave;
- b) geografski naziv koji se štiti ili drugu oznaku poznatu da se odnosi na dato područje, kao što su izgled geografske oznake ako osim riječi sadrži i figurativne dijelove, ili samo figurativne dijelove koji su podobni da identifikuju geografsko porijeklo određene robe;
- c) opis načina proizvodnje proizvoda;
- d) preciznu naznaku specifičnih karakteristika ili kvaliteta proizvoda;
- e) podatke o stečenoj reputaciji;
- f) druge podatke koji upućuju na to da je riječ o proizvodima ili uslugama posebnog kvaliteta, ugleda ili nekih drugih posebnih svojstava.

Član 30.
(Elaborat)

- (1) Elaborat izrađuje ekspert ili eksperti koje, u zavisnosti od vrste proizvoda koji će biti označen zaštićenim imenom porijekla, odabire podnosilac prijave za registraciju zaštićenog imena porijekla.
- (2) Troškove izrade elaborata snosi podnosilac prijave zaštićenog imena porijekla, odnosno naručilac elaborata.
- (3) Elaborat sadrži:
 - a) podatke o podnosiocu prijave zaštićenog imena porijekla i licu ovlaštenom da ga predstavlja;
 - b) kratak historijat tradicionalne proizvodnje proizvoda označenih zaštićenim imenom porijekla;
 - c) geografski naziv koji se štiti;
 - d) stručno pripremljen opis načina i postupka proizvodnje proizvoda koji je označen zaštićenim imenom porijekla;
 - e) podatke o godišnjem proizvodnom kapacitetu proizvoda na određenom geografskom području, uz moguće varijacije u količinama u zavisnosti od vremenskih prilika;
 - f) podatke o posebnim svojstvima i kvalitetu proizvoda;
 - g) podatke o uzročnoj vezi između posebnih svojstava i kvaliteta proizvoda i geografskog područja kao i tradicionalnog znanja koje se prenosi s generacije na generaciju, posebno kada je to od suštinskog značaja;
 - h) učestalost kontrole u zavisnosti od vrste proizvoda.
- (4) Sastavni dio elaborata su i podaci o:
 - a) ekspertu, odnosno ekspertima koji su izradili elaborat;
 - b) ovlaštenom kontrolnom tijelu koje vrši kontrolu datog proizvoda.

Član 31.
(Izmjena elaborata)

- (1) Fizička i pravna lica i udruženja pravnih i fizičkih lica koja ispunjavaju uvjete predviđene članom 24. tač. a) i b) ovog zakona, koji imaju pravno svojstvo zainteresovane strane, mogu tražiti izmjene i dopune elaborata kao rezultat promjene količine godišnje proizvodnje koje su nastale putem razvoja nauke i tehničkog znanja ili radi redefinisanja granica geografskog područja.
- (2) Izmjena, odnosno dopuna elaborata može se odnositi na:

- a) količinu godišnje proizvodnje ili
 - b) redefinisane granice geografskog područja.
- (3) Izmjene i dopune elaborata vrši ekspert, ili eksperti koji su izradili elaborat, ili drugi ekspert ili eksperti, u zavisnosti od vrste proizvoda koji će biti označen zaštićenim imenom porijekla.
- (4) Zahtjev za izmjene i dopune elaborata podnosi se Institutu i on mora sadržavati razloge zbog kojih se traži izmjena i dopuna elaborata.
- (5) Podnosilac zahtjeva za dopunu, odnosno izmjenu elaborata uz zahtjev treba dostaviti Institutu izvršenu izmjenu.
- (6) Izmjenom elaborata smatra se i promjena kontrolnog tijela.
- (7) Izmjene elaborata se upisuju u određeni registar i objavljuju u „Službenom glasniku Instituta“ (u daljnjem tekstu: službeno glasilo).

Član 32.
(Datum podnošenja prijave)

- (1) Za priznanje datuma podnošenja prijave za registraciju zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake potrebno je da prijava podnesena Institutu na taj datum sadrži bitne dijelove prijave iz člana 25. ovog zakona.
- (2) Institut podnosiocu prijave na njegov primjerak potvrđuje prijem prijave.
- (3) Po prijemu prijave, Institut ispituje sadrži li prijava dijelove iz člana 25. ovog zakona.
- (4) Ako prijava ne sadrži dijelove iz člana 25. ovog zakona, Institut će pisanim putem pozvati podnosioca prijave da u roku od 30 dana otkloni nedostatke zbog kojih prijava nije mogla biti upisana u odgovarajući registar prijava, uz upozorenje da će prijava biti odbačena ako nedostaci ne budu otklonjeni.
- (5) Ako podnosilac prijave u roku iz stava (4) ovog člana ne otkloni nedostatke, Institut će zaključkom odbaciti prijavu.
- (6) Ako podnosilac prijave u roku iz stava (4) ovog člana otkloni nedostatke, Institut će zaključkom priznati kao datum podnošenja prijave onaj datum kada je podnosilac prijave otklonio uočene nedostatke.

(7) Prijava kojoj je priznat datum podnošenja upisuje se u odgovarajući registar prijava.

Član 33.
(Registar prijava)

U registar prijava upisuju se podaci o bitnim dijelovima prijave iz člana 25. ovog zakona i drugi podaci propisani provedbenim propisom.

Član 34.
(Redosljed ispitivanja prijave)

(1) Prijave za registraciju zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake ispituju se prema redosljedu određenom datumom njihovog podnošenja.

(2) Izuzetno od odredbe stava (1) ovog člana, prijava se može ispitivati po hitnom postupku:

- a) u slučaju sudskog spora ili pokrenutog inspekcijskog nadzora ili carinskog postupka;
- b) ako je, saglasno s drugim propisima, u određenom roku neophodno izvršiti registraciju zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake, uz obavezu podnošenja posebnog zahtjeva za to.

(3) U slučaju iz stava (2) ovog člana podnosi se zahtjev za ispitivanje prijave po hitnom postupku.

(4) Za zahtjev za ispitivanje prijave po hitnom postupku iz stava (3) ovog člana plaćaju se takse i troškovi postupka.

Član 35.
(Ispitivanje urednosti prijave i njeno odbacivanje)

(1) Postupak ispitivanja urednosti prijave obuhvata ispitivanje svih uvjeta propisanih ovim zakonom i provedbenim propisom.

(2) Prijava je uredna ako sadrži bitne dijelove iz članova 25. do 30. ovog zakona, dokaz o uplati propisane takse i troškova postupka i druge propisane podatke.

- (3) Ako utvrdi da prijava nije uredna, Institut će pisanim putem, uz navođenje razloga, pozvati podnosioca prijave da je uredi u roku koji ne može biti kraći od 30 dana ni duži od 90 dana.
- (4) Na obrazloženi zahtjev podnosioca prijave, uz plaćanje takse i troškova postupka, Institut će produžiti rok iz stava (3) ovog člana za vrijeme koje smatra primjerenim, ali ne kraće od 15 dana ni duže od 90 dana.
- (5) Ako podnosilac prijave u ostavljenom roku ne uredi prijavu ili ne plati taksu i troškove postupka za njeno uređivanje, Institut će zaključkom odbaciti prijavu.

Član 36.
(Odustajanje od prijave)

- (1) Podnosilac prijave može u toku cijelog postupka odustati od prijave.
- (2) U slučaju kada podnosilac prijave odustane od prijave, Institut će donijeti poseban zaključak o obustavljanju postupka.
- (3) U slučaju iz stava (2) ovog člana, prijava za registraciju zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake prestaje važiti narednog dana od dana predaje Institutu izjave o odustajanju.

Član 37.
(Ispitivanje uvjeta za registraciju zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake)

- (1) Ako je prijava za registraciju zaštićenog imena porijekla, odnosno zaštićene geografske oznake uredna, u smislu člana 35. st. (1) i (2) ovog zakona, Institut ispituje jesu li ispunjeni uvjeti za registriranje zaštićenog imena porijekla, odnosno zaštićene geografske oznake.
- (2) U postupku ispitivanja uvjeta za registriranje zaštićenog imena porijekla, odnosno zaštićene geografske oznake, Institut, ako smatra potrebnim, može pribaviti mišljenje od kompetentne institucije ili pojedinca (u daljnjem tekstu: ekspert) o posebnim svojstvima, reputaciji i kvalitetu proizvoda navedenim u prijavi zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake.
- (3) Direktor Instituta je ovlašten odrediti eksperta iz stava (2) ovog člana u svakom pojedinačnom slučaju, sa spiska eksperata koji mu dostavi podnosilac prijave.

- (4) Ako podnosilac prijave ne dostavi spisak od najmanje dva eksperta iz stava (2) ovog člana, direktor Instituta će sam odrediti eksperta.
- (5) Ekspert iz stava (2) ovog člana dužan je traženo mišljenje dostaviti u roku od 60 dana od dana kada je zatraženo.
- (6) Ako ekspert iz stava (2) ovog člana traženo mišljenje ne dostavi u roku od 60 dana od kada mu je zatraženo, Institut će ispunjavanje uvjeta za registriranje ispitivati bez pribavljenog mišljenja.
- (7) Troškove izrade mišljenja eksperta iz stava (2) snosi podnosilac prijave.

Član 38.
(Rješenje o odbijanju prijave)

- (1) Ako je zatraženo mišljenje eksperta iz člana 37. stava (2) ovog zakona i on je dao negativno mišljenje o ispunjavanju uvjeta za registraciju zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake, ili ako Institut utvrdi da prijava ne ispunjava uvjete propisane ovim zakonom, Institut će pisanim putem, na osnovu rezultata ispitivanja, obavijestiti podnosioca prijave o razlozima zbog kojih prijavljena oznaka geografskog porijekla ne može biti registrirana kao zaštićeno ime porijekla ili zaštićena geografska oznaka i pozvat će ga da se izjasni o tim razlozima u roku koji ne može biti kraći od 30 dana, ni duži od 60 dana.
- (2) Na obrazloženi zahtjev podnosioca prijave, uz plaćanje administrativne takse i troškova postupka, Institut može jednom produžiti rok iz stava (1) ovog člana za vrijeme koje smatra primjerenim, ali ne kraće od 15 dana, ni duže od 90 dana.
- (3) Ako se podnosilac prijave u ostavljenom roku izjasni o razlozima zbog kojih prijavljena oznaka geografskog porijekla ne može biti zaštićena, Institut je dužan o njegovom izjašnjenju pribaviti mišljenje eksperta iz člana 37. stava (2) ovog zakona.
- (4) Ako ekspert iz člana 37. stava (2) ovog zakona traženo mišljenje ne dostavi u roku od 60 dana od kada mu je zatraženo, Institut će postupak ispitivanja ispunjavanja uvjeta za registriranje nastaviti bez pribavljenog mišljenja.
- (5) Institut će rješenjem odbiti registrovati zaštićeno ime porijekla ili zaštićenu geografsku oznaku ako se podnosilac prijave zaštićenog imena porijekla, odnosno zaštićene geografske oznake, uopće ne izjasni, ili ako se izjasni, a Institut ili ekspert iz člana 37. stava

(2) i dalje smatra da se zaštićeno ime porijekla, odnosno zaštićena geografska oznaka ne može registrirati.

Član 39.

(Pretvaranje prijave)

- (1) Do okončanja postupka, prijava za registraciju zaštićenog imena porijekla, na zahtjev podnosioca prijave, uz plaćanje propisane takse i troškova postupka, može se pretvoriti u zahtjev za registraciju zaštićene geografske oznake, i obratno, prijava za registraciju zaštićene geografske oznake se do okončanja postupka, na zahtjev podnosioca prijave i uz plaćanje propisane takse i troškova postupka, može pretvoriti u prijavu za registraciju zaštićenog imena porijekla.
- (2) U postupku ispitivanja ispunjenosti uvjeta za registriranje zaštićenog imena porijekla Institut je dužan predložiti podnosiocu prijave pretvaranje zahtjeva za registraciju zaštićenog imena porijekla u zahtjev za registraciju zaštićene geografske oznake, ako nisu ispunjeni uvjeti za registriranje zaštićenog imena porijekla, ali su ispunjeni uvjeti za registriranje zaštićene geografske oznake.
- (3) U postupku ispitivanja ispunjenosti uvjeta za registriranje zaštićene geografske oznake, ako uoči da prijava ispunjava uvjete, ili da bi mogla ispuniti uvjete da bude registrirana kao zaštićeno ime porijekla, Institut je dužan podnosiocu prijave predložiti pretvaranje zahtjeva za registraciju zaštićene geografske oznake u zahtjev za registraciju zaštićenog imena porijekla.
- (4) O pretvaranju odgovarajuće prijave Institut donosi poseban zaključak.
- (5) Podaci o pretvaranju odgovarajuće prijave upisuju se u odgovarajući registar prijava.

DIO TREĆI - PRIGOVOR

Član 40.

(Objavljivanje prijave)

- (1) Ako Institut nakon ispitivanja uvjeta za registraciju zaštićenog imena porijekla, odnosno zaštićene geografske oznake, nađe da prijava ispunjava uvjete za registriranje, Institut će podatke o prijavi objaviti u službenom glasilu.
- (2) Podaci iz prijave koji se objavljuju uređuju se provedbenim propisom.

- (3) Nakon objavljivanja prijave iz stava (1) ovog člana Institut će učiniti dostupnim javnosti sve dijelove prijave iz člana 25. ovog zakona, uključujući i elaborat, odnosno specifikaciju o posebnim svojstvima proizvoda.

Član 41.
(Prigovor na prijavu)

- (1) Nakon objavljivanja prijave u roku od tri mjeseca od dana objavljivanja prijave, svako zainteresovano lice može Institutu pisanim putem podnijeti prigovor u kojem se obrazlaže zašto prijava ne ispunjava uvjete za registraciju zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake.
- (2) Rok za podnošenje prigovora iz stava (1) ovog člana ne može se ni zbog kojeg razloga produžiti, niti se nakon isteka navedenog roka mogu podnijeti bilo kakve dopune prigovora.
- (3) Nosilac trgovačkog imena ili registriranog žiga može u roku iz stava (1) ovog člana podnijeti prigovor na objavljenu prijavu, ako su naznačena geografska oznaka ili ime porijekla u potpunosti ili djelimično identični s tim trgovačkim imenom ili žigom, koji su registrirani u dobroj vjeri najmanje tokom pet godina prije datuma objave prijave, pod uvjetom da bi registriranje zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake moglo ugroziti pravo tog trgovačkog imena ili žiga, uzimajući u obzir stvarnu vjerovatnoću izazivanja zabune u javnosti.
- (4) Nosilac žiga visoke reputacije (čuveni žig) i nosilac nesumnjivo poznatog žiga, u smislu člana 6.bis Pariske konvencije za zaštitu industrijskog vlasništva, koji su poznatost i reputaciju stekli ranijim dugotrajnim korištenjem u Bosni i Hercegovini, mogu u roku iz stava (1) ovog člana podnijeti prigovor na objavljenu prijavu, ako bi njeno registriranje zaštićenim imenom porijekla ili zaštićenom geografskom oznakom moglo dovesti potrošače u zabludu o pravom porijeklu proizvoda.
- (5) Podnosilac prigovora u postupku po prigovoru ima status stranke.

Član 42.
(Sadržaj prigovora)

- (1) Prigovor mora sadržavati:

- a) ime i prezime, odnosno naziv podnosioca prigovora i njegovu adresu, odnosno poslovno sjedište;
- b) detaljno obrazložene sve razloge i dokaze na kojima podnosilac prigovora zasniva prigovor i kojima dokazuje status zainteresovanog lica;
- c) sve objavljene podatke o prijavi protiv koje se prigovor podnosi, uključujući i broj prijave; ime i prezime i adresu, odnosno naziv i poslovno sjedište podnosioca prijave;
- d) punomoć, ako se prigovor podnosi posredstvom zastupnika.

(2) Prigovor se podnosi u dva primjerka.

Član 43. **(Postupak po prigovoru)**

- (1) Nakon prijema prigovora, Institut ispituje je li prigovor u svemu podnesen u skladu s čl. 41. i 42. ovog zakona.
- (2) Ako nisu ispunjeni uvjeti iz čl. 41. i 42. ovog zakona, Institut će zaključkom odbaciti prigovor.
- (3) Ako su ispunjeni uvjeti iz čl. 41. i 42. ovog zakona, Institut će dostaviti prigovor podnosiocu prijave i pozvati ga da se o njemu pisanim putem izjasni u roku od 60 dana.
- (4) Rok iz stava (3) ovog člana ne može se produžiti, niti nakon njegovog isteka podnosilac prijave može podnijeti dopune svog odgovora na prigovor, uključujući i dodatne dokaze.
- (5) Ako se podnosilac prijave ne izjasni na prigovor u roku iz stava (3) ovog člana, Institut će zaključkom obustaviti postupak po podnesenoj prijavi.
- (6) Ako podnosilac prijave u roku iz stava (3) ovog člana odgovori na prigovor, Institut ispituje opravdanost navoda iz prigovora, pri čemu može odrediti usmenu raspravu ili zatražiti stručno mišljenje od relevantne institucije ili pojedinca o spornim pitanjima iz prigovora.
- (7) Nakon provedenog postupka po prigovoru, na osnovu utvrđenih činjenica Institut će donijeti odgovarajuće rješenje.

Član 44.

(Rješenje o registraciji imena porijekla ili geografske oznake)

- (1) Ako prijava ispunjava sve uvjete propisane ovim zakonom i ako nije podnesen prigovor, ili prigovor bude odbačen ili odbijen, Institut će donijeti rješenje o registraciji zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake i predmetno zaštićeno ime porijekla, odnosno zaštićenu geografsku oznaku, s propisanim bibliografskim podacima, upisati u odgovarajući registar, te podatke o tome objaviti u službenom glasilu.
- (2) Podaci o registraciji zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake koji se objavljuju uređuju se provedbenim propisom.

Član 45.

(Trajanje zaštite)

Trajanje zaštite registriranog zaštićenog imena porijekla, ili registrirane zaštićene geografske oznake nije ograničeno.

DIO ČETVRTI - POSTUPAK PO PRIJAVI ZA PRIZNANJE STATUSA OVLAŠTENOG KORISNIKA

Član 46.

(Pokretanje postupka za priznanje statusa ovlaštenog korisnika)

- (1) Postupak za priznanje statusa ovlaštenog korisnika pokreće se prijavom za priznanje statusa ovlaštenog korisnika s naznakom odnosi li se traženi status na ovlaštenog korisnika zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake (u daljnjem tekstu: prijava ovlaštenog korisnika).
- (2) Prijavu ovlaštenog korisnika mogu podnijeti fizička ili pravna lica, kao i njihova udruženja, koja na određenom geografskom području proizvode one proizvode na koje se odnosi zaštićeno ime porijekla ili zaštićena geografska oznaka.
- (3) Za podnošenje prijave ovlaštenog korisnika plaćaju se propisana taksa i troškovi postupka.

Član 47.
(Bitni dijelovi prijave ovlaštenog korisnika)

- (1) Bitni dijelovi prijave ovlaštenog korisnika su:
- a) zahtjev za priznanje statusa ovlaštenog korisnika s naznakom da se traži priznanje statusa ovlaštenog korisnika zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake.
 - b) dokaz o obavljanju određene djelatnosti na određenom geografskom području.
- (2) Ako se prijava odnosi na priznanje statusa ovlaštenog korisnika za zaštićeno ime porijekla, bitan dio je i dokaz o izvršenoj kontroli posebnih svojstava proizvoda od ovlaštenog akreditovanog ili drugog stručnog tijela iz člana 26. stava (3) ovog zakona.

Član 48.
(Zahtjev za priznanje statusa ovlaštenog korisnika)

- (1) Zahtjev za priznanje statusa ovlaštenog korisnika, s naznakom da se odnosi na priznanje statusa ovlaštenog korisnika zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake, sadrži:
- a) podatke o podnosiocu prijave;
 - b) podatke o zaštićenom imenu porijekla ili zaštićenoj geografskoj oznaci i broj pod kojim su registrirani;
 - c) geografski naziv zaštićenog imena porijekla u slučaju kada korisnik želi koristiti zaštićeno ime porijekla;
 - d) geografski naziv ili drugu oznaku poznatu da se odnosi na dato područje, kao što su izgled zaštićene geografske oznake ako osim riječi sadrži i figurativne dijelove, ili samo figurativne dijelove koji su podobni za identifikovanje geografskog porijekla određene robe, u slučaju kada korisnik želi koristiti zaštićenu geografsku oznaku;
 - e) vrstu proizvoda koji se obilježava određenom oznakom;
 - f) naziv područja ili mjesta odakle proizvod potječe;
 - g) način pakovanja proizvoda;
 - h) naznaku specifičnih karakteristika proizvoda;
 - i) potpis podnosioca prijave;
 - j) dokaz o plaćenju propisane taksu i troškovima postupka.
- (2) Zahtjev za priznanje statusa ovlaštenog korisnika zaštićenog imena porijekla, uz elemente iz stava (1) ovog člana, sadrži i podatke o tijelu koje vrši kontrolu posebnih svojstava proizvoda, kao i podatke o dokazu kojim se potvrđuje da je izvršena kontrola (broj i datum).

Član 49.

(Dokaz o obavljanju određene djelatnosti na određenom području)

Dokazom o obavljanju određene djelatnosti, odnosno proizvodnji određenog proizvoda na određenom području, smatrat će se odgovarajuće potvrde i rješenja koje su izdali nadležni organi.

Član 50.

(Dokaz o izvršenoj kontroli posebnih svojstava proizvoda)

- (1) Dokazom o izvršenoj kontroli posebnih svojstava proizvoda smatrat će se isprava o izvršenoj kontroli posebnih svojstava određenog proizvoda, koju je izdalo tijelo koje vrši kontrolu posebnih svojstava proizvoda i koje je navedeno u zahtjevu za registraciju zaštićenog imena porijekla, odnosno u zahtjevu za priznanje statusa ovlaštenog korisnika imena porijekla.
- (2) Dokazom o izvršenoj kontroli potvrđuje se da kontrolisani proizvod posjeduje sva ona posebna svojstva i kvalitet koji su navedeni u elaboratu o načinu proizvodnje proizvoda i posebnim svojstvima i kvalitetu proizvoda iz člana 30. stava (3) ovog zakona.
- (3) Isprava iz stava (1) ovog člana važi šest mjeseci od dana izdavanja.

Član 51.

(Datum podnošenja prijave ovlaštenog korisnika)

- (1) Za priznanje datuma podnošenja prijave ovlaštenog korisnika potrebno je da prijava podnesena Institutu na taj datum sadrži bitne dijelove iz člana 47. ovog zakona.
- (2) Institut podnosiocu prijave na njegov primjerak potvrđuje prijem prijave.
- (3) Po prijemu prijave, Institut ispituje sadrži li prijava dijelove iz člana 47. ovog zakona.
- (4) Ako prijava ne sadrži dijelove iz člana 47. ovog zakona, Institut će pozvati podnosioca prijave da u roku od 30 dana otkloni nedostatke zbog kojih prijava nije mogla biti upisana u odgovarajući registar prijave ovlaštenih korisnika.
- (5) Ako podnosilac prijave u roku iz stava (4) ovog člana ne otkloni nedostatke, Institut će zaključkom odbaciti prijavu.

- (6) Ako podnosilac prijave u roku iz stava (4) ovog člana otkloni nedostatke, Institut će zaključkom priznati kao datum podnošenja prijave onaj datum kada je podnosilac prijave otklonio uočene nedostatke.

Član 52.

(Registar prijava za priznanje statusa ovlaštenog korisnika)

U registar prijava ovlaštenih korisnika za priznanje statusa ovlaštenog korisnika upisuju se podaci o bitnim dijelovima prijave ovlaštenog korisnika iz člana 47. ovog zakona i drugi podaci propisani provedbenim propisom.

Član 53.

(Redoslijed ispitivanja prijave ovlaštenog korisnika)

- (1) Prijave ovlaštenog korisnika se ispituju prema redoslijedu određenom datumom njihovog podnošenja.
- (2) Izuzetno od odredbe stava (1) ovog člana, prijava se može ispitivati po hitnom postupku:
 - a) u slučaju sudskog spora ili pokrenutog inspeksijskog nadzora ili carinskog postupka;
 - b) ako je, saglasno s drugim propisima, u određenom roku neophodno izvršiti registraciju zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake i steći status njihovih ovlaštenih korisnika, uz obavezu podnošenja posebnog zahtjeva za to.
- (3) U slučaju iz stava (2) ovog člana podnosi se zahtjev za ispitivanje prijave po hitnom postupku.
- (4) Za zahtjev za ispitivanje prijave po hitnom postupku iz stava (2) tačke b) ovog člana plaćaju se takse i troškovi postupka.

Član 54.

(Ispitivanje urednosti prijave ovlaštenog korisnika)

- (1) Postupak ispitivanja urednosti prijave ovlaštenog korisnika obuhvata ispitivanje svih uvjeta propisanih ovim zakonom i provedbenim propisom.

- (2) Prijava je uredna ako sadrži bitne dijelove iz članova 47. do 50. ovog zakona, dokaz o uplati takse i troškova postupka i druge propisane podatke.
- (3) Ako utvrdi da prijava nije uredna, Institut će pisanim putem, uz navođenje razloga, pozvati podnosioca prijave da je uredi u roku koji ne može biti kraći od 30 dana, ni duži od 90 dana.
- (4) Na obrazloženi zahtjev podnosioca prijave, uz plaćanje propisane takse i troškova postupka, Institut će produžiti rok iz stava (3) ovog člana za vrijeme koje smatra primjerenim, ali ne kraće od 15 dana, ni duže od 90 dana.
- (5) Ako podnosilac prijave u ostavljenom roku ne uredi prijavu, ili ne plati taksu i troškove postupka za njeno uređivanje, Institut će zaključkom odbaciti prijavu.
- (6) U slučaju iz stava (5) ovog člana, uz plaćanje propisane takse i troškova postupka, podnosilac prijave može podnijeti prijedlog za povrat u prijašnje stanje u roku od tri mjeseca od dana prijema zaključka o odbacivanju.

Član 55.

(Ispitivanje uvjeta za priznanje statusa ovlaštenog korisnika)

Ako je prijava za priznanje statusa ovlaštenog korisnika uredna, u skladu s odredbama članova 47. do 50. ovog zakona, Institut ispituje jesu li ispunjeni uvjeti za priznanje statusa ovlaštenog korisnika zaštićene oznake geografskog porijekla.

Član 56.

(Rješenje o odbijanju priznanja statusa ovlaštenog korisnika)

- (1) Ako utvrdi da prijava ovlaštenog korisnika ne ispunjava uvjete propisane ovim zakonom za priznanje statusa ovlaštenog korisnika, Institut će pisanim putem obavijestiti podnosioca prijave ovlaštenog korisnika o razlozima zbog kojih mu se ne može priznati status ovlaštenog korisnika i pozvat će ga da se u roku od 60 dana izjasni o tim razlozima.
- (2) Na obrazloženi zahtjev podnosioca prijave ovlaštenog korisnika, uz plaćanje propisane takse i troškova postupka, Institut može produžiti rok iz stava (1) ovog člana za vrijeme koje smatra primjerenim, ali ne kraće od 15 dana, ni duže od 90 dana.

- (3) Ako se podnosilac prijave u ostavljenom roku izjasni o razlozima zbog kojih mu se ne može priznati status ovlaštenog korisnika, Institut je dužan o njegovom izjašnjenju pribaviti mišljenje eksperta iz člana 37. stava (2) ovog zakona.
- (4) Ako ekspert iz člana 37. stav (2) ovog zakona traženo mišljenje ne dostavi u roku od 60 dana od kada mu je zatraženo, Institut će postupak ispitivanja uvjeta za priznanje statusa ovlaštenog korisnika nastaviti bez pribavljenog mišljenja.
- (5) Institut će rješenjem odbiti zahtjev za priznanje statusa ovlaštenog korisnika, ako se podnosilac prijave ovlaštenog korisnika uopće ne izjasni, ili ako se izjasni, a Institut ili ekspert iz člana 37. stava (2) ovog zakona i dalje smatra da se podnosiocu prijave ovlaštenog korisnika ne može priznati status ovlaštenog korisnika.

Član 57.

(Pretvaranje prijave za priznanje statusa ovlaštenog korisnika)

- (1) Ako je u toku postupka po prijavi ovlaštenog korisnika za priznanje statusa ovlaštenog korisnika, u skladu s odredbom člana 39. ovog zakona, došlo do pretvaranja prijave zaštićenog imena porijekla u prijavu zaštićene geografske oznake, ili pretvaranja prijave zaštićene geografske oznake u prijavu zaštićenog imena porijekla, podnosilac prijave za priznanje statusa ovlaštenog korisnika zaštićenog imena porijekla, odnosno zaštićene geografske oznake, čije je pretvaranje izvršeno, dužan je, uz plaćanje propisane takse i troškova postupka, podnijeti zahtjev za pretvaranje prijave za priznanje statusa ovlaštenog korisnika zaštićenog imena porijekla u prijavu za priznanje statusa ovlaštenog korisnika zaštićene geografske oznake, ili obratno.
- (2) Institut je dužan, bez odgađanja, obavijestiti sve podnosiocima prijave ovlaštenog korisnika da je, u skladu s odredbom člana 39. ovog zakona, podnesen zahtjev za pretvaranje prijave zaštićenog imena porijekla, odnosno zaštićene geografske oznake.
- (3) O pretvaranju odgovarajuće prijave Institut donosi poseban zaključak i upisuje podatke o pretvorenoj prijavi u odgovarajuće registre.

Član 58.

(Zaključak o plaćanju takse za priznanje statusa ovlaštenog korisnika)

- (1) Ako prijava ovlaštenog korisnika ispunjava uvjete propisane ovim zakonom da se podnosiocu prijave prizna status ovlaštenog korisnika. Institut će zaključkom pozvati podnosioca prijave ovlaštenog korisnika da plati taksu i troškove postupka za priznanje statusa ovlaštenog korisnika, za prvih pet godina i troškove objavljivanja podataka o ovlaštenom korisniku i da dostavi dokaze o izvršenim uplatama.
- (2) Ako podnosilac prijave u roku od 30 dana ne dostavi dokaze o izvršenim uplatama iz stava (1) ovog člana, Institut će posebnim zaključkom obustaviti postupak po prijavi.
- (3) U slučaju iz stava (2) ovog člana, podnosilac prijave ovlaštenog korisnika može, uz plaćanje propisane takse i troškova postupka, podnijeti prijedlog za povrat u prijašnje stanje, u roku od tri mjeseca od dana prijema zaključka o obustavljanju postupka.

Član 59.

(Rješenje o priznanju i upisivanje statusa ovlaštenog korisnika u odgovarajuće registre)

- (1) Kada podnosilac prijave ovlaštenog korisnika dostavi dokaze o izvršenim uplatama iz člana 58. stava (1) ovog zakona, Institut će donijeti rješenje o priznanju statusa ovlaštenog korisnika i priznati status podnosioca prijave ovlaštenog korisnika, s propisanim bibliografskim podacima, upisati u Registar ovlaštenih korisnika zaštićenih imena porijekla ili zaštićenih geografskih oznaka.
- (2) Priznati status ovlaštenog korisnika upisuje se i u Registar zaštićenih imena porijekla ili Registar zaštićenih geografskih oznaka.
- (3) Podaci iz stava (1) ovog člana, koji se upisuju u odgovarajuće registre, uređuju se provedbenim propisom.

Član 60.

(Izdavanje isprave i objavljivanje podataka o statusu ovlaštenog korisnika)

- (1) Ovlaštenom korisniku zaštićenog imena porijekla, odnosno zaštićene geografske oznake, Institut izdaje ispravu o statusu ovlaštenog korisnika zaštićenog imena porijekla, odnosno

zaštićene geografske oznake, a propisane podatke o priznatom statusu ovlaštenog korisnika objavljuje u službenom glasilu.

(2) Sadržaj isprave o statusu ovlaštenog korisnika i podaci koji se objavljuju u službenom glasilu iz stava (1) ovog člana uređuju se provedbenim propisom.

Član 61.

(Trajanje statusa ovlaštenog korisnika i upis izmjena)

- (1) Status ovlaštenog korisnika traje pet godina od dana upisivanja priznatog statusa u Registar ovlaštenih korisnika.
- (2) Status ovlaštenog korisnika može, na zahtjev ovlaštenog korisnika, uz podnošenje dokaza o ispunjavanju uvjeta propisanih ovim zakonom i plaćenju propisane taksi i troškovima postupka, biti obnovljen neograničen broj puta, sve dok traje zaštićeno ime porijekla ili zaštićena geografska oznaka.
- (3) Sadržaj zahtjeva iz stava (2) ovog člana uređuje se provedbenim propisom.
- (4) Na zahtjev ovlaštenog korisnika Institut upisuje u registar statusne i druge promjene koje se odnose na ovlaštenog korisnika.
- (5) Postupak za upis promjene iz stava (4) ovog člana uređuje se provedbenim propisom.
- (6) Takse i troškovi postupka plaćaju se za sve radnje koje se odnose na upis statusnih ili drugih promjena iz stava (4).

DIO PETI - SADRŽAJ I OBIM PRAVA KOJE IMA OVLAŠTENI KORISNIK IMENA PORIJEKLA ILI GEOGRAFSKE OZNAKE

Član 62.

(Korištenje zaštićenih oznaka geografskog porijekla)

- (1) Zaštićeno ime porijekla ili zaštićenu geografsku oznaku mogu koristiti samo lica kojima je priznat status ovlaštenih korisnika i koja su upisana u odgovarajući registar.

- (2) Ovlašteni korisnici imaju isključivo pravo koristiti zaštićeno ime porijekla ili zaštićenu geografsku oznaku za obilježavanje proizvoda na koje se to ime porijekla ili geografska oznaka odnosi.
- (3) Ovlašteni korisnici zaštićenog imena porijekla imaju isključivo pravo svoj proizvod obilježavati oznakom „zaštićeno ime porijekla“ ili skraćeno ZIM.
- (4) Ovlašteni korisnici zaštićene geografske oznake imaju isključivo pravo svoj proizvod obilježavati oznakom „zaštićena geografska oznaka“ ili skraćeno ZGO.
- (5) Prava iz st. (2), (3) i (4) ovog člana obuhvataju i upotrebu termina „zaštićeno ime porijekla“, odnosno „zaštićena geografska oznaka“, na ambalaži, katalogima, prospektima, oglasima, posterima i drugim oblicima ponude, uputstvima, računima, poslovnoj prepisci i drugim oblicima poslovne dokumentacije, kao i uvoz i izvoz proizvoda obilježenih tim zaštićenim imenom porijekla, odnosno tom zaštićenom geografskom oznakom.
- (6) Ovlašteni korisnici zaštićenog imena porijekla i ovlašteni korisnici zaštićenih geografskih oznaka mogu, osim oznaka predviđenih u st. (3) i (4) ovog člana, koristiti i prikaz geografskog područja porijekla, kako je navedeno u elaboratu, odnosno specifikaciji, te tekst, grafičke prikaze ili znakove koji se odnose na državu i/ili regiju u kojoj je to geografsko područje smješteno.
- (7) Individualni i kolektivni žigovi mogu se koristiti na etiketama, sa zaštićenim imenom porijekla ili zaštićenom geografskom oznakom.

Član 63.
(Nedopuštene radnje)

- (1) Nije dopušteno korištenje zaštićenih imena porijekla i zaštićenih geografskih oznaka u sljedećim slučajevima:
 - a) korištenje od lica koje nema priznat status ovlaštenog korisnika;
 - b) bilo koje korištenje za označavanje proizvoda čiji kvalitet, reputacija ili neka druga karakteristika ne zadovoljavaju uvjete sadržane u registru, odnosno u elaboratu ili specifikaciji u pogledu zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake;
 - c) bilo koje korištenje za označavanje proizvoda koji nisu obuhvaćeni registracijom, ali koji su iste vrste kao proizvodi obuhvaćeni registracijom, uključujući kad se ti proizvodi koriste kao sastojak;
 - d) bilo koje korištenje lažnog ili prevarnog obavještenja u pogledu geografskog porijekla, prirode i kvaliteta proizvoda na pakovanju, propagandnom materijalu ili drugim

dokumentima tako da ostavlja utisak postojanja veze između proizvoda i zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake;

- e) bilo koje korištenje koje, iako tačno u pogledu naziva teritorije, regije ili mjesta s kojeg proizvod potječe, navodi javnost na pogrešno mišljenje da proizvod potječe s drugog područja;
- f) bilo koje korištenje prijevoda, transkripcije ili transliteracije, čak i kada je naznačeno pravo porijeklo proizvoda i naziva koji je praćen izrazima „stil“, „tip“, „metoda“, „po postupku“, „način“, „imitacija“, „proizveden u“ i sl.;
- g) svaki drugi postupak koji bi mogao dovesti javnost u zabludu o geografskom porijeklu proizvoda.

- (2) Kada zaštićena geografska oznaka ili zaštićeno ime porijekla sadrži u sebi i naziv proizvoda koji se smatra generičnim, korištenje toga generičnog naziva za odgovarajući proizvod neće se smatrati nedopuštenom radnjom iz stava (1).

Član 64. **(Odnos prema žigu)**

- (1) Odredbe ovog zakona neće utjecati na podobnost za registriranje, valjanost registracije žiga ili prava na korištenje žiga na osnovu činjenice da je takav žig identičan ili sličan zaštićenom imenu porijekla ili zaštićenoj geografskoj oznaci ako je žig koji je u pitanju prijavljen ili registriran u dobroj vjeri, ili su prava na žig stečena kroz upotrebu u dobroj vjeri prije dana stupanja na snagu ovog zakona, ili prije nego što je ime porijekla ili geografska oznaka zaštićena u svojoj zemlji porijekla.
- (2) Kada se zaštićena geografska oznaka ili zaštićeno ime porijekla registrira, registracija žiga čija bi upotreba bila u suprotnosti s članom 62. ovog zakona, koji se odnosi na istu kategoriju proizvoda, odbit će se ako je zahtjev za registraciju žiga podnesen nakon datuma podnošenja zahtjeva za registraciju zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake.
- (3) Žigovi koji su registrirani u suprotnosti sa stavom (2) ovog člana će se poništiti na zahtjev zainteresovanog lica ili po službenoj dužnosti.

Član 65.
(Upotreba ličnog imena)

Odredbe ovog zakona ni na koji način neće utjecati na bilo koje lice da koristi lično ime, ili ime svog prethodnika u poslovanju, kada to ime na bilo koji način ukazuje na zaštićeno ime porijekla ili zaštićenu geografsku oznaku, i kada se koristi za obilježavanje istih ili istorodnih proizvoda na koje se odnosi zaštićeno ime porijekla ili zaštićena geografska oznaka, osim ako se to ime počelo koristiti nakon datuma podnošenja prijave za registraciju zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake i na način koji obmanjuje javnost.

Član 66.
(Zabrana prijenosa)

- (1) Zaštićeno ime porijekla i zaštićena geografska oznaka ne mogu biti predmet ugovora o prijenosu prava, licenci i zalogu.
- (2) Ovlašteni korisnici ne mogu prenositi svoje pravo korištenja zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake.

**DIO ŠESTI - PRESTANAK VAŽENJA ZAŠTIĆENOG IMENA PORIJEKLA I
ZAŠTIĆENE GEOGRAFSKE OZNAKE**

Član 67.
(Prestanak važenja)

- (1) Zaštićeno ime porijekla i zaštićena geografska oznaka prestaju važiti ako im prestane zaštita u zemlji njihovog porijekla.
- (2) Na zahtjev zainteresovanog lica, uz podnošenje potvrde koju je izdao nadležni organ zemlje porijekla, ili po prijemu obavještenja nadležnog organa zemlje porijekla da je prestala zaštita određenog imena porijekla ili geografske oznake u zemlji porijekla, Institut će donijeti rješenje o prestanku važenja zaštite određenog imena porijekla ili geografske oznake.
- (3) Registrirano zaštićeno ime porijekla ili registrirana zaštićena geografska oznaka prestaju važiti ako prestanu uvjeti za njihovu zaštitu, odnosno ako je prestala proizvodnja

određenog proizvoda koji se označavao zaštićenim imenom porijekla ili zaštićenom geografskom oznakom u Bosni i Hercegovini.

- (4) Na zahtjev zainteresovanog lica, uz podnošenje određenih dokaza, Institut donosi rješenje o prestanku važenja zaštite iz stava (3) ovog člana.
- (5) Rješenja iz st. (2) i (4) ovog člana Institut će upisati u odgovarajući registar i objaviti podatke o prestanku važenja u službenom glasilu.

Član 68.

(Prestanak zaštićene geografske oznake na osnovu sudske odluke)

- (1) Zainteresovano lice može tužbom nadležnom sudu pokrenuti postupak za utvrđivanje da je određena zaštićena geografska oznaka postala generična, odnosno uobičajen naziv za određeni proizvod.
- (2) Zaštićena geografska oznaka prestaje važiti na osnovu pravosnažne sudske odluke kojom se utvrđuje da je postala generična, odnosno uobičajeni naziv za određeni proizvod.
- (3) Zaštićeno ime porijekla koje je u svojoj zemlji porijekla registrirano i zaštićeno ne može biti proglašeno generičnim, odnosno uobičajenim nazivom za određeni proizvod sve dok takva zaštita traje u zemlji porijekla.
- (4) Po prijemu sudske odluke iz stava (2) ovog člana, Institut će odluku suda upisati u odgovarajuće registre i objaviti u službenom glasilu.

DIO SEDMI - PRESTANAK I UKIDANJE STATUSA OVLAŠTENOG KORISNIKA

Član 69.

(Prestanak statusa ovlaštenog korisnika)

- (1) Status ovlaštenog korisnika prestaje po isteku roka od pet godina ako nije obnovljen.
- (2) Status ovlaštenog korisnika prestaje i prije isteka predviđenog roka od pet godina:
 - a) ako se ovlašteni korisnik zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake odrekne svog statusa, narednog dana od dana predaje Institutu podneska o odricanju,

- b) ako su registrirano zaštićeno ime porijekla i registrirana zaštićena geografska oznaka prestali važiti na osnovu čl. 67. i 68. ovog zakona, na osnovu odluke suda ili Instituta, danom određenim tom odlukom.
- c) ako je prestalo pravno lice, odnosno ako je umrlo fizičko lice koje ima status ovlaštenog korisnika, danom prestanka pravnog lica, odnosno smrti fizičkog lica.

Član 70.

(Ukidanje rješenja o priznanju statusa ovlaštenog korisnika)

- (1) Na zahtjev zainteresovanog lica ili po službenoj dužnosti, Institut može ukinuti rješenje o priznanju statusa ovlaštenog korisnika ako utvrdi da su prestali postojati uvjeti za priznanje statusa ovlaštenog korisnika, koji su predviđeni ovim zakonom.
- (2) U postupku po zahtjevu za ukidanje rješenja o priznanju statusa ovlaštenog korisnika, ovlašteni korisnik dužan je dokazati da postoje zakonom propisani uvjeti za priznanje statusa ovlaštenog korisnika.
- (3) Ako podnositelj zahtjeva za ukidanje rješenja o priznanju statusa ovlaštenog korisnika u toku postupka odustane od svog zahtjeva, Institut može nastaviti postupak po službenoj dužnosti.
- (4) U postupku po zahtjevu za ukidanje rješenja o priznanju statusa ovlaštenog korisnika shodno se primjenjuju odredbe čl. 42. i 43. ovog zakona.
- (5) Licu koje je upisano kao ovlašteni korisnik u odgovarajuće registre, status ovlaštenog korisnika prestaje narednog dana od dana pravosnažnosti rješenja o ukidanju rješenja o priznanju statusa ovlaštenog korisnika.

DIO OSMI - PROGlašAVANJE NIŠTAVIM RJEŠENJA O REGISTRACIJI IMENA PORIJEKLA ILI GEOGRAFSKE OZNAKE I RJEŠENJA O PRIZNANJU STATUSA OVLAŠTENOG KORISNIKA

Član 71.

(Uvjet za proglašavanje ništavim rješenja o registraciji imena porijekla ili geografske oznake, odnosno o priznanju statusa ovlaštenog korisnika)

Rješenje o registraciji zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake, kao i rješenje o priznanju statusa ovlaštenog korisnika može se proglasiti ništavim ako se utvrdi da u vrijeme njihovog donošenja nisu bili ispunjeni uvjeti propisani ovim zakonom za registraciju zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake, odnosno za priznanje statusa ovlaštenog korisnika.

Član 72.

(Prijedlog za proglašavanje ništavim rješenja o registraciji imena porijekla ili geografske oznake, odnosno rješenja o priznanju statusa ovlaštenog korisnika)

- (1) Rješenje o registraciji zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake, odnosno rješenje o priznanju statusa ovlaštenog korisnika može se proglasiti ništavim po službenoj dužnosti ili po prijedlogu zainteresovanog lica za sve vrijeme trajanja zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake, odnosno statusa ovlaštenog korisnika.
- (2) Ako je izjavljen prigovor na podnesenu prijavu za zaštićeno ime porijekla ili zaštićenu geografsku oznaku iz razloga propisanih u članu 41. st. (3) i (4) ovog zakona, pa je rješenje o odbijanju prigovora pravosnažno, prijedlog za proglašavanje ništavim rješenja isto lice ne može podnijeti iz istih razloga koji su navedeni u odbijenom prigovoru, osim ako podnosilac prijedloga ne dostavi nove dokaze koji bi sami ili u vezi s već upotrijebljenim dokazima mogli dovesti do drugačijeg rješenja u postupku po prigovoru.
- (3) Uz prijedlog za proglašavanje ništavim rješenja podnose se odgovarajući dokazi.

Član 73.

(Postupak za proglašavanje rješenja ništavim)

- (1) Postupak za proglašavanje rješenja ništavim pokreće se pisanim prijedlogom za proglašavanje rješenja ništavim.
- (2) Sadržaj prijedloga iz stava (1) ovog člana, kao i prilozi uz prijedlog ureduju se provedbenim propisom.

- (3) Prijedlog za proglašavanje rješenja ništavim je uredan ako sadrži propisane podatke.
- (4) Ako prijedlog za proglašavanje rješenja ništavim nije uredan, Institut će pozvati podnosioca prijedloga da ga u roku od 30 dana od dana prijema poziva uredi.
- (5) Na obrazloženi zahtjev podnosioca prijedloga, uz plaćanje takse i troškova postupka, Institut će produžiti rok iz stava (4) ovog člana za vrijeme koje smatra primjerenim, ali ne kraće od 15 dana, ni duže od 60 dana.
- (6) Ako podnosilac prijedloga u roku iz st. (4) i (5) ovog člana ne postupi po pozivu, Institut će prijedlog zaključkom odbaciti.
- (7) Uredan prijedlog Institut će dostaviti protivniku predlagača i pozvati ga da u roku od 30 dana od dana prijema poziva dostavi svoj odgovor.
- (8) Na obrazloženi zahtjev protivnika predlagača, uz plaćanje takse i troškova postupka, Institut će produžiti rok iz stava (7) ovog člana za vrijeme koje smatra primjerenim, ali ne kraće od 15 dana, ni duže od 60 dana.
- (9) Ako protivnik predlagača u ostavljenom roku ne odgovori na prijedlog za proglašavanje rješenja ništavim, Institut će proglasiti ništavim rješenje o registriranju zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake, odnosno rješenje o priznanju statusa ovlaštenog korisnika.
- (10) Ako ocijeni da je to neophodno, Institut može odrediti usmenu raspravu povodom podnesenog prijedloga za proglašavanje rješenja ništavim.
- (11) Poslije provedenog postupka po prijedlogu za proglašavanje rješenja ništavim na osnovu prijedloga iz člana 72. stava (1) ovog zakona, Institut može u svako doba donijeti rješenje o proglašavanju ništavim rješenja o registraciji zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake, kao i rješenja o priznanju statusa ovlaštenog korisnika.
- (12) Rješenja iz stava (11) ovog člana koja donosi Institut su konačna u upravnom postupku.

Član 74.

(Djelovanje na pravosnažnu sudsku presudu)

Proglašavanje ništavim rješenja o registriranju zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake, kao i rješenja o priznanju statusa ovlaštenog korisnika, nema djelovanje na sudske odluke

u vezi s utvrđivanjem povrede prava, koje su u momentu donošenja tog rješenja bile pravosnažne pod uvjetom da je tužilac, odnosno ovlašteni korisnik bio savjestan.

DIO DEVETI - GRAĐANSKOPRAVNA ZAŠTITA

Član 75. (Tužba zbog povrede prava)

- (1) U slučaju povrede zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake tužilac može tužbom zahtijevati:
- a) utvrđenje povrede prava,
 - b) zabranu daljnjeg vršenja učinjene povrede i budućih sličnih povreda prestankom ili uzdržavanjem od radnji koje to pravo povređuju.
 - c) uklanjanje stanja nastalog povredom prava.
 - d) povlačenje predmeta povrede iz privrednih tokova uz uvažavanje interesa trećih savjesnih lica.
 - e) potpuno uklanjanje predmeta povrede iz privrednih tokova,
 - f) uništenje predmeta kojima je izvršena povreda prava,
 - g) uništenje sredstava koja su isključivo ili u pretežnoj mjeri namijenjena ili se upotrebljavaju za činjenje povreda i koja su vlasništvo povredilaca,
 - h) prepuštanje predmeta povrede nosiocu prava uz naknadu troškova proizvodnje,
 - i) naknadu imovinske štete i opravdanih troškova postupka,
 - j) objavljivanje presude o trošku tuženog.
- (2) Pri odlučivanju o zahtjevima iz stava (1) tač. c), d), e), f), g) i h) ovog člana, sud je dužan uzeti u obzir sve okolnosti slučaja, naročito razmjer između težine učinjene povrede i zahtjeva, kao i interes ovlaštenog lica da se osigura efektivna zaštita prava.
- (3) U postupku protiv lica čije su usluge bile upotrijebljene za povredu prava, a postojanje te povrede već je pravosnažno ustanovljeno u postupku prema trećem licu, pretpostavlja se da povreda prava postoji.
- (4) Postupak po tužbi iz stava (1) ovog člana je hitan.

Član 76.
(Povreda imena porijekla ili geografske oznake)

Povredom se smatra svako neovlašteno korištenje zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake u smislu člana 62. ovog zakona i vršenje neke od nedopuštenih radnji u smislu člana 63. ovog zakona.

Član 77.
(Naknada štete)

- (1) Za sve povrede prava iz ovog zakona važe opća pravila o naknadi štete i odgovornosti za štetu, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.
- (2) Lice koje povrijedi zaštićeno ime porijekla ili zaštićenu geografsku oznaku dužno je platiti svim licima koja imaju status ovlaštenog korisnika tog imena porijekla, odnosno te geografske oznake, odštetu u obimu koji se određuje prema općim pravilima o naknadi štete.

Član 78.
(Zahtjev za naknadu štete)

- (1) Protiv lica koja neovlaštenom radnjom povrijede zaštićeno ime porijekla ili zaštićenu geografsku oznaku, odnosno koriste zaštićeno ime porijekla ili zaštićenu geografsku oznaku u smislu člana 62. ovog zakona, ili počine neku od zabranjenih radnji u smislu člana 63. ovog zakona, čime je nosiocu statusa ovlaštenog korisnika zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake prouzrokovana šteta, ovlašteni korisnik može tužbom zahtijevati naknadu štete prema općim pravilima o naknadi štete iz zakona kojim se uređuju obavezni odnosi.
- (2) Protiv lica koje nema osnova u pravnom poslu, sudskoj odluci ili zakonu, a neovlašteno je, poduzimanjem neke od radnji iz čl. 62. i 63. ovog zakona, povrijedilo zaštićeno ime porijekla ili zaštićenu geografsku oznaku i time steklo neku korist, nosilac prava ovlaštenog korisnika može zahtijevati povrat ili naknadu tih pogodnosti prema općim pravilima o sticanju bez osnove iz zakona kojim se uređuju obavezni odnosi.
- (3) Zahtjevi iz st. (1) i (2) ovog člana se međusobno ne isključuju.

- (4) Prilikom odlučivanja o kumulativno postavljenim zahtjevima, sud će paziti na opća načela iz zakona kojim se uređuju obavezni odnosi.

Član 79.
(Penal)

- (1) Ako je povreda zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake učinjena namjerno ili krajnjom nepažnjom, tužilac može od lica koje je povrijedilo zaštićeno ime porijekla ili zaštićenu geografsku oznaku tražiti naknadu do trostrukog iznosa stvarne štete i izmakle dobiti.
- (2) Pri odlučivanju o zahtjevu za plaćanje penala, sud će uzimati u obzir sve okolnosti slučaja, a naročito obim nastale štete, stepen krivice povredioca i preventivni cilj penala.

Član 80.
(Aktivna legitimacija za tužbu)

- (1) Tužbu zbog povrede zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake može podnijeti lice iz člana 24. ovog zakona koje je ustanovilo zaštićeno ime porijekla ili zaštićenu geografsku oznaku, kao i ovlašteni korisnik zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake i udruženja potrošača.
- (2) Ako je pred Institutom, odnosno sudom pokrenut postupak iz čl. 68, 70. ili 72. ovog zakona, sud koji postupa po tužbi iz člana 75. ovog zakona dužan je prekinuti postupak do konačne odluke Instituta ili suda.

Član 81.
(Rok za podnošenje tužbe)

Tužba zbog povrede zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake može se podnijeti u roku od tri godine od dana kada je tužilac saznao za povredu i učinioca, a najkasnije u roku od pet godina od dana kad je povreda prvi put učinjena.

Član 82.
(Privremene mjere)

- (1) Sud će odrediti privremenu mjeru radi osiguranja zahtjeva prema odredbama ovog zakona ako predlagač učini vjerovatnim:
 - a) da je nosilac prava iz ovog zakona i
 - b) da je njegovo pravo povrijeđeno, ili da prijete stvarna opasnost od povrede.

- (2) Nosilac prava mora učiniti vjerovatnim i jednu od sljedećih pretpostavki:
 - a) opasnost da će ostvarivanje zahtjeva biti onemogućeno ili znatno otežano,
 - b) da je privremena mjera potrebna radi sprečavanja nastanka štete koju će biti kasnije teško popraviti, ili
 - c) da pretpostavljeni povredilac donošenjem privremene mjere, koja bi se kasnije u postupku pokazala kao neopravdana, ne bi pretrpio veće negativne posljedice od onih koje bi bez donošenja takve privremene mjere pretrpio nosilac prava.

- (3) Nosilac prava koji predlaže da se donese privremena mjera bez prethodnog obavještanja i saslušanja suprotne strane dužan je, osim uvjeta iz st. (1) i (2) ovog člana, učiniti vjerovatnim da bi bilo kakvo odgađanje donošenja privremene mjere prouzrokovalo nosiocu prava nastanak štete koju bi bilo teško popraviti.

- (4) U slučaju donošenja privremene mjere prema odredbama stava (3) ovog člana, sud će rješenje o privremenoj mjeri dostaviti suprotnoj strani odmah poslije njenog provođenja.

- (5) Nosilac prava ne mora dokazivati opasnost da će ostvarivanje zahtjeva biti onemogućeno ili znatno otežano ako učini vjerovatnim da će predložena privremena mjera prouzrokovati pretpostavljenom povrediocu samo neznatnu štetu.

- (6) Smatra se da opasnost postoji ako bi trebalo ostvarivati zahtjeve u inozemstvu.

- (7) Sud može odrediti za osiguranje zahtjeva, prema stavu (1) ovog člana, bilo koju privremenu mjeru kojom se može postići cilj osiguranja, a naročito:
 - a) da se pretpostavljenom povrediocu zabrane radnje kojima se povređuje pravo iz ovog zakona;
 - b) da se oduzmu, uklone iz prometa i pohrane predmeti povrede i sredstva povrede koji su isključivo ili u pretežnoj mjeri namijenjeni, odnosno upotrebljavaju se za činjenje povreda;
 - c) da se zabrane radnje posrednika čije usluge koriste treća lica da bi povrijedila pravo iz ovog zakona.

- (8) Ako je mjera određena prije podnošenja tužbe, sud će u rješenju odrediti i rok u kojem predlagač mora podnijeti tužbu radi opravdanja te mjere.
- (9) Rok iz stava (8) ovog člana ne može biti duži od 20 radnih dana, odnosno 31 kalendarskog dana, od dana dostavljanja rješenja predlagaču, zavisno od toga koji rok ističe kasnije.
- (10) Sud mora odlučiti o prigovoru protiv rješenja o privremenoj mjeri u roku od 30 dana od dana podnošenja odgovora na prigovor, odnosno od isteka roka za podnošenje tog odgovora.
- (11) Postupak u vezi s donošenjem privremene mjere je hitan.

Član 83.
(Osiguranje dokaza)

- (1) Sud će donijeti rješenje o osiguranju dokaza ako predlagač pruži sudu razumne dokaze o tome:
- a) da je nosilac prava iz ovog zakona;
 - b) da je njegovo pravo povrijeđeno, ili da prijeti stvarna opasnost od povrede;
 - c) da će dokazi o toj povredi biti uništeni, ili kasnije neće moći biti izvedeni.
- (2) Nosilac prava koji traži da se donese rješenje o osiguranju dokaza bez prethodnog obavještanja i saslušanja suprotne strane dužan je, osim uvjeta iz stava (1) ovog člana, učiniti vjerovatnim i postojanje opasnosti da će dokazi o povredi, zbog radnji protivnika, biti uništeni, ili da se kasnije neće moći izvesti.
- (3) U slučaju donošenja odluke o osiguranju dokaza prema odredbama stava (2) ovog člana, sud će rješenje o osiguranju dokaza dostaviti suprotnoj strani odmah poslije izvođenja dokaza.
- (4) Sud može rješenjem iz stava (1) ovog člana odrediti da se izvede bilo koji dokaz, a naročito:
- a) uvidaj prostorija, poslovne dokumentacije, inventara, baza podataka, kompjuterskih memorijskih jedinica ili drugih stvari;
 - b) oduzimanje uzoraka predmeta povrede;
 - c) pregled i predaja dokumenata;
 - d) određivanje i saslušanje vještaka;
 - e) saslušanje svjedoka.

- (5) Osiguranje dokaza može se tražiti i poslije pravosnažno okončanog postupka, ako je to potrebno radi pokretanja postupka prema vanrednim pravnim lijekovima, ili za vrijeme takvog postupka.
- (6) U postupku osiguranja dokaza, prema odredbama ovog člana, koriste se odgovarajuće odredbe zakona koji uređuje izvršenje i osiguranje, a koje se odnose na privremene mjere, osim ako je ovim zakonom drugačije određeno.
- (7) Postupak osiguranja dokaza je hitan.
- (8) Ako se kasnije pokaže da je prijedlog za osiguranje dokaza neopravdan, ili ako nosilac prava taj prijedlog ne opravda, suprotna strana ima pravo tražiti:
 - a) vraćanje oduzetih predmeta;
 - b) zabranu upotrebe pribavljenih informacija;
 - c) naknadu štete.
- (9) Sud mora u postupku osiguranja dokaza, prema odredbama ovog člana, osigurati zaštitu povjerljivih podataka stranaka i voditi brigu o tome da se sudski postupak ne zloupotrebljava isključivo s namjerom pribavljanja povjerljivih podataka suprotne strane.

Član 84.
(Dužnost obavještanja)

- (1) Sud može u toku parnice, zbog povrede prava iz ovog zakona, na osnovu opravdanog zahtjeva jedne od stranaka, naložiti povrediocu prava da dostavi podatke o izvoru i distributivnim kanalima robe i usluga kojima se povređuje pravo iz ovog zakona.
- (2) Sud može naložiti da podatke iz stava (1) ovog člana dostave sudu i lica koja u obimu komercijalne djelatnosti:
 - a) posjeduju robu za koju se sumnja da se njome povređuje pravo iz ovog zakona;
 - b) koriste usluge za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovog zakona;
 - c) daju usluge za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovog zakona.
- (3) Smatra se da je neka radnja poduzeta u obimu komercijalne djelatnosti ako je poduzeta za pribavljanje posredne ili neposredne ekonomske koristi.
- (4) Pojam komercijalne djelatnosti ne obuhvata radnje savjesnih krajnjih potrošača.

- (5) Sud može naložiti da podatke iz stava (1) ovog člana dostavi sudu i lice koje je od nekog od lica navedenih u stavu (2) ovog člana označeno kao umiješano u proizvodnju, izradu i distribuciju robe ili davanje usluga za koje se sumnja da se njima povređuje pravo iz ovog zakona.
- (6) Podaci traženi na osnovu stava (1) ovog člana mogu naročito obuhvatati:
- a) ime, adresu, odnosno firmu i sjedište proizvođača, izrađivača, distributera, dobavljača i drugih prethodnih posjednika robe, odnosno davalaca usluga, kao i namjeranih prodavača na veliko i malo;
 - b) podatke o količinama proizvedene, izrađene, isporučene, primljene ili naručene robe ili usluga, kao i o cijenama ostvarenim za odnosnu robu i usluge.
- (7) Lice kojem je podnesen zahtjev za dostavu podataka iz ovog člana može odbiti dostavljanje tih podataka iz istih razloga zbog kojih se može uskratiti svjedočenje prema pravilima zakona koji uređuju parnični postupak.
- (8) Lice koje bez opravdanog razloga odbije dati podatke, odgovora za štetu u skladu s odredbama zakona o obaveznim odnosima.
- (9) Odredbe ovog člana ne utječu na propise o načinu korištenja povjerljivih podataka u parničnom i krivičnom postupku, propise kojima se uređuje odgovornost za zloupotrebu prava na pribavljanje podataka i propise koji uređuju obradu i zaštitu ličnih podataka.
- (10) Odredbe ovog člana ne utječu na odredbe ovog zakona koje regulišu pribavljanje dokaza.

Član 85.
(Izvođenje dokaza)

- (1) Ako sud odluči da će izvesti predloženi dokaz koji se nalazi kod suprotne strane, ta strana dužna je, na zahtjev suda, predati dokazna sredstva kojima raspolaže.
- (2) Stav (1) ovog člana odnosi se i na bankarsku, finansijsku i poslovnu dokumentaciju koja je pod kontrolom suprotne strane, ako se radi o povredi koja dostiže obim komercijalne djelatnosti.
- (3) U postupku izvođenja dokaza primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona koji uređuje parnični postupak, osim ako je ovim zakonom drugačije određeno.

- (4) Sud mora, poslije izvođenja dokaza, u skladu sa stavom (1) ovog člana, osigurati zaštitu povjerljivih podataka stranaka i voditi brigu o tome da se sudski postupak ne zloupotrebljava isključivo s namjerom pribavljanja povjerljivih podataka suprotstavljene stranke.

Član 86.

(Sredstvo osiguranja za suprotstavljenu stranku)

Na zahtjev lica protiv kojeg je pokrenut postupak za određivanje privremene mjere ili osiguranja dokaza, sud može odrediti odgovarajući novčani iznos kao sredstvo osiguranja na teret podnosioca zahtjeva za određivanje privremene mjere ili osiguranja dokaza, u slučaju da su takvi zahtjevi neosnovani.

DIO DESETI - CARINSKE MJERE

Član 87.

(Zahtjev nosioca prava)

- (1) Nosilac isključivih prava prema ovom zakonu, koji opravdano sumnja da će doći do uvoza, provoza ili izvoza robe proizvedene suprotno odredbama ovog zakona, može kod nadležnog carinskog organa podnijeti zahtjev za zaštitu svojih prava putem carinskih mjera privremenog zadržavanja robe od daljnjeg puštanja u carinski odobreno postupanje ili upotrebu.
- (2) Zahtjev za zaštitu prava, iz stava (1) ovog člana, mora sadržavati:
- a) podatke o podnosiocu zahtjeva i o nosiocu isključivog prava iz ovog zakona, ako se ne radi o istom licu;
 - b) detaljan opis robe, koji omogućava njenu identifikaciju;
 - c) dokaze o tome da je podnosilac zahtjeva, odnosno lice koje je on ovlastio, nosilac isključivog prava iz ovog zakona u vezi s tom robom;
 - d) dokaze o tome da je isključivo pravo vjerovatno povrijeđeno;
 - e) druge podatke važne za odlučivanje o zahtjevu kojima raspolaže podnosilac, kao što su podaci o lokaciji robe i njenoj destinaciji, očekivani datum dolaska ili odlaska pošiljke, podaci o sredstvu transporta, podaci o uvozniku, izvozniku, primaocu i sl.;
 - f) period u kojem će carinski organi postupati prema zahtjevu i koji ne može biti duži od godinu dana od dana podnošenja zahtjeva.

- (3) Carinski organ može, prije donošenja odluke kojom udovoljava zahtjevu iz stava (1) ovog člana, tražiti od nosioca prava da položi osiguranje za troškove pohranjivanja i prijevoza robe, kao i za naknadu štete, koji bi u vezi s robom mogli nastati carinskom organu, kao i strani protiv koje je prihvaćen zahtjev iz stava (1) ovog člana.
- (4) Ako carinski organ udovolji zahtjevu, uz mogućnost produženja, iz stava (1) ovog člana, on o tome obavještava sve carinske urede i nosioca prava.

Član 88.

(Postupak nakon privremenog zadržavanja robe)

- (1) Ako carinski ured pri provođenju carinskog postupka nađe robu koja odgovara opisu robe iz odluke nadležnog carinskog organa, on će tu robu privremeno zadržati od daljnjeg puštanja u carinski odobreno postupanje ili upotrebu.
- (2) Odluka o privremenom zadržavanju robe uručuje se njenom deklarantu ili posjedniku robe. Posjednik robe je lice koje je vlasnik robe za koju se sumnja da povređuje pravo intelektualnog vlasništva ili koje ima slično pravo raspolaganja ili fizičke kontrole nad takvom robom.
- (3) U odluci iz stava (2) ovog člana određuje se da se vlasnik robe, odnosno lice koje je ovlašteno za raspolaganje robom, u roku od deset radnih dana od dana privremenog zadržavanja, može izjasniti o tome radi li se o krivotvorenoj robi, odnosno drugoj povredi prava iz ovog zakona.
- (4) Ako carinski organ ne primi pisano izjašnjenje vlasnika ili lica koje je ovlašteno raspolagati robom u roku iz stava (3) ovog člana, on može, na zahtjev i o trošku nosioca prava, privremeno zadržanu robu oduzeti i uništiti.
- (5) Ako vlasnik robe ili lice koje je ovlašteno raspolagati robom, u roku iz stava (3) ovog člana, podnese pisanu izjavu da se ne radi o krivotvorenoj robi, odnosno drugoj povredi prava iz ovog zakona, nosilac prava može u roku od deset radnih dana od prijema obavještenja o takvoj izjavi podnijeti tužbu zbog povrede prava.
- (6) Ako posebne okolnosti slučaja to opravdavaju, carinski organ može, na zahtjev nosioca prava, odrediti dodatni rok za podnošenje tužbe iz stava (5) ovog člana, koji ne može biti duži od deset radnih dana.

- (7) Nosilac prava ili lice koje on ovlasti može, za vrijeme privremenog zadržavanja, izvršiti pregled i kontrolu robe i prateće dokumentacije u obimu koji je potreban za utvrđivanje njegovih zahtjeva i za ostvarivanje sudske zaštite njegovih prava uz osiguranje zaštite povjerljivih podataka.
- (8) Pravo na vršenje pregleda i kontrolu robe ima i njen uvoznik.
- (9) Ako nosilac prava ne podnese tužbu iz stava (5) ovog člana, privremeno zadržana roba pušta se u zatraženi carinski odobreni postupak ili upotrebu.
- (10) Ako nosilac prava pokrene sudski postupak, carinski organ donijet će odluku o zapljeni robe do donošenja pravosnažne sudske odluke.

Član 89.

(Postupak po službenoj dužnosti)

- (1) Ako carinski ured pri provođenju carinskog postupka u vezi s uvozom, tranzitom ili izvozom robe opravdano sumnja da su određenom robom povrijeđena prava prema ovom zakonu, on će privremeno zadržati puštanje te robe u zatraženo carinski odobreno postupanje ili upotrebu i o tome obavijestiti carinski organ.
- (2) Carinski organ pisanim putem obavještava nosioca prava o zadržavanju robe, sumnji da se radi o povredi njegovih prava i o mogućnosti da podnese zahtjev prema članu 87. ovog zakona u roku od pet radnih dana od dana zadržavanja robe.
- (3) Ako nosilac prava podnese zahtjev u skladu sa stavom (2) ovog člana, roba se zadržava do donošenja odluke carinskog organa.
- (4) Ako carinski organ udovolji zahtjevu iz člana 87. ovog zakona, roba se privremeno zadržava za daljnjih deset radnih dana.
- (5) Nosilac prava mora u roku iz stava (4) ovog člana provesti radnje iz člana 88. stava (7) ovog zakona.
- (6) Odredbe čl. 88. i 89. ovog zakona ne primjenjuju se na uvoz, tranzit ili izvoz robe u malim količinama, namijenjenim za privatnu i nekomercijalnu upotrebu, koje se unose ili iznose kao dio ličnog prtljaga ili primaju/šalj u malim pošiljkama.

Član 90.
(Primjena drugih carinskih propisa)

- (1) Na carinski postupak u vezi s robom kojom se povređuju prava iz ovog zakona primjenjuju se na odgovarajući način ostali carinski propisi, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.
- (2) Bliže propise o provođenju carinskih mjera iz ovog dijela donosi Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na prijedlog Uprave za indirektno oporezivanje.
- (3) Carinski postupak u vezi s robom kojom se povređuju prava iz ovog zakona je hitan.

DIO JEDANAESTI - PREKRŠAJNE ODREDBE

Član 91.
(Prekršaji)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 200.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ili pojedinac obavljajući samostalnu poslovnu djelatnost, koji na način iz člana 76. ovog zakona povrijedi zaštićeno ime porijekla ili zaštićenu geografsku oznaku.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj iz člana 76. ovog zakona i odgovorno lice u pravnom licu.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 KM do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj iz člana 76. ovog zakona fizičko lice.
- (4) Predmeti koji su nastali izvršenjem prekršaja iz stava (1) ovog zakona oduzet će se i uništiti, a predmeti, odnosno uređaji namijenjeni ili upotrijebljeni za izvršenje tih prekršaja će se oduzeti.
- (5) Prekršajni postupak na osnovu odredaba ovog člana je hitan.

- (6) Novčane kazne uplaćuju se na Jedinštveni račun trezora Bosne i Hercegovine i predstavljaju prihod Budžeta Bosne i Hercegovine.

Član 92.
(Zaštitna mjera)

- (1) Pravnom licu i pojedincu koji obavljaju samostalnu poslovnu djelatnost, koji učine prekršaje iz člana 91. stava (1) ovog zakona u obavljanju djelatnosti, može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti ili dijelova djelatnosti kojima se vrijeđa zaštićeno ime porijekla ili zaštićena geografska oznaka, u trajanju do jedne godine, ako je učinjeni prekršaj naročito težak zbog načina izvršenja, posljedica djela ili drugih okolnosti učinjenog prekršaja.
- (2) Pravnom licu i pojedincu koji obavljaju samostalnu poslovnu djelatnost, koji učine prekršaj iz člana 91. stava (1) ovog zakona u povratu, izreći će se zaštitna mjera zabrane djelatnosti ili dijelova djelatnosti kojima se vrijeđa zaštićeno ime porijekla ili zaštićena geografska oznaka u trajanju od najmanje jedne godine.

Član 93.
(Inspekcijska kontrola u vezi s prekršajima)

- (1) Inspekcijsku kontrolu u vezi s prekršajima propisanim u članu 91. ovog zakona i izricanje zaštitne mjere propisane u članu 92. ovog zakona vrši inspekcija nadležna za kontrolu tržišta u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko distriktu Bosne i Hercegovine.
- (2) Inspekcijski postupak je hitan.

DIO DVANAESTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 94. (Obrada ličnih podataka)

Prilikom primjene ovog zakona obrada ličnih podataka provodit će se u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita ličnih podataka u Bosni i Hercegovini.

Član 95. (Prava priznata do primjene ovog zakona)

Zaštićene oznake geografskog porijekla, koje važe na dan stupanja na snagu ovog zakona, ostaju i dalje na snazi i na njih će se primjenjivati odredbe ovog zakona.

Član 96. (Postupci u toku)

- (1) Postupci pokrenuti do dana početka primjene ovog zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla („Službeni glasnik BiH“, broj 53/10).
- (2) Upravni postupci započeti po odredbama Zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla („Službeni glasnik BiH“, broj 53/10), u kojima je Institut kao tijelo prvog stepena donio rješenje do dana početka primjene ovog zakona, dovršit će se po odredbama tog zakona i propisa donesenih na osnovu tog zakona.
- (3) Komisija za žalbe osnovana i imenovana na osnovu Zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla („Službeni glasnik BiH“, broj 53/10) nastavlja s radom u skladu s odredbama tog zakona i propisa donesenih na osnovu tog zakona dok svi upravni postupci iz stava (2) ovog člana ne budu pravosnažno riješeni, nakon čega prestaje s radom.
- (4) U slučaju da zbog razrješenja predsjednika ili članova Komisije za žalbe iz stava (3) ovog člana ne bude moguće odrediti Komisiju za žalbe koja odlučuje o žalbi, izuzetno se može provesti postupak izbora i imenovanja predsjednika ili potrebnog broja članova u skladu s odredbama Zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla („Službeni glasnik BiH“, broj 53/10), za potrebe rješavanja predmeta iz stava (2) ovog člana.

Član 97.
(Provedbeni pravilnik)

- (1) Direktor Instituta do dana određenog za primjenu ovog zakona donijet će Pravilnik o postupku za priznanje oznake porijekla proizvoda, imena porijekla i geografske oznake.
- (2) Do dana stupanja na snagu pravilnika iz stava (1) ovog člana. ostaje na snazi Pravilnik o postupku za priznanje oznake porijekla proizvoda, imena porijekla i geografske oznake („Službeni glasnik BiH“, br. 109/10 i 91/16).

Član 98.
(Propisi o taksama i troškovima postupka)

Direktor Instituta podnijet će nadležnim institucijama prijedlog izmjena propisa kojima se uređuju takse i naknade posebnih troškova u postupku sticanja i održavanja prava, kako bi se uskladili s odredbama ovog zakona, dva mjeseca od njegovog stupanja na snagu.

Član 99.
(Prestanak važenja drugih propisa)

Početkom primjene ovog zakona prestaju važiti Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla („Službeni glasnik BiH“, broj 53/10) i Pravilnik o postupku za priznanje oznake porijekla proizvoda, imena porijekla i geografske oznake („Službeni glasnik BiH“, br. 109/10 i 91/16).

Član 100.
(Primjena međunarodnih ugovora)

Odredbe međunarodnih ugovora u vezi s oznakama geografskog porijekla, zaštićenim imenom porijekla i zaštićenom geografskom oznakom, kojima je pristupila Bosna i Hercegovina.

primjenjuju se na predmete koje tretira ovaj zakon i u slučaju sukoba s odredbama ovog zakona primjenjuju se odredbe međunarodnih ugovora.

Član 101.

(Jedinstvena primjena odredaba o ukidanju Komisije za žalbe)

U skladu s odredbama člana 17. i člana 96. st. (2), (3) i (4) ovog zakona, Komisija za žalbe prestaje s radom.

Član 102.

(Stupanje na snagu i primjena Zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom glasniku BiH“, a primjenjuje se po isteku godine dana od dana stupanja na snagu.

Broj _____/24
_____ 2025. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNOPRAVNI I ZAKONSKI OSNOV

- Ustav Bosne i Hercegovine

Ustavni osnov za donošenje Zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla je sadržan u članu IV/4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna za donošenje zakona koji su potrebni za provođenje odluka Predsjedništva, ili za vršenje funkcija Skupštine predviđenih Ustavom, i članu III/1.a) Ustava Bosne i Hercegovine kojim je regulisano da su institucije Bosne i Hercegovine nadležne za vanjsku politiku.

- Zakon o vanjskotrgovinskoj politici Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 7/98 i 35/04)

Članom 30. stavom (2) Zakona je utvrđeno da su aspekti prava intelektualnog vlasništva vezani za vanjsku trgovinu u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine. Pod terminom „aspekti prava intelektualnog vlasništva vezani za vanjsku trgovinu“ podrazumijeva se osiguranje adekvatnih standarda i principa u vezi s raspoloživošću, obimom i upotrebom prava intelektualnog vlasništva vezanih za vanjsku trgovinu, kao i osiguranje efikasnih i odgovarajućih sredstava za provođenje prava intelektualnog vlasništva u skladu s obavezama iz trgovinskih sporazuma u kojima je Bosna i Hercegovina jedna od strana.

- Zakon o osnivanju Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 43/04)

Članom 1. navedenog zakona je utvrđeno da se osniva Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine kao samostalna državna upravna organizacija, te da se uređuju njegov položaj, nadležnost i ovlaštenja, kao i druga pitanja značajna za organizaciju, funkcionisanje i rad Instituta.

Članom 7. stavom (1) tačkom aa) navedenog zakona je utvrđeno da je Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine u području zaštite industrijskog vlasništva nadležan za vođenje upravnog postupka za sticanje, održavanje, promet i prestanak prava na geografsku oznaku, u skladu s odredbama međunarodnih konvencija, ugovora i sporazuma kojima je pristupila, odnosno koje je ratificirala Bosna i Hercegovina, i zakona i provedbenih propisa kojim se uređuje ova materija.

U istom članu, u stavu (1) tački cc) Zakona je utvrđeno da poslovi u području zaštite intelektualnog vlasništva obuhvataju i pripremanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma, konvencija, aranžmana, zakona i drugih propisa iz područja intelektualnog vlasništva.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ostvarivanje težnje Bosne i Hercegovine ka što čvršćoj integraciji u međunarodnu zajednicu ima kao politički uvjet usklađivanje domaćih propisa iz oblasti zaštite intelektualnog vlasništva s propisima Evropske unije i Sporazumom o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva. Bosna i Hercegovina je od 2013. godine članica CEFTA sporazuma koji propisuje obavezu usklađenosti prava intelektualnog vlasništva s TRIPS sporazumom, kao jednim od osnovnih sporazuma na kojima počiva Svjetska trgovinska organizacija (WTO). Trenutno, Bosna i Hercegovina ima pristupni status za članstvo u WTO, a od 2022. godine je i zemlja kandidat za članstvo u EU. Na osnovu Sporazuma o stabilizaciji i proširenju, sklopljenog između EU i Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina također se obavezala da će poštovati odredbe TRIPS-a i svoje zakonodavstvo u oblasti intelektualnog vlasništva učiniti sličnim onome koji postoji u EU.

Do sada je zaštita oznaka geografskog porijekla u Bosni i Hercegovini bila regulisana Zakonom o zaštiti oznaka geografskog porijekla („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 53/10). Taj zakon nije u potpunosti ispunjavao sve zahtijevane standarde zaštite oznaka geografskog porijekla koje su prihvatile kako zemlje EU tako i članice WTO. Bosna i Hercegovina je članica Madridskog sporazuma o suzbijanju lažnih ili prevarnih oznaka porijekla na proizvodima (u daljnjem tekstu: Madridski sporazum) i od 2013. godine Lisabonskog aranžmana o zaštiti oznaka porijekla i njihovom međunarodnom registriranju (u daljnjem tekstu: Lisabonski aranžman). S ciljem nadograđivanja i unapređenja Lisabonskog aranžmana, 2015. godine donesen je Ženevski akt Lisabonskog aranžmana, čija članica je i EU (od 2020. godine). U proteklom periodu, naročito od kada je stupio na snagu Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla od 2010. godine, došlo je do značajnih promjena u legislativi EU koja reguliše zaštitu oznaka geografskog porijekla. Uredba br. 1151/2012 Evropskog parlamenta i Vijeća stupila je na snagu i zamijenila Uredbu Vijeća (EU) br. 510/2006 o zaštiti oznaka geografskog porijekla poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, da bi u 2022. godini EU postala i članica Ženevskog akta Lisabonskog aranžmana. Tokom postupka zaključivanja Ženevskog akta Lisabonskog aranžmana EU je odigrala ključnu ulogu u utvrđivanju zakonskog teksta Ženevskog akta, uključujući definicije geografskih oznaka. Kako bi ispunila svoje obaveze prema članstvu u Ženevskom aktu Lisabonskog aranžmana, EU je 11. aprila 2024. godine donijela Uredbu (EU) 2024/1143 Evropskog parlamenta i Vijeća o oznakama geografskog porijekla za vino, jaka alkoholna pića i poljoprivredne proizvode, te garantirano tradicionalnim specijalitetima i neobaveznim izrazima kvaliteta za poljoprivredne proizvode, izmjeni uredaba (EU) br. 1308/2013, (EU) 2019/787 i (EU) 2019/1753, te stavljanju van snage (ukidanju) Uredbe (EU) br. 1151/2012. Ovime je zakonodavstvo EU usklađeno s odredbama TRIPS-a i Ženevskog akta Lisabonskog aranžmana, mada je važeći Zakon o oznakama geografskog porijekla bio uglavnom usklađen s odredbama TRIPS-a i Lisabonskog aranžmana (Štokholmski akt), s obzirom na činjenicu da je došlo do značajne izmjene propisa EU, kao i da će Bosna i Hercegovina u bliskoj budućnosti morati pristupiti i Ženevskom aktu Lisabonskog aranžmana, donesena je odluka da se

izradi novi zakon koji bi detaljno, u skladu sa savremenim svjetskim standardima, regulisao zaštitu oznaka geografskog porijekla.

Predloženi zakon rezultat je provjere u praksi rješenja postojećeg Zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla u Bosni i Hercegovini, kao i neophodnosti da se zakonska rješenja u ovoj oblasti usaglase s odredbama Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (Sporazuma TRIPS), Madridskog sporazuma i Lisabonskog aranžmana (Ženevski akt) i u mjeri u kojoj je to trenutno moguće, s propisima Evropske unije.

Prilikom razmatranja važećeg zakona, predlagač se prvenstveno rukovodio odlukama koje predstavljaju obavezu po osnovu TRIPS sporazuma, kao i odlukama Uredbe (EU) 2024/1143 Evropskog parlamenta i Vijeća.

Posebna pažnja posvećena je terminologiji, kao i definisanju osnovnih pojmova oznaka geografskog porijekla (oznaka porijekla proizvoda, zaštićena geografska oznaka, zaštićeno ime porijekla), u skladu s relevantnim međunarodnim ugovorima, iz čega proističu i drugačiji uvjeti, način sticanja i obim prava. Uvedeni su i novi pojmovi („zaštićena geografska oznaka“ i „zaštićeno ime porijekla“) na kojima ovlaštenu korisnik ima isključivo pravo označavanja svog proizvoda. Propisana lista proizvoda koji se mogu zaštititi oznakom geografskog porijekla je proširena, čime je usklađena s TRIPS-om i Lisabonskim aranžmanom (Ženevski akt).

Također, u skladu s Uredbom (EU) 2024/1143 omogućena je zaštita „garantirano tradicionalnog specijaliteta“ i „planinskog proizvoda“, ali je propisano da isključivu nadležnost za te nove oznake, njihovu registraciju, postupak priznavanja i vođenje registara ima Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, koja je na osnovu svog pravilnika, na neki način, to radila i do sada.

U odnosu na porijeklo sirovina, izvršeno je precizno definisanje proizvoda koji se mogu obilježavati zaštićenim imenom porijekla, kada sirovina za proizvodnju tog proizvoda potiče s područja različitog ili šireg od područja prerade, saglasno TRIPS-u, Uredbi EU 2024/1143 i Lisabonskom aranžmanu (Ženevski akt).

Predloženi zakon predviđa da reciprocitet dokazuje strana koja se na njega poziva.

Značajna promjena je uvođenje pojma „specifikacija“, a time i izdvajanje i definisanje sadržaja podataka o specifičnim karakteristikama proizvoda u slučaju traženja registracije zaštićene geografske oznake u specifikaciji, ili u slučaju registracije zaštićenog imena porijekla u elaboratu.

Novina u prijedlogu zakona je i to da ne samo ovlaštenu korisnik zaštićenog imena porijekla već i ovlaštenu korisnik zaštićene geografske oznake ima isključivo pravo označavanja svojih proizvoda definisanom oznakom.

Uvedena je mogućnost izmjene i dopune elaborata o zaštiti oznake geografskog porijekla sa zaštićenim imenom porijekla u skladu s Uredbom EU 2024/1143.

Velika novina je ukidanje žalbenog postupka, te uvođenje upravnog spora protiv rješenja Instituta, koja su konačna u upravnom postupku. Upravni spor se pokreće tužbom pred Sudom Bosne i Hercegovine. Ovakva odredba je prihvaćena u svim prijedlozima zakona iz oblasti industrijskog vlasništva.

U prijedlogu zakona, odnos između zaštićenih oznaka geografskog porijekla i žigova je šire definisan u skladu s Uredbom EU 2024/1143. U potpunosti su implementirane odgovarajuće odredbe Sporazuma TRIPS koje se odnose na zaštitu oznaka geografskog porijekla.

U izradi predloženih rješenja korištene su odgovarajuće međunarodne konvencije, propisi EU, Hrvatske, Srbije, Sjeverne Makedonije, Portugala, Španije, Italije, Švicarske, Francuske, Češke, Mađarske, Bugarske i preporuke Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo WIPO.

OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA:

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE (čl. 1. do 21)

Član 1.

Stavom (1) ovog člana definiše se predmet zakonskog regulisanja.

Stavom (2) definisano je da se ovaj zakon primjenjuje i na zaštićena imena porijekla i zaštićene geografske oznake koje su međunarodno registrirane za Bosnu i Hercegovinu. U praksi, to znači da će se materijalno propisani uvjeti za priznanje zaštićene geografske oznake i zaštićenog imena porijekla primjenjivati u slučaju imena porijekla ili geografskih oznaka međunarodno naznačenih za Bosnu i Hercegovinu, putem Lisabonskog aranžmana, nekog drugog međunarodnog ugovora ili bilateralnih sporazuma s drugim državama.

Stavom (3) definisano je da oznake geografskog porijekla registrirane za Bosnu i Hercegovinu na osnovu Lisabonskog aranžmana, imaju isti učinak u Bosni i Hercegovini kao da su tamo direktno prijavljene ili registrirane.

Stavovi (4) i (5) predstavljaju obavezu na osnovu propisa o načinu pisanja zakona u Bosni i Hercegovini.

Član 2.

Ovaj član predstavlja obavezu na osnovu propisa o načinu pisanja zakona u Bosni i Hercegovini.

Član 3.

U članu 3. izričito se propisuje postojanje pet vrsta oznaka geografskog porijekla u Bosni i Hercegovini, u skladu s obavezujućim normama za Bosnu i Hercegovinu.

Bosna i Hercegovina je članica Madridskog sporazuma o suzbijanju lažnih ili prevarnih oznaka porijekla na proizvodima i Lisabonskog aranžmana o zaštiti oznaka porijekla i njihovom međunarodnom registriranju (Štokholmski akt), kao i CEFTA sporazuma koji propisuje obavezu uskladenosti prava intelektualnog vlasništva s TRIPS sporazumom, kao jednim od osnovnih sporazuma na kojima počiva Svjetska trgovinska organizacija (WTO). Trenutno, Bosna i Hercegovina je zemlja kandidat za članstvo u WTO, a odnedavno, i zemlja kandidat za EU članstvo. Na osnovu Sporazuma o stabilizaciji i proširenju sklopljenog između EU i Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina se također obavezala da će poštovati odredbe TRIPS-a i svoje zakonodavstvo u oblasti intelektualnog vlasništva učiniti sličnim onom koje postoji u EU.

Zaštita geografskih oznaka u EU se nalazi pred ozbiljnim izazovima u odnosu na dosadašnju postojeću praksu. EU je promijenila svoju praksu od maja 2024. godine. Prethodno je EU pristupila Ženevskom aktu Lisabonskog aranžmana, a aprila 2024. je donesena nova Uredba (EU) 2024/1143 koja je tu promjenu i ozvaničila. EUIPO je već određen kao institucija koja će vršiti zaštitu oznaka geografskog porijekla u skladu s Lisabonskim aranžmanom na teritoriji EU i ostaje samo da EU zvanično obavijesti WIPO o trenutku kada će početi aktivna primjena Lisabonskog aranžmana (Ženevski akt) na teritoriji EU. Postojeća praksa EU u oblasti zaštite geografskih oznaka pokazala se nezadovoljavajućom, stoga je došlo i do zamjene Uredbi 509/2006 i 510/2006, i ukidanja Uredbe 1151/2012.

U stavu (2) propisano je koji proizvodi se mogu štititi oznakom geografskog porijekla i na osnovu dikcije stava nije moguća zaštita usluga putem ovog prava intelektualnog vlasništva.

Član 4.

Oznaka porijekla proizvoda definisana je u skladu s teorijski općeprihvaćenom definicijom iz Madridskog sporazuma. Pojam samo označava da neki proizvod potječe s određenog geografskog područja bez ikakvih specifičnih svojstava proizvoda prouzrokovanih njegovim geografskim porijeklom. Oznaka porijekla proizvoda može biti bilo kakva oznaka koja direktno ili indirektno označava geografsko porijeklo robe. Oznake porijekla proizvoda upotrebljavaju se za obilježavanje prirodnih, poljoprivrednih, industrijskih, zanatskih i proizvoda domaće radinosti.

Ovaj član upućuje sve državne organe na direktnu primjenu Madridskog sporazuma u postupku zaštite oznaka porijekla proizvoda. Za primjenu odredaba o suzbijanju nelojalne konkurencije i za zaštitu oznaka porijekla na osnovu Madridskog sporazuma nisu potrebne nikakve formalnosti vezane za upravni postupak pred Institutom. Stavom (2) ovog člana propisana je nadležnost suda za utvrđivanje eventualne generičnosti oznake porijekla. Ovim odredbama osigurana je primjena čl. 1, 2, 3. i 3.bis Madridskog sporazuma i izvršeno usklađivanje s članom 4. Madridskog sporazuma.

Član 5.

Ovim članom propisani su pojmovi garantirano tradicionalnog specijaliteta i planinskog proizvoda u skladu s Uredbom (EU) 2024/1143 i isključiva nadležnost Agencije za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine za postupak priznavanja, registraciju i vođenje registara za ove oznake.

Član 6.

Zaštićena geografska oznaka je definisana potpuno u skladu sa Ženevskim aktom Lisabonskog aranžmana i malo je izmijenjena definicija iz člana 22. TRIPS-a i postojećeg zakona. Ovakva definicija omogućava pristupanje Bosne i Hercegovine Ženevskom aktu Lisabonskog aranžmana kojem je EU već pristupila, a, s druge strane, ne odstupa mnogo od definicije geografske oznake iz TRIPS-a. Radi terminološke usklađenosti s *acquisom*, izmijenjen je naziv tako što je dodana riječ zaštićena, što predstavlja pandan zaštićenoj geografskoj oznaci iz EU (*protected geographical indication* - PGI). U pitanju je jedna kvalifikovana oznaka porijekla proizvoda u kojoj proizvod ima određene specifičnosti, alternativno zahtijevane, koje se suštinski mogu pripisati njegovom geografskom porijeklu.

Član 7.

Zaštićeno ime porijekla je definisano u skladu sa Ženevskim aktom Lisabonskog aranžmana, te u skladu s EU definicijom tzv. zaštićene geografske naznake (*protected designation of origin* - PDO). Poseban naglasak je na tome da zaštićeno ime porijekla, za razliku od zaštićene geografske oznake ili oznake porijekla proizvoda, može biti samo geografski naziv (ime), a ne bilo koja oznaka.

Član 8.

Stavom (1) precizirano je šta sve može biti geografsko područje određene oznake geografskog porijekla, izričito dopuštajući da se oznaka geografskog porijekla može koristiti, pod određenim uvjetima, i za teritoriju cijele Bosne i Hercegovine, a ne samo za određene ograničene lokalitete. Stavom (2) propisano je da će se ovaj zakon u Bosni i Hercegovini primjenjivati i u slučaju tzv. prekograničnih oznaka porijekla, u odnosu na geografsko područje porijekla proizvoda.

Član 9.

Ovim članom propisana je zaštita tradicionalnih i historijskih naziva, ako su ispunjeni uvjeti iz članova 4. do 8. ovog zakona.

Član 10.

Stavom (1) u skladu s članom 23. paragraf (1) TRIPS-a i odredbama Uredbe EU 2024/1143 propisana je, pod specifičnim uvjetima, mogućnost registriranja zaštićenog imena porijekla i za proizvode čija sirovina potječe s područja različitog ili šireg od područja prerade, isključujući vino i druga alkoholna pića.

Stavom (2) precizirane su sirovine za poljoprivredne i prehrambene proizvode.

Član 11.

Stav (1) propisuje uvjete za zaštitu homonimnih naziva i omogućava postojanje identičnih ili sličnih naziva za obilježavanje proizvoda na tržištu pod osnovnim uvjetom da to ne izaziva zabunu javnosti o tačnom geografskom porijeklu proizvoda. Odredba je usklađena s TRIPS-om i *acquisom*.

Stavom (2) propisana je obaveza korisnika homonima o načinu obilježavanja datog proizvoda.

Član 12.

Ovim članom taksativno i precizno je navedeno koji naziv ili oznaka se ne mogu zaštititi, čime se otklanjaju nejasnoće iz postojećeg zakona. Nabrojanje je iscrpno i šire od odredbe postojećeg propisa. Razlozi za odbijanje zaštite su usklađeni s zahtjevima TRIPS-a, propisima EU, Madridskim sporazumom i Lisabonskim aranžmanom.

Član 13.

Ovim članom u stavu (1) daje se definicija generičnog naziva, u stavu (2) metodologija utvrđivanja je li neki geografski naziv postao generičan, a stav (3) propisuje do kada zaštićena oznaka geografskog porijekla ne može postati generična.

Član 14.

Propisuje se načelo teritorijalnosti, što podrazumijeva da su prava priznata na osnovu ovog zakona teritorijalno ograničena prava.

Član 15.

U stavu (1) propisan je princip nacionalnog tretmana za strana fizička i pravna lica u pogledu zaštite oznaka geografskog porijekla u Bosni i Hercegovini. Stavom (3) propisani su uvjeti pod kojima strana fizička i pravna lica mogu tražiti zaštitu oznake geografskog porijekla.

Član 16.

Ovim članom propisuje se pravna zaštita zaštićenih oznaka geografskog porijekla u upravnom postupku pred Institutom. Nadležnost Instituta za priznavanje svih prava industrijskog vlasništva propisana je Zakonom o osnivanju Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine.

Član 17.

Ovaj član propisuje da su sve odluke Instituta konačne u upravnom postupku, čime se napušta dosadašnja dvostепенost u odlučivanju Instituta. Naime, praksa je pokazala da postupak po žalbi predugo traje, i po nekoliko godina do pravosnažnosti odluke, što izaziva pravnu nesigurnost, a, po pravilu, sve odluke po žalbi kojima stranka nije zadovoljna, okončavaju se tako što stranka pokreće upravni spor, koji također duže traje. Kako bi se ubrzao postupak i pojačala pravna sigurnost, predlagač je odlučio da predloži rješenje kojim se uvodi jednostepeno odlučivanje u Institutu, a sudski nadzor nad zakonitošću takvih odluka prepušta sudu, konkretno Sudu Bosne i Hercegovine koji je, i prema postojećem zakonu, do sada bio nadležan za upravni spor protiv odluka Instituta.

Član 18.

Odredbom ovog člana propisuje se da Institut vodi odgovarajuće registre u elektronskoj formi i da ti registri imaju status javnih knjiga, što znači da ih zainteresovana lica mogu razgledati bez plaćanja posebnih taksi. Izdavanje odgovarajućih potvrda, uvjerenja i kopija dokumenata, s obzirom na materijalne troškove, podliježe plaćanju takse i troškova postupka pri podnošenju pisanog zahtjeva za njihovo izdavanje.

Član 19.

Ovim članom propisani su uvjeti za zastupanje u postupku registracije zaštićenog imena porijekla i zaštićene geografske oznake pred Institutom.

Član 20.

Ova odredba je u skladu s članom 12. Pariske konvencije za zaštitu industrijskog vlasništva (u daljnjem tekstu: Pariska konvencija), koja propisuje obavezu obavještanja javnosti o prijavljenim i registriranim pravima industrijskog vlasništva. Provedbeni propis će bliže urediti sadržaj i način uvida u dokumentaciju koja se odnosi na zaštićeno ime porijekla ili zaštićenu geografsku oznaku. Stav (3) u skladu je sa standardom iz Pariske konvencije, da strano lice u postupku pred domaćim organom mora zastupati domaći profesionalni zastupnik, kao i s članom 17. ovog zakona.

Član 21.

Odredbe ovog člana suštinski su preuzete iz važećeg zakona. Pravi se razlika između državnih administrativnih taksi i naknade posebnih troškova, koji se plaćaju u postupku registriranja zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake, koji se vodi pred Institutom.

Član 22.

Ovim članom propisana je međunarodna zaštita oznaka geografskog porijekla registriranjem zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake. Lisabonski aranžman propisuje način međunarodnog prijavljivanja zaštite oznaka geografskog porijekla, i to se mora obaviti putem nadležnog organa – Instituta. U okviru EU, oznake geografskog porijekla se registriraju na nivou EU putem nadležnog državnog organa nacionalne države, a postupak za njihovo priznavanje vodit će EUIPO (Ured za intelektualno vlasništvo EU), sa sjedištem u Alikanteu, u Španiji.

DIO DRUGI - POSTUPAK PO PRIJAVI ZA REGISTRIRANJE IMENA PORIJEKLA ILI GEOGRAFSKE OZNAKE (čl. 23. do 39)

Član 23.

Postupak za registriranje zaštićene geografske oznake ili zaštićenog imena porijekla pokreće se pisanom prijavom za zaštitu oznake geografskog porijekla na jednom od službenih jezika Bosne i Hercegovine. Precizirano je da se jedna prijava može odnositi samo na jednu oznaku ili ime geografskog područja i samo na jednu vrstu proizvoda. U stavu (3), uz određene uvjete, data je mogućnost podnošenja prijave i na stranom jeziku.

Član 24.

Ovim članom je precizno određen krug lica koja mogu podnijeti prijavu, što je rezultat praktičnog iskustva Instituta i analize usporednih rješenja.

Član 25.

Ovim članom su određeni bitni dijelovi prijave za zaštitu oznake geografskog porijekla.

Član 26.

Ovim članom detaljno je navedeno šta sve mora sadržavati zahtjev za registriranje imena porijekla ili geografske oznake. Novost predstavlja stav (1) nova tačka c), koja je rezultat usklađivanja s EU legislativom i definicijama iz Lisabonskog sporazuma (Ženevski akt) saglasno kojima, u slučaju prijave za zaštićeno ime porijekla, zahtjev sadrži naziv, odnosno ime na koje se odnosi zaštita, dok u slučaju zaštićene geografske oznake, zahtjev može sadržati naziv, neku oznaku ili njihovu kombinaciju, koji su podobni za identifikovanje geografskog porijekla određene robe. Zahtjev sadrži i naziv ovlaštenog akreditovanog tijela ili drugog stručnog tijela koje vrši kontrolu kvaliteta i posebnih svojstava proizvoda.

Član 27.

Na osnovu praktičnog iskustva i usporedne analize odgovarajućih propisa, ovim članom je precizno definisano šta sve treba sadržavati opis geografskog područja.

Član 28.

Novost u ovom članu je uvođenje pojma „specifikacija“ i time izdvajanje i definisanje sadržaja podataka o specifičnim karakteristikama proizvoda za zaštićenu oznaku geografskog porijekla, u slučaju traženja registracije zaštićene geografske oznake u specifikaciji, ili u slučaju registracije zaštićenog imena porijekla u elaboratu.

Član 29.

Ovim članom detaljno su definisani podaci o specifičnim karakteristikama proizvoda koje treba sadržavati specifikacija u slučaju zahtjeva za zaštićenu geografsku oznaku.

Član 30.

Ovim članom detaljno su definisani podaci o specifičnim karakteristikama proizvoda koje treba sadržavati elaborat u slučaju zahtjeva za zaštićeno ime porijekla. U članovima 27. i 28. u odnosu na postojeće zakonsko rješenje, novost predstavlja znatno iscrpnije regulisanje i jasno razgraničenje podataka o specifičnim karakteristikama ili kvalitetu proizvoda u slučaju zahtjeva zaštićene geografske oznake i zahtjeva za zaštićeno ime porijekla.

Član 31.

Ovaj član je novost u pogledu uvođenja mogućnosti za izmjene u elaboratu, što je precizno definisano saglasno Uredbi EU. Izmjena, odnosno dopuna elaborata može se odnositi na količinu godišnje proizvodnje ili redefinisane granice geografskog područja.

Član 32.

Ovim članom je propisan sadržaj prijave za registraciju zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake da bi joj Institut priznao datum podnošenja, kao i postupak Instituta nakon prijema prijave do priznanja datuma prijave i njenog upisa u odgovarajući registar prijava.

Član 33.

Ovim članom je propisano koji podaci se upisuju u registar prijava za registraciju zaštićenog imena porijekla i zaštićene geografske oznake.

Član 34.

Stavom (1) ovog člana propisano je da se podnesene prijave ispituju prema redoslijedu određenom datumom njihovog podnošenja, a stavom (2) propisani su izuzeci od ovog pravila. Tačka a) stava (2) uz sudove i nadležne organe tržišne inspekcije daje ovlaštenje i carinskim organima da, u slučaju kada je pokrenut carinski postupak, zatraže od Instituta rješavanje prijave po hitnom postupku. Imajući u vidu da uvozom, izvozom ili tranzitom robe može biti povrijeđeno i zaštićeno ime porijekla ili zaštićena geografska oznaka, za koje je podnesena prijava za registraciju, ali o kojoj u tom trenutku još nije odlučeno, neophodno je da postupak po toj prijavi bude okončan po hitnom postupku i da bude donesena odluka o tome hoće li prijavljeno zaštićeno ime porijekla ili zaštićena geografska oznaka biti priznati. Naime, odluka o podnesenoj prijavi za registraciju zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake u konkretnom slučaju predstavlja prethodno pitanje, jer će od ishoda postupka pred Institutom zavisiti daljnje postupanje carinskog organa. U stavu (2) tačka b) propisano je da se prijava može rješavati po hitnom postupku i u slučaju kada je, saglasno s drugim propisima, to neophodno uz podnošenje posebnog zahtjeva za to (naprimjer, u slučaju velikog ekonomskog interesa radi izvoza određenih proizvoda).

Član 35.

Ovim članom propisani su postupak ispitivanja formalne urednosti prijave i odbacivanje formalno neuredne prijave.

Član 36.

Ovom odredbom predviđena je mogućnost da podnosilac odustane od prijave.

Član 37.

Ovim članom propisan je postupak ispitivanja uvjeta za registriranje zaštićenog imena porijekla, odnosno zaštićene geografske oznake. Posebno treba naglasiti mogućnost Instituta da u postupku ispitivanja pribavi mišljenje eksperta o posebnim svojstvima, reputaciji i kvalitetu proizvoda koji su navedeni u konkretnoj prijavi. Mišljenje eksperta može dati institucija ili pojedinac koji su kompetentni procijeniti navode iz konkretne prijave, a direktor Instituta je ovlašten odrediti ih u svakom pojedinačnom slučaju.

Član 38.

Ovim članom propisan je postupak odbijanja registriranja zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake. Institut je dužan pisanim putem obavijestiti podnosioca prijave o razlozima iz ovog zakona zbog kojih se zaštićeno ime porijekla ili zaštićena geografska oznaka ne mogu priznati. Podnosilac prijave je dužan u propisanom roku izjasniti se o navodima Instituta. Institut rješenjem odmah odbija priznanje prijave samo ako se podnosilac prijave ne izjasni. Ako se podnosilac prijave izjasni, Institut je dužan o njegovom izjašnjenju pribaviti mišljenje eksperta iz člana 37. stava (2) ovog zakona i tek tada, bilo da ekspert da negativno mišljenje ili da ga ne da u roku, a Institut smatra da se prijava ne može priznati, može odbiti prijavu. Propisani rokovi su određeni u skladu s praksom i omogućavaju efikasno vođenje postupka, a na obrazloženi zahtjev podnosioca prijave i uz plaćanje administrativne takse i posebnih troškova, Institut može jednom produžiti dati rok za odgovor. Da bi se izbjegle moguće zloupotrebe podnosioca prijave u vidu beskonačnog odugovlačenja i stalnog traženja produženja roka za odgovor na rezultat ispitivanja Instituta, predložena je mogućnost samo jednokratnog produženja roka.

Član 39.

Ovim članom precizirani su postupak i obaveze prijavioca i Instituta ako je podnesena prijava za registraciju zaštićenog imena porijekla, pretvaranje prijave u prijavu za registraciju zaštićene geografske oznake i obratno. Obaveze Instituta su logična posljedica činjenice da se radi o kolektivnom pravu.

DIO TREĆI – PRIGOVOR (čl. 40. do 45)

Član 40.

Institut u svom službenom glasilu objavljuje formalno urednu prijavu za koju ne postoje razlozi za odbijanje prijave propisani u članu 25. ovog zakona. Objavljivanjem prijave Institut je stavlja na uvid javnosti i od tog trenutka praktično zainteresovana lica mogu u određenom roku podnijeti prigovor na objavljenu prijavu.

Član 41.

Ovim članom propisana je mogućnost da, u roku od tri mjeseca nakon objavljivanja prijave, svako zainteresovano lice može Institutu pisanim putem dostaviti prigovor u kojem obrazlaže zašto prijava ne ispunjava uvjete za registriranje propisane ovim zakonom. Rok od tri mjeseca za prigovor ne može se produžiti, a podnosilac prigovora ima status stranke. Stavovima (3) i (4) propisano je iz kojih razloga nosilac trgovačkog imena ili žiga (uključujući i žig visoke reputacije) može podnijeti prigovor na prijavu imena porijekla ili geografske oznake. Članovi 40. i 41. usklađeni su s Uredbom EU broj 2024/1143, koja propisuje obaveznu opoziciju u postupku priznavanja.

Član 42.

Ovim članom propisan je minimalan sadržaj prigovora.

Član 43.

Ovim članom propisan je postupak po izjavljenom prigovoru. Sve navedene odredbe iz ovog člana su standardizovane u svim zemljama EU koje imaju sistem prigovora (opozicije). Rokovi su određeni na osnovu iskustva iz prakse i usporedne pravne analize rješenja u propisima država EU.

Član 44.

Ovim članom propisan je postupak donošenja rješenja o registraciji zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake.

Član 45.

Ovaj član se odnosi na trajanje zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake. Neograničena dužina trajanja zaštićenih oznaka geografskog porijekla proističe iz njihovog karaktera i vezanosti za nepromjenjivost geografskog okruženja.

DIO ČETVRTI - POSTUPAK PO PRIJAVI ZA PRIZNANJE STATUSA OVLAŠTENOG KORISNIKA OZNAKE GEOGRAFSKOG PORIJEKLA (čl. 46. do 61)

Član 46.

Ovim članom propisano je pokretanje postupka za priznanje statusa ovlaštenog korisnika zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake, kao i ko može podnijeti odgovarajuću prijavu. Prijavu mogu podnijeti pravna i fizička lica i njihova udruženja, koja na određenom geografskom području proizvode one proizvode na koje se odnosi registrirano zaštićeno ime porijekla ili registrirana zaštićena geografska oznaka.

Član 47.

Ovim članom propisani su bitni dijelovi prijave ovlaštenog korisnika.

Članovi 48. do 50.

Ovim članovima je detaljnije propisan sadržaj bitnih dijelova prijave ovlaštenog korisnika. Članom 48. propisan je sadržaj zahtjeva za priznanje statusa ovlaštenog korisnika zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake. Članom 49. definisan je dokaz o obavljanju određene djelatnosti na određenom području. Članom 50. propisuje se dokaz (isprava) o izvršenoj kontroli posebnih svojstava proizvoda kojim se potvrđuje da kontrolisani proizvod posjeduje sva ona posebna svojstva, kvalitet i način proizvodnje, koji su navedeni u elaboratu. Od velike je važnosti naglasiti da kontrola kvaliteta nije s aspekta kvaliteta proizvoda u pogledu tehničkih, hemijskih ili drugih svojstava, nekih standarda (ISO), ispravnosti proizvoda ili kada su u pitanju proizvodi za ljudsku konzumaciju, je li hrana zdrava ili ne, već ova kontrola treba potvrditi da proizvod ima sve karakteristike, specifična svojstva, povezanost s datim geografskim područjem i način proizvodnje kako je propisano u elaboratu. U ovom članu je definisana i dužina važenja isprave (šest mjeseci), koja se prihvata kao dokaz o izvršenoj kontroli posebnih svojstava proizvoda. Rok važenja isprave je uskladen s propisima EU.

Član 51.

Ovim članom propisan je postupak za ustanovljenje datuma podnošenja prijave ovlaštenog korisnika.

Član 52.

Ovim članom propisan je sadržaj registra prijava ovlaštenih korisnika oznaka geografskog porijekla.

Član 53.

Stavom (1) ovog člana propisano je da se prijave ovlaštenog korisnika ispituju prema redosljedu određenom datumom njihovog podnošenja, a stavom (2) propisani su izuzeci od ovog pravila. Uvjeti za prekoredno ispitivanje prijave, određeni ovim članom, usklađeni su s uvjetima koji važe za prekoredno ispitivanje prijava drugih prava industrijskog vlasništva, koji su propisani u drugim zakonima koji regulišu oblast industrijskog vlasništva, s tim da je, na osnovu praktičnog iskustva i u skladu sa specifičnostima zaštite imena porijekla i geografskih oznaka i njihovim korištenjem, izvršeno preciziranje.

Član 54.

Ovaj član propisuje ispitivanje formalne urednosti prijave ovlaštenog korisnika i odbacivanje formalno neuredne prijave. Predviđena je i mogućnost povrata u prijašnje stanje u slučaju odbacivanja prijave zbog formalne neurednosti, u roku od tri mjeseca od dana prijema zaključka o odbacivanju.

Član 55.

Ovim članom propisano je ispitivanje uvjeta za priznanje statusa ovlaštenog korisnika.

Član 56.

Ovim članom propisan je postupak donošenja rješenja o odbijanju priznanja statusa ovlaštenog korisnika. Postupak je analogan postupku predviđenom u članu 38. ovog zakona za donošenje rješenja o odbijanju registriranja zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake.

Član 57.

Ovaj član propisuje postupak pretvaranja prijave za priznanje statusa ovlaštenog korisnika zaštićenog imena porijekla u prijavu za priznanje statusa ovlaštenog korisnika zaštićene

geografske oznake i obratno. Obaveza Instituta iz stava (2) ovog člana je logična posljedica činjenice da se radi o kolektivnom pravu, odnosno da može biti više ovlaštenih korisnika jednog imena porijekla ili geografske oznake.

Član 58.

Ovim članom propisan je postupak za donošenje zaključka o plaćanju takse za priznanje statusa ovlaštenog korisnika. U stavu (3) predviđena je mogućnost povrata u prijašnje stanje ako podnosilac prijave ne dostavi dokaze o izvršenoj uplati u roku iz stava (2) ovog člana.

Članovi 59. i 60.

Ovim članovima propisan je postupak donošenja rješenja o priznanju i upis statusa ovlaštenog korisnika u odgovarajuće registre (član 59), te izdavanje isprave i objavljivanje podataka o statusu ovlaštenog korisnika (član 60). Novina u prijedlogu zakona u odnosu na postojeći propis je da se priznati status podnosioca prijave ovlaštenog korisnika upisuje i u Registar zaštićenih oznaka geografskog porijekla, a ne samo u Registar ovlaštenih korisnika zaštićenih oznaka geografskog porijekla.

Član 61.

Ovim članom propisana je dužina trajanja statusa ovlaštenog korisnika. Stavom (1) propisano je da status ovlaštenog korisnika traje pet godina, što predstavlja duži period u odnosu na predviđeni u važećem zakonu. Ova novina je rezultat praktičnog iskustva Instituta i analize usporednih rješenja. Stavom (2) predviđa se da se taj status može obnoviti neograničen broj puta.

DIO PETI - SADRŽAJ I OBIM PRAVA KOJE IMA OVLAŠTENI KORISNIK ZAŠTIĆENOG IMENA PORIJEKLA ILI ZAŠTIĆENE GEOGRAFSKE OZNAKE (čl. 62. do 66)

Član 62.

Ovim članom je propisano ko i pod kojim uvjetima može koristiti zaštićeno ime porijekla ili zaštićenu geografsku oznaku. U stavovima (3) i (4) istaknuto je isključivo pravo ovlaštenog korisnika zaštićenog imena porijekla, odnosno zaštićene geografske oznake, da svoj proizvod obilježava definisanom oznakom „zaštićeno ime porijekla“, odnosno „zaštićena geografska oznaka“. Važećim zakonom predviđeno je da se posebnom oznakom obilježavaju samo proizvodi čija je oznaka geografskog porijekla ime porijekla. Novina u ovom članu je da ne samo ovlašteni korisnik zaštićenog imena porijekla već i ovlašteni korisnik zaštićene geografske oznake ima isključivo pravo označavanja svojih proizvoda definisanom oznakom. U stavu (6) ovog člana

predviđeno je da ovlašteni korisnik, pored oznaka predviđenih u st. (3) i (4) ovog člana, može koristiti i prikaz geografskog područja porijekla, kako je navedeno u elaboratu, odnosno specifikaciji, te tekst, grafički prikaz ili znakove koji se odnose na državu i/ili regiju u kojoj je to geografsko područje smješteno. Stav (7) propisuje da se individualni i kolektivni žigovi mogu koristiti na etiketama, sa zaštićenim imenom porijekla ili zaštićenom geografskom oznakom.

Član 63.

Ovaj član propisuje radnje zabranjene licima koja nisu ovlašteni korisnici zaštićene geografske oznake ili zaštićenog imena porijekla. U stavu (2) precizira se da kada zaštićena geografska oznaka ili zaštićeno ime porijekla u sebi sadrži i generični naziv proizvoda, korištenje tog generičnog naziva za odgovarajući proizvod neće se smatrati nedopuštenom radnjom. Član je usklađen s odredbama Sporazuma TRIPS i Direktive EU o provedbi prava intelektualnog vlasništva.

Član 64.

Odredba ovog člana je doslovno usklađena s TRIPS-om. Odredba se ne odnosi i na ime porijekla, koje na osnovu Lisabonskog aranžmana uživa prioritet u odnosu na ranije registrirani žig. U primjeni ovog člana posebnu ulogu će imati sudska praksa i praksa Instituta, jer se radi o problemu o kojem na svjetskom nivou postoje mnoga oprečna mišljenja. Ovaj član je usklađen i s obavezama o zaštiti geografskih oznaka EU koje proističu iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju zaključenog između EU i Bosne i Hercegovine.

Član 65.

Ova odredba je logična posljedica činjenice da je pravo na ime lično pravo koje se pod normalnim okolnostima ne može ograničiti. Odredba je usklađena s TRIPS-om, Pariskom konvencijom i propisima EU. Jedino predviđeno ograničenje je korištenje zaštićene oznake geografskog porijekla na takav način da se javnost dovede u zabludu.

Član 66.

Prema svojoj definiciji, zbog vezanosti i uvjetovanosti geografskim područjem, registrirana zaštićena geografska oznaka i registrirano zaštićeno ime porijekla su neprenosivi bilo kojim pravnim poslom, stav (1), a s time i ovlašteni korisnik ne može prenositi pravo korištenja. S obzirom na to da je oznaka geografskog porijekla geografski (teritorijalno) vezana za određenu teritoriju, ona se ne može prenositi. Dodatni razlog za takav stav jeste i to što su, po svojoj suštini, ime porijekla ili geografska oznaka kolektivno pravo koje može koristiti svako lice s određene teritorije, koje ispunjava propisane uvjete.

DIO ŠESTI - PRESTANAK VAŽENJA ZAŠTIĆENOG IMENA PORIJEKLA I ZAŠTIĆENE GEOGRAFSKE OZNAKE (čl. 67. do 68)

Član 67.

Ovim članom je ureden prestanak zaštićene geografske oznake i zaštićenog imena porijekla i postupanje Instituta u takvom slučaju.

Član 68.

Propisana je mogućnost sudskog prestanka zbog generičnosti geografskog naziva, i to samo za zaštićenu geografsku oznaku, a ne i za zaštićeno ime porijekla. Lisabonski aranžman izričito propisuje da registrirano ime porijekla, sve dok je kao takvo zaštićeno u zemlji svog porijekla, ne može postati generičan pojam. Također, Madridski sporazum predviđa da regionalne oznake porijekla za vino i proizvode od vinove loze ne mogu postati generične. U skladu s odredbama Madridskog sporazuma, sud je nadležan utvrditi je li neka geografska oznaka postala generičan, odnosno uobičajen naziv za određeni proizvod. Odredbe ovog člana su usklađene sa zahtjevima Sporazuma TRIPS.

DIO SEDMI - PRESTANAK I UKIDANJE STATUSA OVLAŠTENOG KORISNIKA (čl. 69. do 70)

Član 69.

Ovim članom regulisan je prestanak statusa ovlaštenog korisnika i prije isteka maksimalnog roka trajanja od pet godina.

Član 70.

Ovaj član detaljno propisuje postupak ukidanja rješenja o priznanju statusa ovlaštenog korisnika. Stavom (2) propisano je da je teret dokazivanja na ovlaštenom korisniku zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake, koji je u postupku dužan dokazati da postoje zakonom propisani uvjeti za priznanje statusa ovlaštenog korisnika.

DIO OSMI - PROGLAŠAVANJE NIŠTAVIM RJEŠENJA O REGISTRACIJI ZAŠTIĆENOG IMENA PORIJEKLA ILI ZAŠTIĆENE GEOGRAFSKE OZNAKE I RJEŠENJA O PRIZNANJU STATUSA OVLAŠTENOG KORISNIKA (čl. 71. do 74)

Član 71.

Ovim članom regulisan je pravni institut proglašavanja ništavim rješenja o registriranju zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake, odnosno o priznanju statusa ovlaštenog korisnika, ako se utvrdi da u vrijeme donošenja rješenja nisu bili ispunjeni uvjeti za registriranje, odnosno priznanje predviđeni zakonom.

Član 72.

Ovim članom propisani su uvjeti za podnošenje prijedloga za proglašavanje ništavim rješenja o registriranju zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake, odnosno o priznanju statusa ovlaštenog korisnika. Rješenje o registriranju zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake, odnosno rješenje o priznanju statusa ovlaštenog korisnika se može proglasiti ništavim po službenoj dužnosti ili po prijedlogu zainteresovanog lica za sve vrijeme trajanja zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake, odnosno statusa ovlaštenog korisnika. Usljed pravne sigurnosti i prikladnosti, stavom (2) propisano je da isto lice prijedlog za proglašavanje ništavim ne može zasnivati na istim razlozima iz člana 41. st. (3) i (4) zbog kojih je ranije izjavilo prigovor, pa je prigovor konačno odbijen, osim ako se ne dostave novi dokazi koji bi mogli dovesti do drugačijeg rješenja.

Član 73.

Odredbama ovog člana uređen je postupak po podnesenom prijedlogu za proglašavanje ništavim rješenja o registriranju zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake, odnosno o priznanju statusa ovlaštenog korisnika.

Član 74.

Ovim članom se propisuje da proglašavanje ništavim rješenja o registriranju imena porijekla ili geografske oznake, odnosno o priznanju statusa ovlaštenog korisnika, nema retroaktivno djelovanje na pravosnažne sudske presude u vezi s utvrđivanjem povrede prava, pod uvjetom da je tužilac, odnosno ovlašteni korisnik imena porijekla ili geografske oznake, savjestan. Savjesnost, kao uvjet iz ovog člana, koji je eventualno sporan, utvrđuje se u parničnom postupku.

DIO DEVETI - GRAĐANSKOPRAVNA ZAŠTITA (čl. 75. do 86)

Član 75.

Ovim članom propisani su tužbeni zahtjevi koje u tužbi zbog povrede zaštićene oznake geografskog porijekla tužilac može istaći. Odredba je usklađena sa zahtjevima TRIPS-a i Direktive

EU o provođenju prava. Propisano je da je postupak po tužbi hitan, da je sud dužan uzeti u obzir sve okolnosti slučaja, naročito razmjer između težine učinjene povrede i tužbenog zahtjeva, kao i pretpostavku povrede prava u postupku protiv lica čije usluge su upotrijebljene za povredu prava, a postojanje te povrede već je pravosnažno ustanovljeno prema trećem licu.

Član 76. Ovim članom precizirano je šta sve čini povredu zaštićene geografske oznake i zaštićenog imena porijekla.

Članovi 77. do 79.

Ovim članovima propisana je opća naknada štete (član 77); Zahtjev za naknadu štete, za običnu naknadu i za pogodnosti ostvarene bez osnove (član 78) i punitivna naknada štete u vidu penala, kada je povreda zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake učinjena namjerno ili krajnjom nepažnjom (član 79). Novina u predloženom zakonu je propisivanje zahtjeva za naknadu štete, za običnu naknadu i za pogodnosti ostvarene bez osnove (član 76), koja predstavlja daljnje usklađivanje s članom 13. Direktive 2004/48/EZ. Obim zaštite u pogledu naknade štete, koji daju odredbe članova 77, 78. i 79. ovog zakona, ispunjava obim zaštite koju traže odredbe člana 45. TRIPS-a i člana 13. Direktive EZ o provedbi prava intelektualnog vlasništva.

Član 80.

Stavom (1) ovog člana propisano je koja lica imaju aktivnu legitimaciju za podnošenje tužbe u slučaju povrede zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake. Stavom (2) propisana je obaveza suda da, ako je podnesena tužba zbog povrede zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake, a pokrenut je neki od postupaka iz čl. 68, 70. ili 72. ovog zakona, prekine postupak po tužbi sve dok se neki od tih postupaka ne okonča pred Institutom ili sudom.

Član 81.

Ovim članom propisan je objektivni i subjektivni rok za podnošenje tužbe zbog povrede zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake.

Član 82.

Ovim članom uređuju se privremene mjere. Privremene mjere, ako je mogućnost njihovog izricanja predviđena u nacionalnom zakonodavstvu na adekvatan način, predstavljaju efikasno sredstvo u borbi protiv lica koja povređuju zaštićene oznake geografskog porijekla. Odredbe ovog člana prate odredbe člana 50. TRIPS-a i članova 9. i 11. Direktive EU o provedbi prava i usklađene

su s njima. Član 82. ovog zakona predstavlja *lex specialis* u odnosu na odredbe o privremenim mjerama u Zakonu o prinudnom izvršenju i osiguranju, a ostale odredbe tog zakona se primjenjuju na odgovarajući način.

Član 83.

Ovim članom propisano je osiguranje dokaza za koje postoji mogućnost da budu uništeni ili koje je kasnije nemoguće pribaviti. Ovim članom je precizirano koje se radnje smatraju osiguranjem dokaza. Odredbe ovog člana potpuno su usklađene s odredbama člana 43. TRIPS-a i člana 7. Direktive EU o ostvarivanju prava.

Član 84.

Ovim članom propisana je dužnost obavještanja. Sud može u toku parnice naložiti povrediocu prava dostavljanje podatka o izvoru i distributivnim kanalima robe i usluga kojima se povređuje pravo iz ovog zakona. Novina u prijedlogu zakona je odredba kojom se definiše da lice kojem je podnesen zahtjev za dostavu podataka iz ovog člana, može odbiti dostavljanje tih podataka. Odredbe ovog člana potpuno su usklađene s članom 47. TRIPS-a i članom 8. Direktive EU o provedbi prava intelektualnog vlasništva.

Član 85.

Ovaj član predstavlja implementaciju odredbe člana 6. Direktive EU u Bosni i Hercegovini i u cjelini je usklađen s njom.

Član 86.

Da bi se spriječile moguće zloupotrebe prava, u skladu s odredbama TRIPS-a, ovim članom propisana je mogućnost suda da, na zahtjev lica protiv kojeg je pokrenut postupak za određenje privremene mjere ili osiguranja dokaza, odredi odgovarajući novčani iznos kao sredstvo osiguranja na teret lica koje je pokrenulo postupak.

DIO DESETI - CARINSKE MJERE (čl. 87. do 90)

Članovi 87. do 90.

Ovim članovima propisane su carinske mjere, odnosno tzv. mjere na granici u skladu s čl. 51, 52, 53, 54, 55, 57. i 58. TRIPS-a. Član 87. reguliše podnošenje zahtjeva nosioca prava za privremeno

zadržavanje robe od daljnjeg puštanja u promet. član 88. propisuje postupak nakon privremenog zadržavanja robe. član 89. propisuje postupak carinskih organa po službenoj dužnosti. a član 90. primjenu drugih carinskih propisa i hitnost postupka.

DIO JEDANAESTI - PREKRŠAJNE ODREDBE (čl. 91. do 93)

Član 91.

Ovim članom predviđen je prekršaj za povredu registriranog zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake. Radnje koje predstavljaju povredu zaštićene oznake propisane su u članu 76. ovog zakona. Za postojanje prekršaja ne traži se namjera učinioca da ostvari veću ili veliku imovinsku korist. Novčane kazne propisane su u određenom rasponu, koji je predviđen članom 19. Zakona o prekršajima („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 41/2007, 18/2012, 36/2014, 81/2015 i 65/2020). Pri određivanju visine novčane kazne moralo bi se voditi računa o zahtjevu iz člana 41. paragraf (1) TRIPS-a i članu 3. paragraf (2) Direktive EU o provedbi prava intelektualnog vlasništva, da kazne moraju predstavljati faktor odvraćanja za potencijalne povredioce prava. Propisana je i hitnost prekršajnog postupka.

Član 92.

Ovim članom predviđena je mogućnost izricanja zaštitne mjere zabrane obavljanja djelatnosti pravnom licu ili poduzetniku ako su počinili prekršaj iz člana 91. stava (1) ovog zakona. Ako je djelo učinjeno u povratu, obavezno je izricanje zaštitne mjere u trajanju od najmanje jedne godine, a sud može odrediti trajanje zaštitne mjere u okviru zakonskog maksimuma određenog općim propisima koji regulišu prekršaje.

Član 93.

Ovim članom određen je inspeksijski organ koji je nadležan za vršenje kontrole u vezi s prekršajima kojima se povređuje registrirano zaštićeno ime porijekla ili zaštićena geografska oznaka, propisanim u članu 91. i za izricanje zaštitne mjere propisane u članu 92. ovog zakona. Predviđeno je da to bude inspekcija nadležna za kontrolu tržišta u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj i Brčko distriktu Bosne i Hercegovine. Spomenutim inspeksijskim organima tom odredbom data je nadležnost postupanja protiv povredioca prava i izricanja svih onih mjera koje su predviđene kao moguće u odgovarajućim propisima koji uređuju opći prekršajni postupak i inspeksijsku kontrolu tržišta. Propisano je da je inspeksijski postupak hitan.

DIO DVANAESTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE (čl. 94. do 102)

Član 94.

Ovaj član propisuje da će se prilikom primjene zakona obrada ličnih podataka u Institutu obavljati u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita ličnih podataka u Bosni i Hercegovini.

Član 95.

Ovim članom propisano je da se na sva imena porijekla ili geografske oznake koje važe na dan stupanja na snagu ovog zakona, primjenjuju odredbe ovog zakona.

Član 96.

Ovim članom praktično se onemogućuje retroaktivna primjena ovog zakona. Propisano je da će se svi postupci u toku okončati u skladu s postojećim zakonom, uključujući i postupke po žalbi.

Član 97.

Ovim članom propisani su obaveza i rok za donošenje provedbenog propisa za ovaj zakon.

Član 98.

Ovim članom određeni su obaveza i rok za podnošenje prijedloga za novi propis kojim se uređuju visina i način plaćanja taksi i troškova postupka.

Član 99.

Ovim članom ureden je prestanak važenja drugih propisa koji se odnose na zaštitu oznaka geografskog porijekla.

Član 100.

Ovim članom propisana je primjena međunarodnih ugovora koji se odnose na oznake geografskog porijekla i, u skladu s međunarodnim standardom, njihov primat u odnosu na ovaj zakon u slučaju sukoba s domaćim propisom.

Član 101.

Ovim članom je predviđeno ukidanje Komisije za žalbe i prestanak njenog rada, kao i kod svih ostalih prijedloga zakona iz oblasti industrijskog vlasništva. Drugostepeni postupak povodom konačne odluke Instituta za intelektualno vlasništvo osiguran je putem vođenja upravnog spora protiv konačne odluke Instituta.

Član 102.

Ovim članom predviđeni su momenti stupanja na snagu ovog zakona i početka njegove primjene.

III NAČELA NA KOJIMA SE ZAKON ZASNIVA

Načela na kojima se zasniva predloženi Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla su: odgovornost, pouzdanost, pravna sigurnost, otvorenost i transparentnost, koja načela su i ključne odrednice dobre javne uprave. Implementiranje navedenih načela čini nas bližima evropskom modelu javne uprave i javnog upravljanja.

IV USAGLAŠENOST PROPISA S EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Ovim zakonom vrši se usklađivanje s Uredbom (EU) 2024/1143 Evropskog parlamenta i Vijeća od 11. aprila 2024. (Sl. l., 2024/1143, 23. 4. 2024), Direktivom 2004/48 EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 29. aprila 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva (Sl. l., 157, 30. 04. 2004) i Lisabonskim aranžmanom o imenima porijekla i geografskim oznakama.

V FINANSIJSKA SREDSTVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovog zakona neće biti potrebna dodatna finansijska sredstva.

VI OPIS KONSULTACIJA VOĐENIH U POSTUPKU IZRADE ZAKONA

Primjenjujući kriterije navedene u Pravilniku za konsultacije u postupku izrade zakona („Službeni list Bosne i Hercegovine“, br. 5/17) utvrđeno je da Nacrt zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla nema značajan utjecaj na javnost i da su ispunjeni minimalni zahtjevi koji se odnose na konsultacije.

Institut je javne konsultacije u postupku pripreme Nacrta zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla obavio u periodu od 28. 12. 2023. do 27. 01. 2024. godine, putem web-stranice Instituta, www.ipr.gov.ba, i platforme e-konsultacije.

U navedenom periodu Institut je zaprimio pet komentara, a zbirni odgovor Instituta sastavni je dio Izvještaja o konsultacijama.

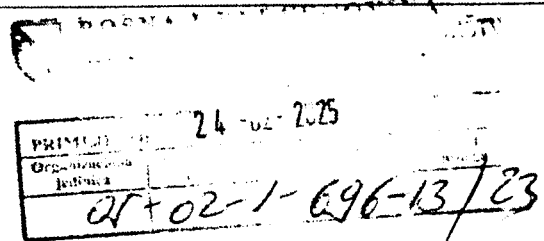
VII PRIBAVLJENA MIŠLJENJA

U procesu pripreme ovog zakona pribavljena su mišljenja Ureda za zakonodavstvo BiH, Ministarstva finansija i trezora BiH, Ministarstva pravde BiH, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, Direkcije za evropske integracije, Agencije za zaštitu ličnih podataka u BiH i Uprave za indirektno oporezivanje.

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry for Human Rights and Refugees

Broj 01-02-2-249-2/25
Datum: 14.02.2025. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
Institut za intelektualno vlasništvo
u/r gđin Josip Merdžo, ravnatelj

PREDMET: Mišljenje na Nacrt zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla, dostavlja se:-

VEZA: Vaš akt broj 05-02-1-696-5/23SD od 29.01.2025.godine

Poštovani,

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, u smislu odredbe člana 31. stav (1) tačka c) Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj 22/03) daje mišljenje u pogledu usklađenosti sa propisima o ostvarivanju građanskih prava i sloboda i osnovnih sloboda međunarodnog humanitarnog prava.

U skladu sa članom 26. stav (1) tačka f) Zakona o ravnopravnosti spolova u BiH („Službeni glasnik BiH“ broj 32/10) Agencija za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, u postupku pripreme nacrt a i prijedloga zakona, podzakonskih i drugih normativnih akata, strategija, planova i programa daje mišljenje o usaglašenosti navedenih akata sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u BiH i međunarodnim standardima o ravnopravnosti spolova.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine i Agencija za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine razmotrili su Nacrt zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla, te daje sljedeće

MIŠLJENJE

Razlozi za donošenje ovog zakona nalaze se u težnji Bosne i Hercegovine ka što čvršćoj integraciji u međunarodnu zajednicu što ima kao politički uslov usklađivanje domaćih propisa iz oblasti zaštite intelektualnog vlasništva sa propisima Evropske unije i Sporazumom o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva.

U pogledu usklađenosti sa propisima o ostvarivanju građanskih prava i sloboda i osnovnih sloboda međunarodnog humanitarnog prava, mišljenja smo da Nacrt Zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla nije u suprotnosti s odredbama Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i njezinih pratećih protokola i drugih međunarodnih ugovora iz oblasti ljudskih prava kojih je Bosna i Hercegovina potpisnica.

Kada je u pitanju usaglašenost sa odredbama Zakona o zabrani diskriminacije, mišljenja smo da bi predloženi Nacrt zakona trebao sadržavati definiciju diskriminacije, promovirati princip jednakosti i zabrane diskriminacije.

U vezi s naprijed navedenim, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine i Agencija za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine daju **pozitivno mišljenje** na Nacrt zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla Instituta za intelektualno vlasništvo.

Napomena: U cilju daljeg ostvarivanja ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini, te sprječavanja diskriminacije na osnovu spola, molimo Vas da se prilikom izrade akata, kao i pri obavljanju redovnih poslova iz vaše nadležnosti pridržavate odredbi Zakona o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ broj 32/10), a posebno skrećemo pažnju na primjenu:

- člana 9. tačka e) koji *zabranjuje diskriminaciju u jeziku,*
- člana 20. koji propisuje obavezu *ravnopravne zastupljenosti spolova (40% manje zastupljenog spola) u tijelima na svim nivoima organizacije vlasti, a posebno u komisijama, odborima i slično,*
- člana 22. koji propisuje obavezu *prikupljanja, evidentiranja, obrađivanja i prikazivanja statističkih podataka po osnovu spola, kao i*
- člana 24. koji se odnosi na obaveze institucija da *poduzimaju odgovarajuće mjere na ostvarivanju ravnopravnosti spolova prilikom donošenja programa mjera, a posebno na otklanjanju uočene neravnopravnosti spolova u određenoj oblasti.*

S poštovanjem,

MINISTAR
dr Sevlid Hurid

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a

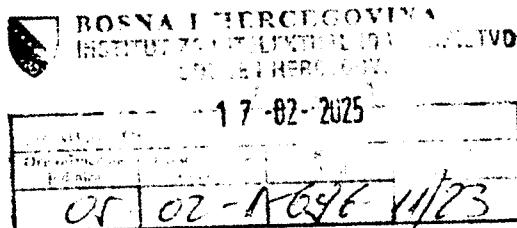

05. Asliborka

3.

Broj: 09-02-4-1042/25
Sarajevo, 11.2.2025. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
INSTITUT ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO
Kneza Domagoja bb
88000 Mostar

PREDMET: Mišljenje, dostavlja se -

Veza: vaš akt broj: 05-02-1-696-4/23SD od 29.1.2025. godine

U vezi vašeg akta, broj i datum gornji, kojim od ovog ministarstva tražite mišljenje na Nacrt zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla (u daljnjem tekstu: Nacrt zakona), Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine je isti razmotrilo, te temeljem članka 31. stavak 1. točka b) Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03) d a j e

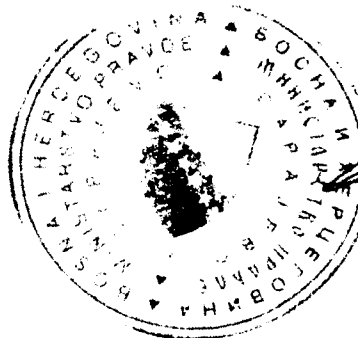
MIŠLJENJE

U pogledu pitanja koja se odnose na sankcije, organizaciju i funkcioniranje tijela uprave Bosne i Hercegovine i njihove međusobne odnose na tekst Nacrta zakona Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine nema primjedbi.

S poštovanjem,

DOSTAVLJENO:

- Naslovu,
- a/a.

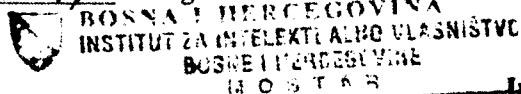

MINISTAR
Davor Bunoza

Broj: 03/4-07-4-1929-1/25

Banja Luka, 01.09, 2025. godine

PRIMLJENO: 03-09-2025		Bosna i Hercegovina	
Organizaciona jedinica	Klasifikacioni broj	Broj prijave	
OT-02-1-696-		20/23	

Institut za intelektualnu svojinu BiH
Sjedište Instituta
Kneza Domagoja bb
88000 Mostar

Predmet: Komentari na Nacrt Zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla, dostavljaju se

Uprava za indirektno oporezivanje zaprimila je akt Instituta za intelektualnu svojinu BiH, kojim je, postupajući po aktu Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, dostavljen Nacrt Zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla na mišljenje.

U aktu se navodi da nacrti zakona iz područja industrijske svojine, izrađeni u okviru projekta „EU podrška prava intelektualne svojine u BiH“, imaju za cilj usaglašavanje kompletne zakonske regulative sa zakonodavstvom Evropske unije.

Navedeni Nacrt Zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla dostavljen je Upravi za indirektno oporezivanje radi davanja mišljenja, s obzirom da se Dio deseti predmetnog Zakona odnosi na članove koji regulišu carinske mjere i to čl. 87 - 90.

U vezi dostavljenog, mišljenja smo da je tekst Zakona u Dijelu desetom – Carinske mjere potrebno uskladiti sa važećom Uredbom (EU) br. 608/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća od 12. juna 2013. o carinskoj provedbi prava intelektualnog vlasništva, kojom je stavljena van snage Uredba Vijeća (EZ) br. 1383/2003. Stoga su u dostavljenom tekstu Nacrta Zakona izvršene određene korekcije radi usklađivanja sa navedenom Uredbom, u dijelu i obimu u kojem je to moguće i u skladu sa zakonodavstvom Bosne i Hercegovine.

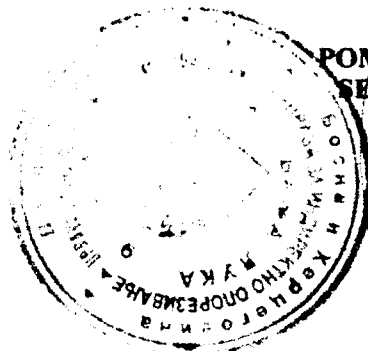
Takođe, izvršene su korekcije određenih pojmova i termina u cilju njihovog usklađivanja sa važećim carinskim propisima u Bosni i Hercegovini, čime se žele otkloniti nejasnoće prilikom operativne primjene zakona u praksi.

U prilogu dostavljamo komentare Uprave za indirektno oporezivanje na dostavljeni Nacrt Zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla, koji su uneseni u dostavljeni tekst Nacrta Zakona.

Prilog: Kao u tekstu

Dostaviti:

1. Naslovu
2. 03/4
3. a/a

POMOĆNIK DIREKTORA
SEKTORA ZA CARINE

Vladimir Dragičević

Handwritten notes:
cc: Dabib
cc: Vasil
cc: Zdravko

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

Handwritten signature

Број: 05-02-2-1036-2/25
Сарајево, 3.7.2025. године

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Институт за интелектуалну својину
Босне и Херцеговине
Кнеза Домагоја бб
88000 Мостар

BOSNA I HERCEGOVINA
INSTITUT ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
MOSTAR

PRIMLJENO: 16. 07. 2025		
Organizaciona jedinica	Klasifikacija	Broj prijave
05	02-1-696	18/23

Предмет: Мишљење на нацрт Закона о заштити ознака географског поријекла.
Веза: Ваш акт број:05-02-1-696-7/23СД од 29.1.2025. године

Везано за ваш допис, број наведен у вези, а којим се тражи Мишљење на нацрт Закона о заштити ознака географског поријекла, у складу са чланом 31. став (1) тачка е) Пословника о раду Савјета министара Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 22/03), дајемо

МИШЉЕЊЕ

- Актом наведеним у вези, Институт за интелектуалну својину Босне и Херцеговине је, ради прибављања Мишљења о финансијском аспекту Закона, Министарству финансија и трезора Босне и Херцеговине доставио нацрт Закона о заштити ознака географског поријекла, којим се уређује начин стицања, одржавање, садржај, престанак и правна заштита ознака географског поријекла у Босни и Херцеговини (што је скупни назив за три врсте ознака). Ознака географског поријекла укључује ознаку поријекла производа, заштићену географску ознаку и заштићено име поријекла. Ознаке географског поријекла, у складу са предметним Законом, се употребљавају за обиљежавање природних, пољопривредних, прехранбених производа, вина и осталих алкохолних пића, индустријских, занатских и производа домаће радиности. Законом се такође врши усклађивање с Уредбом (ЕУ) бр. 1151/2012 и Лисабонским аранжманом о именима поријекла и географским ознакама.
- Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине размотрило је нацрт Закона и Образложење достављено у прилогу акта наведеног у вези, те констатовало следеће:
 - Чланом 16. предметног нацрта Закона прописује се електронско вођење Регистра, и то Регистар пријава заштићених имена поријекла, Регистар пријава за признање статуса овлашћеног корисника заштићене географске ознаке, Регистар пријава за примање статуса овлашћеног корисника заштићеног имена поријекла, Регистар заштићених географских ознака, Регистар заштићених имена поријекла, Регистар овлашћених корисника заштићених географских ознака, те Регистар овлашћених корисника заштићених имена поријекла и Регистар заступника за заштиту индустријског власништва;
 - Чланом 19. предметног нацрта Закона, прописана је наплата административних такси и посебних трошкова поступка. Аналогно процедури других закона из надлежности Института за интелектуалну својину Босне и Херцеговине, уплата такси и накнада врши на Јединствени рачун трезора Босне и Херцеговине, што је приход Буџета институција Босне и Херцеговине;
 - Имајући у виду члан 3а. Закона о административним таксама ("Службени гласник БиХ", бр. 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 76/07 и 98/12), цијенимо потребним да се члан 19. предметног нацрта Закона коригује и прецизира да Савјет министара

Босне и Херцеговине, утврђује висину административних такси и накнада у вези са свим поступцима заштите ознака географског поријекла;

- Чл. 87. и 88. предметног нацрта Закона утврђује се примјена царинских прописа и обавеза Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине да предложи Савјету министара Босне и Херцеговине да прописе о провођењу царинских мјера;
- Чланом 89. предметног нацрта Закона су прописане новчане казне за прекршаје, за које није наведено да се исте уплаћују на Јединствени рачун трезора Босне и Херцеговине. Иако је Законом о прекршајима Босне и Херцеговине изричито прописана припадност прихода, цијенимо потребним да се припадност прихода наведе и у Закону о заштити ознака географског поријекла (аналогно садржају других закона из надлежности Института за интелектуалну својину Босне и Херцеговине) те да се нагласи да средства уплаћена на Јединствени рачун трезора Босне и Херцеговине представљају приход Буџета институција Босне и Херцеговине;
- Чланом 91. предметног нацрта Закона утврђује се надлежност ентитетских инспекцијских органа односно органа Брчко дистрикта Босне и Херцеговине за контролу у вези прекршаја прописаних чланом 98. Закона и заштитних мјера из члана 90. Закона;
- Чланом 96. предметног нацрта Закона, прописује се обавеза директора Института за интелектуалну својину Босне и Херцеговине да надлежним институцијама поднесе приједлог измјене прописа којима се уређују таксе и накнаде посебних трошкова у поступку стицања и одржавања, како би се исти ускладили са одредбама Закона;
- У дијелу Образложења, који се односи на финансијска средства (тачка V- Финансијска средства за провођење Закона) наведено да за провођење овог Закона неће бити потребна додатна финансијска средства;
- Предлагач - носилац нормативног посла у прилогу је доставио Образац који је прописан у Анексу I - члану 12. Јединствених правила за израду правних прописа у институцијама Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 11/05, 58/14, 60/14, 50/17, 70/17 и 10/21) и то ОФП НЕ којим је у цијелости искључен утицај предметног Закона на буџет институција Босне и Херцеговине, буџете ентитета и буџете других нивоа власти.

Слиједом констатованог у тачки 2. овог мишљења, а имајући у виду да је предлагач искључио утицај на Буџет институција Босне и Херцеговине, Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине нема примједби на финансијски аспект нацрта Закона о заштити ознака географског поријекла, уз услов кориговања текста садржајем који се односи на висину и припадност јавних прихода (ал. 2), 3). и 5). тачке 2. овог Мишљења), као и уз напомену да је имплементација предметног Закона средствима из Буџет институција Босне и Херцеговине условљена планирањем средстава у складу са процедуром утврђеном одредбама Закона о финансирању институција Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 и 38/22), посебно ако се има у виду систем вођења електронских регистара.

Напомињемо да је предметни материјал потребно допунити Мишљењем Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине у вези предметног нацрта Закона.

С поштовањем,

ПРИЛОГ

-Образац број 2а о фискалној процјени утицаја

OBRAZAC broj 2a O FISKALNOJ PROCJENI UTICAJA

Obrazac OFP-NE

ODJELJAK A. Nosilac normativnog posla

Razdjel	KOD	NAZIV
	0814	Institut za intelektualno vlasništvo

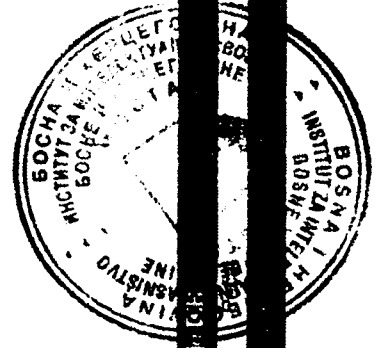
ODJELJAK B. Osnovni podaci o propisu

Vrsta propisa	Ustav	Ne	Poslovnik	Ne	Pravilnik	Ne
	Sporazum	Ne	Odluka	Ne	Drugi opći pravni akt	Ne
	Zakon	Da	Uputstvo	Ne		

Nacrt Zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla

ODJELJAK C. Izjava o nepostojanju dodatnih fiskalnih uticaja na budzet

Za provođenje ovog Zakona nisu potrebna dodatna sredstva u proračunu Bosne i Hercegovine, proračunima entiteta i proračunima nižih organa vlasti

ODJELJAK D. Pečat i potpis odgovornog lica Instituciji: G.F.

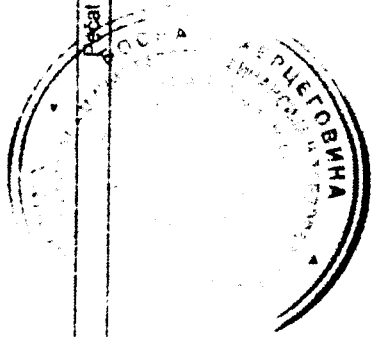
Mjesto i datum 30.01.2025

Potpis rukovodioca nosioca normativnog posla

ODJELJAK E. Mišljenje Ministarstva finansija i trezora

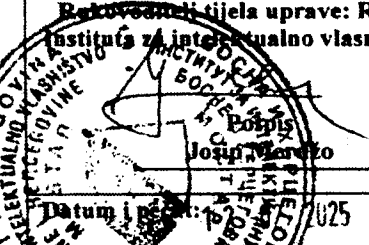

Mjesto i datum

Potpis ministra finansija i trezora

IZJAVA O USKLADENOSTI		
Identifikacijski broj prijave:		HP/U/NZ/303/24
1. Podaci o obrađivaču propisa	Naziv institucije	Institut za intelektualno vlasništvo BiH
	Sektor/Odjelak	Sektor za razvoj sustava intelektualnog vlasništva
2. Naziv propisa		Nacrt Zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla Draft Law on the Indications of Geographical Origin
3. Usklađivanje propisa i Odbornim Sporazumima o stabilizaciji i približavanju		
3.1.	Odbornim Sporazumima	Glava VI Usklađivanje zakona, provedba zakona i pravila tržišnog natjecanja; Članak 73. Pravo intelektualnog, industrijskog i trgovačkog vlasništva Title VI Approximation of Laws, Law Enforcement, and Competition Rules; Article 73. Intellectual, Industrial and Commercial Rights
	Odbornim Sporazumima	Djelomično ispunjava
3.2.	Odbornim Sporazumima	Potpuno usklađivanje će se izvršiti na odgovarajući način u tijeku pristupanja Europskoj uniji.
3.3.	Odbornim Sporazumima	Potpuno usklađivanje će se izvršiti na odgovarajući način u tijeku pristupanja Europskoj uniji.
4. Već postojeći propisi i Sporazumi (PI)		
4.1.		/
4.2.		/
4.3.		/
4.4.		/
5. Već postojeći propisi i Sporazumi (EU)		
5.1.		Ugovor o funkcioniranju Europske unije (pročišćeni tekst 2016.); Dio treći Politike i unutarnje djelovanje Unije; Glava VII. Zajednička pravila o

	<p>konkurenciji, oporezivanju i usklađivanju prava; Poglavlje 3. Usklađivanje zakonodavstva, članak 114.</p> <p>Treaty on the Functioning of the European Union (Consolidated version 2016.); Part Three Union Policies and Internal Actions; Title VII Comon rules on competition, taxation and approximation of laws; Chapter 3 Approximation of laws, Article 114.</p> <p>Djelomično usklađeno</p>
<p>5.2. Sekundarni izvori prava EU</p>	<p>Uredba (EU) 2024/1143 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. travnja 2024. o oznakama zemljopisnog podrijetla za vino, jaka alkoholna pića i poljoprivredne proizvode, te zajamčeno tradicionalnim specijalitetima i neobveznim izrazima kvalitete za poljoprivredne proizvode, izmjeni uredaba (EU) br. 1308/2013, (EU) 2019/787 i (EU) 2019/1753 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1151/2012, (SL L 2024/1143, 23.4.2024.), CELEX broj: 32024R1143</p> <p>Regulation (EU) 2024/1143 of the European Parliament and of the Council of 11 April 2024 on geographical indications for wine, spirit drinks and agricultural products, as well as traditional specialities guaranteed and optional quality terms for agricultural products, amending Regulations (EU) No 1308/2013, (EU) 2019/787 and (EU) 2019/1753 and repealing Regulation (EU) No 1151/2012,</p>

		(OJ L 2024/1143, 23.4.2024), CELEX no: 32024R1143 Direktiva 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva, (SL L 157, 30.4.2004), CELEX broj: 32004L0048 Directive 2004/48/EC of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the enforcement of intellectual property rights, (OJ L 157, 30.4.2004), CELEX no. 32004L0048
5.3.	Stupanj usklađenosti sa sekundarnim izvorima prava	Djelomično usklađeno
5.4.	Razlozi za djelomičnu usklađenost ili neusklađenost	Potpuno usklađivanje će se izvršiti na odgovarajući način u tijeku pristupanja Europskoj uniji.
5.5.	Rok za potpuno usklađivanje	Pristupanjem BiH u EU
5.6.	Ostali izvori prava EU	Ženevski akt Lisabonskog sporazuma o oznakama izvornosti i oznakama zemljopisnog podrijetla (SL L 271, 24.10.2019., str. 15.-29.) Geneva Act of the Lisbon Agreement on Appellations of Origin and Geographical Indications (OJ L 271, 24.10.2019, pages 15-29)
6.	Da li je osiguran prijevod pravnih izvora na službene jezike u uporabi u BiH?	Da
7.	Da li je propis preveden na engleski jezik?	Da
Potpisovatelj tijela uprave: Ravnatelj Instituta za intelektualno vlasništvo BiH		Direktor Direkcije za evropske interakcije
 <p>Potpis Josip Maroto Datum i pečat: 025</p>		 <p>Potpis Edina Habota Datum i pečat: 07-03-2025</p>

03-06-2-440-8/24

Također, Nacrt zakona je usklađivan sa Lisabonskim aranžmanom o imenima porijekla i geografskim oznakama.

Analizom Nacrta zakona i relevantnih sekundarnih izvora prava Evropske unije, Direkcija konstatuje da je u članu 1. stav (6) potrebno navesti puni naziv Uredbe (EU) 2024/1143 sa kojom je vršeno usklađivanje. Analizom Nacrta zakona, Dio deveti koji se odnosi na građanskopravnu zaštitu a koji sadrži članove od 73. do 84., utvrđujemo da je vršeno usklađivanje sa Direktivom 2004/48/EZ. Nacrtom zakona nisu utvrđene osobe ovlaštene za podnošenje zahtjeva za primjenu mjera, postupaka i pravnih sredstava potrebnih za osiguranje provedbe prava intelektualnog vlasništva iz člana 4. Direktive. Nacrtom zakona u članu 73. propisana je tužba zbog povrede prava i šta tužilac može tužbom zahtijevati dok u članu 78. Nacrta zakona propisana je aktivna legitimacija za tužbu. U tabeli usklađenosti obrađivač propisa navodi da u Bosni i Hercegovini ne postoje organizacije iz člana 4. tač. (c) i (d) Direktive 2004/48/EZ već da se prava industrijskog vlasništva ostvaruju pojedinačno. U članu 10. propisane su korektivne mjere koje nisu na isti način utvrđene Nacrtom zakona. Naime, član. 80. Nacrta zakona definiše privremene mjere koje sud određuje radi osiguranja zahtjeva i član. 73. koji se odnosi na tužbu zbog povrede prava i u oba člana sadržane su mjere s tim da nisu definisane kao korektivne mjere koje se donose nakon povrede prava. U članu 1. Nacrta zakona definisana je oznaka geografskog porijekla kao skupni naziv za tri vrste oznaka: oznake porijekla proizvoda, zaštićenu geografsku oznaku i zaštićeno ime porijekla. Direkcija naglašava da je potrebno preispitati definisanje navedenog termina kako bi se izbjeglo različito terminološko određenje za iste pojmove koji su predmet Pravilnika o sistemima kvalitete za prehrambene proizvode („Službeni glasnik BiH“, broj 90/18). U stavu (3) člana 1. nije jasno na šta se odnose „prirodni proizvodi“.

Član 14. Nacrta zakona odnosi se na nadležnost za postupak priznavanja zaštićene geografske oznake ili zaštićenog imena porijekla gdje se propisuje da je za postupak priznavanja, uslove i registraciju zaštićene geografske oznake i zaštićenog imena porijekla isključivo nadležan Institut za intelektualno vlasništvo. Sugerišemo da navedeni član Nacrta zakona preispitate uzimajući u obzir Pravilnika o sistemima kvalitete za prehrambene proizvode koji je usklađivan sa EU legislativom, a kojim se propisuje procedura i uspostava sistema zaštićenih oznaka porijekla i oznaka geografskog porijekla. Istovremeno, Zakonom o organizaciji tržišta vina u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ broj 63/23) u članu 31. koji se odnosi na provedbena ovlaštenja propisano da Vijeće ministara Bosne i Hercegovine podzakonskim propisom posebno utvrđuje između ostalog i:

- vrste podnosilaca zahtjeva za zaštitu oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla;
- uslove koji se moraju ispuniti u pogledu zahtjeva za zaštitu oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla, kontrolu od strane Ministarstva, postupak za podnošenje prigovora i postupke za izmjenu, poništenje i konverziju zaštićenih oznaka porijekla ili zaštićenih oznaka geografskog porijekla;
- uslove za podnošenje zahtjeva za prekograničnu zaštitu;
- datum od kojeg je na snazi zaštita ili izmjena zaštite; i
- uslove koji se odnose na izmjenu specifikacije proizvoda.

Nadalje, član 16. Nacrta zakona utvrđuje registre koje u elektronskoj formi vodi Institut za intelektualno vlasništvo. Između ostalih, utvrđen je Registar prijava zaštićenih geografskih oznaka i Registar prijava zaštićenih imena porijekla, Direkcija ukazuje da je Zakonom o organizaciji tržišta vina u Bosni i Hercegovini, koji je usklađivan sa relevantnim EU *acquis*-em,

u članu 27. utvrđeno da Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH uspostavlja i vodi elektronski Registar zaštićenih oznaka porijekla i zaštićenih oznaka geografskog porijekla. Direkcija ukazuje na preispitivanje navedene kolizije odredbi.

U Nacrtu zakona u postupku registracije zaštićenih imena i zaštićenih geografskih oznaka u određenim slučajevima utvrđuje se zastupnik kao i ovlašteni korisnik što nije propisano sekundarnim izvorima prava EU sa kojim je vršeno usklađivanje Nacrta zakona.

Čl. 10, 11. i 12. Nacrta zakona usklađivani su sa čl. 28, 29. i 30. Uredbe (EU) 2024/1143.

Direkcija za evropske integracije naglašava da je potrebno uzeti u obzir navedene sugestije te konstatuje da je djelimično vršeno usklađivanje Nacrta zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla sa naprijed navedenim propisima Evropske unije i članom 95. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica s jedne strane, i Bosne i Hercegovine s druge strane („Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori“, br. 10/08, 1/17 i 8/17).

Prilog:

1. Ovjereni izvještaji o usklađenosti

Dostaviti:

1. Naslovu
2. a/a

Broj: 05-02-1-696-21/23SD
Mostar, 9.1.2026. godine

14-01-2026

02-1

BOSNA I HERCEGOVINA
Vijeće ministara
Generalno tajništvo
71000 Sarajevo
Trg Bosne i Hercegovine br. 1

PREDMET: Nacrt Zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla, d o s t a v l j a s e . -

Poštovani,

U sklopu projekta "EU podrška pravima intelektualnog vlasništva u BiH" kojeg financira Europska unija izrađeni su nacrti zakona iz područja industrijskog vlasništva kao temeljni cilj projekta koji se zasniva na usuglašavanju kompletne zakonske regulative sa normama, odnosno zakonodavstvom Europske unije.

U privitku akta dostavljamo Nacrt Zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla, sa obrazloženjem, sa molbom da isti stavite na sjednicu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine na razmatranje i usvajanje.

Nacrt zakona usaglašen je sa službenim lektorima Generalnog tajništva na sva tri jezika i dva pisma.

U tijeku izrade Nacrta Zakona provedene su konzultacije suglasno Pravilima za konzultacije u izradi pravnih propisa i pribavljena mišljenja Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (akt broj: 03/04-02-1-74/25 od 17.2.2025. godine i akt broj: 03/04-02-1-74-1/25 od 17.4.2025. godine), Agencije za zaštitu ličnih/osobnih podataka u Bosni i Hercegovini (akt broj: 04-02-1-141-1/25 od 13.2.2025. godine), Direkcije za europske integracije (akt broj: 03/C-06-2-SDJ-441-9/24 od 10.3.2024. godine), Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine (akt broj: 05-02-2-1036-2/25) od 3.7.2025. godine, Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine (akt broj: 09-02-4-1042/25 od 11.2.2025. godine), Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice (akt broj: 01-02-2-249-2/25 od 14.2.2025. godine) i Uprave za indirektno-neizravno oporezivanje (akt broj: 03/4-07-4-1929-1/25 od 1.9.2025. godine).

WEB: www.iip.gov.ba; e-mail: info@iip.gov.ba

Sjedište: 88000 Mostar, Kneza Domagoja bb.; e-mail: mostar@iip.gov.ba; Fax: +387 36 31 84 20;

Tel: Protokol +387 36 33 43 81; Ured ravnatelja i zamjenika ravnatelja +387 36 33 43 82 (Mostar);

Ispostava Sarajevo: 71000 Sarajevo, Bulevar Meše Selimovića 95, lamela C – 3.kat; e-mail: sarajevo@iip.gov.ba;

Fax: +387 33 65 27 57; Tel: Protokol +387 33 65 27 65;

Ispostava Banja Luka: 78000 Banja Luka, Akademika Jovana Surutke 13/3; e-mail: banjaluka@iip.gov.ba; Fax: +387 51 22 68 41; Tel: +387 51 22 68 40

Odjeljenja: Nacionalni žig, Međunarodni žig +387 33 65 27 96; Patenti +387 33 81 80 95, +387 36 33 43 81;

Industrijski dizajn, Autorsko i srodna prava +387 36 33 43 81;

Agencija za zaštitu ličnih/osobnih podataka, Ministarstvo pravde BiH i Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH nisu imali primjedbe na tekst Nacrta Zakona.

Sugestije Ureda za zakonodavstvo su uvažene (njih 90%) kako je naznačeno o ponovljenom mišljenju uz sljedeće obrazloženje prijedloga koji nisu uvaženi:

- **Preispitati naziv propisa, te razmotriti da glasi "Zakon o oznakama geografskog porijekla** – Radna grupa i eksperti koji su radili na izradi predmetnog zakona cijene da bi zakon trebao zadržati postojeći naziv, kao što je naziv i trenutno važećeg zakona;
- **Ujednačeno koristiti otvoreno i zatvoreno pozivanje na određene propise** – Institut cijeni da je u prijelaznim odredbama opravdano koristiti zatvoreno pozivanje na trenutno važeće propise o zemljopisnim oznakama za koje znamo da će u određenoj fazi povodom usvajanja novog zakona iz istog područja prestati važiti, a za druge propise koje se navode u tekstu zakona koristili smo otvoreno pozivanje jer se isti mogu mijenjati tijekom važenja ovog posebnog zakona pa je opcija generičkog pristupa opravdana;
- **U članku 4. stavak (4) navesti naziv propisa kojim je definirano planinsko područje** predmetna materija u nadležnosti Agencije za sigurnost hrane. Propisani su pojmovi u skladu sa novom Uredbom (EU) 2024/1143;
- **U članku 39. stavak (3) preispitati korištenje termina "trgovačko ime"** – Institut cijeni da termin treba ostati u zakonu jer je riječ o terminu koji se u praksi koristi, a sadrži ga i trenutno važeći zakon;
- **U članku 71. stavak (11) preispitati tekst "Institut može u svako doba donijeti rješenje o proglašavanju ništavim rješenja o registraciji"** – Institut cijeni da predmetni tekst treba ostati u zakonu. Predmetnu formulaciju sadrži i trenutno važeći zakon.

Vežano za sugestije iz mišljenja Direkcije za europske integracije gdje je naznačeno da nije jasno na šta se odnose „prirodni proizvodi“ iz članka 1. stavak (3) isto se odnosi na proizvode koji potječu iz prirodnih resursa i koji nisu rezultat poljoprivredne ili industrijske proizvodnje, već se dobivaju izravno iz prirode. Sugestija za članak 14. (u dostavljenom nacrtu temeljem prenumeracije članak 16.), kao i za članak 16. (temeljem prenumeracije članak 18.) ostajemo pri stavu da je Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine isključivo nadležan za prava koja se štite ovim zakonom i vođenje registara za iste. Na tvrdnje Direkcije da se u nacrtu zakona u postupku registracije zaštićenih imena i zaštićenih zemljopisnih oznaka u određenim slučajevima utvrđuje zastupnik kao i ovlaštenu korisnik što nije propisano sekundarnim izvorima prava EU smatramo da se pomenuti instituti mogu utvrditi neovisno o sekundarnim izvorima prava EU.

Uvažene su sugestije Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine i Uprave za indirektno-neizravno oporezivanje.

Nacrt Zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla definiran je Programom rada Instituta za intelektualno vlasništvo BiH za 2024. godinu i sadržan u Programu rada Vijeća ministara BiH.

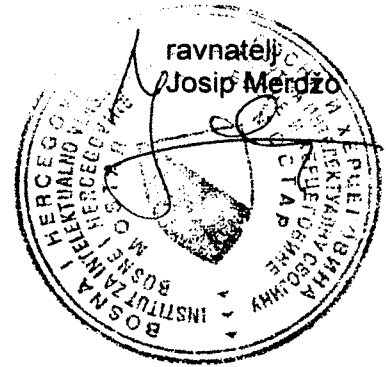
Uz Nacrt Zakona dostavljamo Izjavu o provedenim konzultacijama, Izvješće o provedenim konzultacijama, Obrazac 1 o prethodnoj procjeni učinka propisa i sva pribavljena mišljenja.

Temeljem članka 134. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 79/14, 81/15, 97/15, 78/19, 26/20, 53/22, 59/23, 87/23,

50/24) i članka 125. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 58/14, 88/15, 96/15 i 53/16) predlažemo da se predmetni zakon uputi u proceduru po skraćenom zakonodavnom postupku.

Naznačeni dokumenti dostavljaju se u jednom primjerku u papirnoj i elektronskoj formi, suglasno Zaključku Vijeća ministara Bosne i Hercegovine sa 1. sjednice održane 2.2.2023. godine.

S poštovanjem,

PRIVITAK:

- kao u tekstu

DOSTAVLJENO:

- naslovu
- sektor za opće, pravne i kadrovske poslove
- a/a

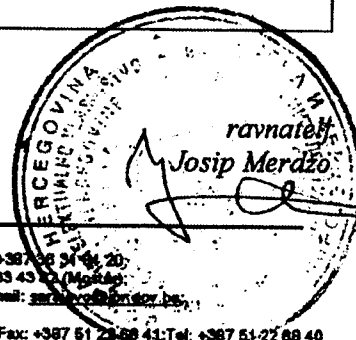

Broj: 05-02-1-696-1/24SD
Mostar, 27.2.2024. godine

Na temelju članka 22. Pravila za konzultacije u izradi pravnih propisa („Službeni glasnik BiH“, br. 5/17 i 87/23), Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine na Nacrt Zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla, d a j e

IZJAVU

1.	Minimalne obveze u pogledu konzultacija	Ispunjene su minimalne obveze u pogledu obavljanja konzultacija
2.	Obrazloženje zaključka da li pravni propis ili drugi akt ima značajnog uticaja na javnost ili ne, s obrazloženjem	Nacrt Zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla nema značajnijeg utjecaja na javnost (primjenjujući kriterije navedene u člancima od 9. do 13. Pravila za konzultacije u izradi pravnih propisa)
3.	Obrazloženje odluke o obliku dodatnih konzultacija i opis dodatnih konzultacija koje su izvršene	Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine je javne konzultacije u postupku pripreme Nacrta Zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla obavio u periodu od 28.12.2023. godine do 27.1.2024. godine, putem web stranice Instituta, www.ipr.gov.ba . i platforme e-konzultacije.
4.	Dostavljanje izvješća o provedenim konzultacijama iz članka 21. Pravila za konzultacije u izradi pravnih propisa	U navedenom periodu Institut za intelektualno vlasništvo BiH je zaprimio pet komentara, a zbirni odgovor se sadržan u Izvješću o održanim konzultacijama

WEB: www.ipr.gov.ba; e-mail: info@ipr.gov.ba
Sjedište: 88000 Mostar, Kneza Domagoja bb.; e-mail: mostar@ipr.gov.ba; Fax: +387 36 34 94 20;
Tel: Protokol +387 36 33 43 81; Urad ravnatelja i zamjenika ravnatelja +387 36 33 43 82 (Mostar);
Ispostava Sarajevo: 71000 Sarajevo, Bulevar Meše Selimovića 95, karmela C – 3.kat; e-mail: sarajevo@ipr.gov.ba;
Fax: +387 33 65 27 57; Tel: Protokol +387 33 65 27 65;
Ispostava Banja Luka: 78000 Banja Luka, Akademika Jovana Suručke 13/3; e-mail: banjaluka@ipr.gov.ba; Fax: +387 51 22 68 41; Tel: +387 51 22 68 40
Ocjeljenja: Nacionalni Eg, Međunarodni Eg +387 33 65 27 68; Patent +387 33 61 80 95, +387 36 33 43 81;
Industrijski dizajn, Autorsko i srodna prava +387 36 33 43 81;

Prikupljeni prijedlozi i komentari na dokument iz online konsultacija

Prijedlozi i komentari na Članak 1

Prijedlozi:

Komentari:

1. Predlagač Zakona nije uzeo u obzir trenutno važeće propise koji regulišu zaštitu geografskih oznaka i garantovano tradicionalnih specijaliteta hrane, jakih alkoholnih pića i vina u Bosni i Hercegovini, koji su usklađivani sa pravnom tečevinom EU (acquis). Zakon o hrani ("Službeni glasnik BiH", broj 50/04), Zakon o organizaciji tržišta vina u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 63/23), Zakon o jakim alkoholnim pićima ("Službeni glasnik R5" broj 81/15), Pravilnik o sistemima kvaliteta za prehrambene proizvode ("Službeni glasnik BiH", broj 90/18), Pravilnik o definiranju, opisivanju, prezentiranju, označavanju i zaštiti geografskih oznaka jakih alkoholnih pića ("Službeni glasnik BiH", broj 81/12).

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 1

Komentar nije prihvatljiv. Navedeni propisi nisu u nadležnosti Instituta za intelektualno vlasništvo BiH, i po svojoj suštini predmet njihove zaštite, mada neko nastoji da to tako predstavi, nije pravo intelektualnog vlasništva. BiH je od 2013 godine članica CEFTA sporazuma koji propisuje obvezu usklađenosti prava intelektualnog vlasništva sa TRIPS sporazumom, kao jednim od osnovnih sporazuma na kojima počiva Svjetska trgovinska organizacija (WTO). Trenutno, BiH ima pristupni status za članstvo u WTO, a od 2022. godine je i zemlja kandidat za EU članstvo. Na osnovu Sporazuma o stabilizaciji i proširenju sklopljenog između EU i BiH, BiH takođe se obvezala da će poštovati odredbe TRIPS-a i svoje zakonodavstvo u oblasti intelektualnog vlasništva učiniti sličnim onom koje postoji u EU. Do sada zaštita oznaka geografskog porijekla, kao prava intelektualnog vlasništva, u BiH bila je regulirana Zakonom o zaštiti oznaka geografskog porijekla („Službeni glasnik BiH“ br. 53/10). Taj zakon nije u potpunosti ispunjavao sve zahtijevane standarde zaštite oznaka geografskog porijekla koje su prihvatile kako zemlje EU, tako i članice Svjetske trgovinske organizacije (u daljnjem tekstu: WTO). BiH je članica Madridskog sporazuma o suzbijanju lažnih ili prevratnih oznaka porijekla na proizvodima (u daljnjem tekstu: Madridski sporazum) i od 2013 godine Lisabonskog aranžmana o zaštiti oznaka porijekla i njihovom međunarodnom registriranju (u daljnjem tekstu: Lisabonski aranžman). Sa ciljem nadograđivanja i unapređenja Lisabonskog aranžmana, 2015. godine donesen je Ženevski akt Lisabonskog aranžmana, čija članica je i EU (od 2020 godine). U proteklom periodu naročito u periodu od kada je stupio na snagu Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla BiH, od 2010. godine, došlo je do značajnih promjena u EU legislativi koja regulira zaštitu oznaka geografskog porijekla. Uredba br. 1151/2012 Evropskog Parlamenta i Vjeća, stupila je na snagu i zamijenila Uredbu Vjeća (EU) br. 510/2006 o zaštiti oznaka geografskog porijekla poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, da bi u 2022. godini EU postala i članica Ženevskog akta Lisabonskog aranžmana. Tijekom postupka zaključivanja Ženevskog akta Lisabonskog aranžmana, EU je odigrala ključnu ulogu u utvrđivanju zakonskog teksta Ženevskog akta, uključujući definicije geografskih oznaka. Zakonodavstvo EU koje je na snazi odnosi se samo na zaštitu oznaka geografskog porijekla poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda i ne odnosi se na ostale proizvode čiju zaštitu geografskog porijekla predviđa TRIPS, kao i Ženevski akt Lisabonskog aranžmana. Zbog naprijed navedenog, trenutno EU je u razmatranju prijedloga propisa za usklađivanje sa predviđenom zaštitom u TRIPS-u i Ženevskom aktu kojim bi se omogućila i zaštita nepoljoprivrednih i neprehrambenih proizvoda putem oznaka geografskog porijekla. Stoga je odlučeno da se izradi novi zakon koji bi detaljno, u skladu sa suvremenim svjetskim standardima, regulirao zaštitu oznaka geografskog porijekla. Predloženi zakon rezultat je provjere u praksi rješenja postojećeg Zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla u BiH kao i neophodnosti da se zakonska rješenja u ovoj oblasti usaglase sa odredbama Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualne svojine (Sporazuma TRIPS), Madridskog sporazuma i Lisabonskog aranžmana (Ženevski akt) i u mjeri u kojoj je to trenutno moguće, sa propisima Europske unije. Prilikom razmatranja važećeg zakona, predlagač se prvenstveno rukovodio odlukama koje predstavljaju obvezu po osnovu TRIPS sporazuma, kao i odlukama Direktive EU o sprovođenju zakona i Uredbe br. 1151/2012 Evropskog parlamenta i Vjeća, od 21. novembra 2012 godine. Važno je napomenuti da je nakon stupanja na snagu Uredbe br. 1151/2012, prestala važiti Uredba Vjeća (EU) br. 510/2006 od 20. 3. 2006. o zaštiti geografskih oznaka i oznaka porijekla poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda; Uredba 510/2006 nije bila implementirana u važećem zakonu ali Uredba 1151/2012, pored novih odredbi, sadrži i sve odredbe Uredbe 510/2006. Prilikom pripreme Prijedloga, predlagač je naveo da BiH u ovom trenutku nema mogućnost da u potpunosti implementira odredbe Uredbe br. 1151/2012 Evropskog parlamenta i Savjeta, posebno uzimajući u obzir navedene obaveze iz TRIPS-a, CEFTA sporazuma, Lisabonskog aranžmana, kao i aktuelne promjene u zakonodavstvu EU o oznakama geografskog porijekla.

Prijedlozi i komentari na Članak 2

Prijedlozi:

Komentari:

1. Definicije i vrste oznaka nisu usklađene sa acquis-om.

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 2

Komentar nije prihvatljiv. Posebna pažnja posvećena je terminologiji, kao i definiranju osnovnih pojmova oznaka geografskog porijekla (oznaka porijekla proizvoda, zaštićena geografska oznaka, zaštićeno ime porijekla), u skladu sa relevantnim međunarodnim ugovorima, iz čega proistječu i drugačiji uvjeti, način stjecanja i obim prava. Uvedeni su i novi pojmovi („zaštićena geografska oznaka“ i „zaštićeno ime porijekla“) na kojima ovlašten korisnik zaštićene oznake geografskog porijekla ima isključivo pravo označavanja svog proizvoda. Propisana lista proizvoda koji se mogu zaštititi oznakom geografskog porijekla je proširena, čime je usklađena sa TRIPS-om i Lisabonskim aranžmanom (Ženeva akt). U odnosu na porijeklo sirovina izvršeno je precizno definiranje proizvoda koji se mogu obilježavati zaštićenim imenom porijekla, kada sirovina za proizvodnju tog proizvoda potiče sa područja različitog ili šireg od područja prerade, saglasno TRIPS-u, EU Uredbi 1151/2012 i Lisabonskom aranžmanu (Ženeva akt). Videti i odgovor pod 1

Prijedlozi i komentari na Članak 3

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 3

Prijedlozi i komentari na Članak 4

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 4**Prijedlozi i komentari na Članak 5**

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 5**Prijedlozi i komentari na Članak 6**

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 6**Prijedlozi i komentari na Članak 7**

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 7**Prijedlozi i komentari na Članak 8**

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 8

Prijedlozi i komentari na Članak 9

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 9

Prijedlozi i komentari na Članak 10

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 10

Prijedlozi i komentari na Članak 11

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 11

Prijedlozi i komentari na Članak 12

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 12

Prijedlozi i komentari na Članak 13

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 13

Prijedlozi i komentari na Članak 14

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 14

Prijedlozi i komentari na Članak 15

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 15

Prijedlozi i komentari na Članak 16

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 16

Prijedlozi i komentari na Članak 17

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 17**Prijedlozi i komentari na Članak 18**

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 18**Prijedlozi i komentari na Članak 19**

Prijedlozi:

Komentari:

1. Komentar se odnosi na cijeli DIO DRUGI - POSTUPAK PO PRIJAVI ZA ZAŠTITU OZNAKA GEOGRAFSKOG PORIJEKLA. Postupak odstupa od propisanih postupaka i procedura uredbi EU na koje se predlagatelj poziva da usklađuje navedenu oblast. To se posebno odnosi na: Prava podnošenja zahtjeva čl.20 Potrebne dokumentacije zahtjeva čl. 22 (1) Kontrolnog tijela prije stavljanja na tržište proizvoda sa zaštićenom oznakom čl.22 (3) Izrade i sadržaja specifikacije proizvoda od čl. 23 do čl. 28. Ispitivanje uslova za zaštitu čl. 33 do 35

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 19

Komentar nije prihvatljiv. Kao što je u prvom odgovoru navedeno, po postojećim propisima EU, postupak priznavanja oznaka geografskog porekla, samo za određene proizvode, do sada je provodio Generalni direktorat za poljoprivredu. Sam postupak ne predstavlja nikakav primjer dobre prakse, i s obzirom da će ubuduće postupak priznavanja, registre, poništaj i sve u vezi oznaka geografskog porekla u EU voditi EUIPO (Zavod za intelektualno vlasništvo EU), sa sjedištem u Alikanteu, u Španiji doći će i do promjena postupka i usklađivanja sa obvezama koje proistječu za EU kao članicu Lisabonskog aranžmana (Ženevskog akta) za međunarodno registriranje imena porijekla. Postojeći postupak predstavlja najbolju praksu koju članice EU, koje su istovremeno i članice Lisabonskog aranžmana (Francuska, Italija, Portugal, Češka, Slovačka, Mađarska i Bugarska) imaju, a gotovo identičan postupak postoji u sljedećim zemljama koje imaju status kandidata za EU (Moldavija, Severna Makedonija i Srbija). Takođe, veoma sličan postupak ima i Španija

Prijedlozi i komentari na Članak 20

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 20**Prijedlozi i komentari na Članak 21**

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 21

Prijedlozi i komentari na Članak 22

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 22**Prijedlozi i komentari na Članak 23**

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 23**Prijedlozi i komentari na Članak 24**

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 24**Prijedlozi i komentari na Članak 25**

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 25**Prijedlozi i komentari na Članak 26**

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 26

Prijedlozi i komentari na Članak 27

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 27

Prijedlozi i komentari na Članak 28

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 28

Prijedlozi i komentari na Članak 29

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 29

Prijedlozi i komentari na Članak 30

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 30**Prijedlozi i komentari na Članak 31**

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 31**Prijedlozi i komentari na Članak 32**

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 32**Prijedlozi i komentari na Članak 33**

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 33**Prijedlozi i komentari na Članak 34**

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 34

Prijedlozi i komentari na Članak 35

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 35

• • • • •

Prijedlozi i komentari na Članak 36

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 36

Prijedlozi i komentari na Članak 37

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 37

Prijedlozi i komentari na Članak 38

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 38

Prijedlozi i komentari na Članak 39

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 39

Prijedlozi i komentari na Članak 40

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 40

Prijedlozi i komentari na Članak 41

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 41

Prijedlozi i komentari na Članak 42

Prijedlozi:

Komentari:

1. Komentar na DIO ČETVRTI - POSTUPAK PO PRIJAVI ZA PRIZNANJE STATUSA OVLAŠTENOG KORISNIKA OZNAKE GEOGRAFSKOG PORIJEKLA Verifikacija usaglašenosti sa specifikacijom proizvoda su potpuno drugačije riješene u propisima EU i važećim propisima o službenim kontrolama u Bosni Hercegovini. Takođe, nametnute takse i obaveze ovlašćenih korisnika kao i vrijeme trajanja statusa ovlašćenog korisnika nije u skladu sa propisima EU koja reguliše ovu oblast.

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 42

Komentar nije prihvatljiv. Pokretanje postupka za priznanje statusa ovlašćenog korisnika zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake, kao i tko može da podnese odgovarajuću prijavu regulirano je u skladu sa okolnostima i potrebama Bosne i Hercegovine. Prijavu mogu da podnesu pravna i fizička lica i njihova udruženja koja na određenom geografskom području proizvode one proizvode na koje se odnosi registrirano zaštićeno ime porijekla ili registrirana zaštićena geografska oznaka. Bitni dijelovi prijave ovlašćenog korisnika su usklađeni sa ekijem i okolnostima u BiH. Detaljno je propisan sadržaj bitnih dijelova prijave ovlašćenog korisnika zbog maksimalnog nivoa usklađenosti sa EU Uredbom 1151/2012. Člankom 44. nacrtu zakona propisan je sadržaj zahtjeva za priznanje statusa ovlašćenog korisnika zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake. Člankom 45. definiran je dokaz o obavljanju određene djelatnosti na određenom području. Člankom 46. propisuje se dokaz (isprava) o izvršenoj kontroli posebnih svojstava proizvoda sa kojim se potvrđuje da kontrolirani proizvod posjeduje sva ona posebna svojstva, kvalitet i način proizvodnje koji su navedeni u elaboratu. Neophodno je da se shvati da ova kontrola kvaliteta nije sa aspekta kvaliteta proizvoda u pogledu tehničkih, kemijskih ili drugih svojstava, nekih standarda (ISO), ispravnosti proizvoda ili kada su u pitanju proizvodi za ljudsku konzumaciju, da li je hrana zdrava ili ne, već ova kontrola treba da potvrdi da proizvod ima sve karakteristike, specifična svojstva, povezanost sa datim geografskim područjem i način proizvodnje kako je propisano u elaboratu. Definirana dužina važenja isprave (šest meseci) koja se prihvata kao dokaz o izvršenoj kontroli posebnih svojstava proizvoda je usklađena sa propisima EU.

Prijedlozi i komentari na Članak 43

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 43

Prijedlozi i komentari na Članak 44

Prijedlozi:

Komentari: • • • • •

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 44

Prijedlozi i komentari na Članak 45

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 45

Prijedlozi i komentari na Članak 46

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 46

Prijedlozi i komentari na Članak 47

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 47

Prijedlozi i komentari na Članak 48

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 48

• • • • •

Prijedlozi i komentari na Članak 49

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 49

Prijedlozi i komentari na Članak 50

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 50

Prijedlozi i komentari na Članak 51

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 51

Prijedlozi i komentari na Članak 52

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 52

Prijedlozi i komentari na Članak 53

- Prijedlozi: • • • • •

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 53

Prijedlozi i komentari na Članak 54

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 54

Prijedlozi i komentari na Članak 55

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 55

Prijedlozi i komentari na Članak 56

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 56

Prijedlozi i komentari na Članak 57

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 57

Prijedlozi i komentari na Članak 58

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 58

Prijedlozi i komentari na Članak 59

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 59

Prijedlozi i komentari na Članak 60

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 60

Prijedlozi i komentari na Članak 61

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 61

Prijedlozi i komentari na Članak 62

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 62

Prijedlozi i komentari na Članak 63

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 63

Prijedlozi i komentari na Članak 64

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 64

Prijedlozi i komentari na Članak 65

Prijedlozi:

Komentari:

1. Komentar na DIO SEDMI - PRESTANAK I UKIDANJE STATUSA OVLAŠTENOG KORISNIKA Nije u skladu sa propisima EU koji regulišu ovu oblast.

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 65

Komentar je neprihvatljiv. Propisi EU koji reguliraju ovu oblast odnose se isključivo na ovlaštene korisnike geografskih oznaka priznatih na nivou EU, od strane Direktorata za poljoprivredu. Postupak propisan u nacrtu zakona odnosi se na status ovlaštenih korisnika registriranih u BiH, u postupku pred Institutom za intelektualno vlasništvo, kao i međunarodnih imena porekla registrovanih (naznačenih za zaštitu) u Bosni i Hercegovini na osnovu Lisabonskog aranžmana, ili direktno prijavljenih Institutu za intelektualno vlasništvo. Postupak proističe iz nadležnosti i upravnih ovlaštenja Instituta za intelektualno vlasništvo i potpuno je usklađen sa propisima koji reguliraju opći upravni postupak u Bosni i Hercegovini.

Prijedlozi i komentari na Članak 66

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 66

Prijedlozi i komentari na Članak 67

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 67

Prijedlozi i komentari na Članak 68

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 68

Prijedlozi i komentari na Članak 69

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 69

Prijedlozi i komentari na Članak 70

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 70

Prijedlozi i komentari na Članak 71

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 71

Prijedlozi i komentari na Članak 72

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 72

Prijedlozi i komentari na Članak 73

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 73

Prijedlozi i komentari na Članak 74

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 74

• • • • •

Prijedlozi i komentari na Članak 75

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 75

Prijedlozi i komentari na Članak 76

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 76

Prijedlozi i komentari na Članak 77

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 77

Prijedlozi i komentari na Članak 78

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 78

Prijedlozi i komentari na Članak 79

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 79

Prijedlozi i komentari na Članak 80

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 80

Prijedlozi i komentari na Članak 81

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 81

Prijedlozi i komentari na Članak 82

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 82**Prijedlozi i komentari na Članak 83**

Prijedlozi:

• Komentari: • • • • •

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 83**Prijedlozi i komentari na Članak 84**

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 84**Prijedlozi i komentari na Članak 85**

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 85**Prijedlozi i komentari na Članak 86**

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 86

Prijedlozi i komentari na Članak 87

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 87

Prijedlozi i komentari na Članak 88

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 88

Prijedlozi i komentari na Članak 89

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 89

Prijedlozi i komentari na Članak 90

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 90

Prijedlozi i komentari na Članak 91

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 91

Prijedlozi i komentari na Članak 92

Prijedlozi: •

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 92

Prijedlozi i komentari na Članak 93

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 93

Prijedlozi i komentari na Članak 94

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 94

Prijedlozi i komentari na Članak 95

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 95

Prijedlozi i komentari na Članak 96

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 96

Prijedlozi i komentari na Članak 97

Prijedlozi:

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Članak 97

Prikupljeni prijedlozi i komentari na priloge iz online konsultacija

Novi prijedlozi

Naziv:

Opšti komentar na Nacrt zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla

Tekst:

Analizom Nacrta zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla, uočen je niz propusta pri izradi istog. Naime, navodite da je usklađivan sa Uredbom (EU) br. 1151/2012 i Lisabonskim aranžmanom o imenima porijekla i geografskim oznakama. S tim u vezi, kako se radi o aktima koji su u potpunosti obavezujući (Uredba (EU) br. 1151/2012), konstatujemo da izrađeni Nacrt zakona nije u skladu sa predmetnom Uredbom. Npr., uočeno je da ne postoji navođenje definicija, što znači da nije u potpunosti Uredba preuzeta. Dalje postoje niz bezargumentovanih činjenica, preklapanja nadležnosti sa drugim institucijama. Stoje odredbe da se postupak zaštite i registracije GI (posebno vina i jakih alkoholnih pića, ali i poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda) vodi pred Institutom za intelektualno vlasništvo (član 12., član 14.). Takođe postoje nejasni pojmovi, npr. u članu 75. u naslovu stoji "Penal" što i nije potpuno razumljiva formulacija. U skladu sa naprijed navedenim primjerima, molimo Vas da izvršite korekcije kompletnog teksta predmetnog Nacrta zakona u skladu sa Uredbom (EU) br. 1151/2012, koju navodite kao predmet usklađivanja. Dalje, predlažemo da svim relevantnim institucijama u ovoj oblasti prvenstveno Agenciji za bezbjednost hrane, entiteskim ministarstvima poljoprivrede i Ministarstvu spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH, uputite Nacrt zakona na mišljenje, kako bi predloženi Nacrt bio provodiv nakon eventualnog usvajanja. Konstatujemo da nije uzeta u obzir ni postojeća legislativa u Bosni i Hercegovini koja se odnosi na Zakon o hrani, Zakon o organizaciji tržišta vina u Bosni i Hercegovini, Zakon o jakim alkoholnim pićima, te je samim tim predloženi dokument u koliziji sa velikim brojem propisa u Bosni i Hercegovini. Uzevši u obzir da je jedan dio dokumenta pisan proizvoljno i neutemeljeno, predmetni Nacrt zakona kao takav je neprihvatljiv.

OBRAZAC broj 1 – PRETHODNA PROCJENA UČINAKA PROPISA
(INSTITUT ZA INTELKTUALNO VLASNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE)

Broj: 05-02-1-696-2/23
 Mostar, 29.1.2025.godine

PRETHODNA PROCJENA UČINAKA PROPISA	
NOSITELJ NORMATIVNOG POSLA	Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine
VRSTA PROPISA	c) zakon
NAZIV PROPISA	Nacrt Zakona o oznakama geografskog porijekla
<p>1. Navedite pravni osnov za donošenje propisa. Pravni osnov za donošenje propisa sadržan je u: a) članku 38. st. 4. a u vezi sa Aneksom VI Privremenog Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SAA) kojim je Bosna i Hercegovina preuzela obvezu da će poduzeti sve neophodne mjere kako bi najkasnije pet godina nakon stupanja na snagu SAA garantirala nivo zaštite prava intelektualnog, industrijskog i trgovinskog vlasništva sličan onome koji postoji u Zajednici, uključujući i djelotvorna sredstva za ostvarivanje takvih prava. b) Pravilima Svjetske trgovinske organizacije koja regulišu način međunarodne trgovine robom, uslugama i intelektualnom svojinom, na multilateralnom nivou bazirajući se na konceptu smanjenja svih oblika ograničenja u vanjskoj trgovini. c) članku 30. stavak (2) Zakona o vanjskotrgovinskoj politici BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 7/98 i 35/04) kojim je utvrđeno da su aspekti prava intelektualnog vlasništva vezani za vanjsku trgovinu u nadležnosti institucija BiH, članku 7. Zakona o osnivanju Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 43/04) prema kojem je Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine nadležan za pripremanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma, konvencija, aranžmana, zakona i drugih propisa iz područja intelektualnog vlasništva i za vođenje upravnog postupka za stjecanje, održavanje, promet i prestanak prava na geografskim oznakama.</p>	
<p>2. Da li je prednacrt, nacrt ili prijedlog propisa u skladu sa strateškim dokumentima, politikama i prioritetima Vijeća ministara i Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, i ako da, navedite s kojim? Donošenje Zakona o oznakama geografskog porijekla u skladu je sa Programom rada Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine kojim su utvrđene aktivnosti u cilju unaprijeđenja sustava zaštite i provedbe prava intelektualnog vlasništva u BiH i sa Akcionim planom Vijeća ministara BiH.</p>	
<p>3. U skladu sa člankom 9. Aneksa I. ukratko opišite stanje i problem koji se namjerava riješiti. Ostvarivanje težnje Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH) ka što čvršćoj integraciji u međunarodnu zajednicu ima kao politički uslov usklađivanje domaćih propisa iz oblasti zaštite intelektualnog vlasništva sa propisima Evropske unije i Sporazumom o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva. BiH od 2013 godine je članica CEFTA sporazuma koji propisuje obavezu usklađenosti prava intelektualnog vlasništva sa TRIPS sporazumom, kao jednim od osnovnih sporazuma na kojima počiva Svjetska trgovinska organizacija (WTO). Trenutno, BiH ima pristupni status za članstvo u WTO, a od 2022 godine je i zemlja kandidat za EU članstvo. Na osnovu Sporazma o stabilizaciji i proširenju sklopljenog između EU i BiH, BiH takođe se obavezala da će poštovati odredbe TRIPS-a i svoje zakonodavstvo u oblasti intelektualnog vlasništva učiniti sličnim onom koje postoji u EU. Do sada zaštita oznaka geografskog porijekla u BiH je regulirana Zakonom o zaštiti oznaka geografskog porijekla („Službeni glasnik BiH“ br. 53/10). Taj zakon nije u potpunosti ispunjavao sve zahtijevane standarde zaštite oznaka geografskog porijekla koje su prihvatile kako zemlje EU, tako i članice Svjetske trgovinske organizacije (u daljnjem tekstu: WTO). BiH je članica Madridskog sporazuma o suzbijanju lažnih ili prijevarnih oznaka porijekla na proizvodima (u daljnjem tekstu: Madridski sporazum) i od 2013 godine Lisabonskog aranžmana o zaštiti oznaka porijekla i njihovom međunarodnom registriranju (u daljnjem tekstu: Lisabonski aranžman). Sa ciljem nadograđivanja i unapređenja Lisabonskog aranžmana, 2015 godine donet je Ženevski akt Lisabonskog aranžmana, čija članica je i EU (od 2020 godine). U proteklom periodu naročito u periodu od kada je stupio na snagu Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla BiH, od 2010 godine, došlo je do značajnih promena u EU legislativi koja reguliše zaštitu oznaka geografskog porijekla. Uredba br. 1151/2012 Evropskog Parlamenta i Vjeća, stupila je na snagu i zamijenila Uredbu Vjeća (EU) br.510/2006 o zaštiti oznaka geografskog porijekla poljoprivrednih i</p>	

prehrambenih proizvoda, da bi u 2022 godine EU postala i članica Ženevskog akta Lisabonskog aranžmana. 2024 godine u maju je stupila na snagu Uredba (EU) 2024/1143 Evropskog parlamenta i Vijeća. Tokom postupka zaključivanja Ženevskog akta Lisabonskog aranžmana, EU je odigrala ključnu ulogu u utvrđivanju zakonskog teksta Ženevskog akta, uključujući definicije geografskih oznaka, pa je navedenom Uredbom 2024/1143 značajno izmijenjen dosadašnji sistem zaštite oznaka geografskih prijekla u EU, kako bi se uskladio sa odredbama Ženevskog akta Lisabonskog aranžmana. Nacrtom ovog zakona radeno je usklašivanje sa Uredbom 2024/1143, gdje je to bilo moguće i primjenljivo.

4. Ukoliko imate saznanja da je isti problem postojao u zemljama Evropske unije, odnosno susjednim zemljama ukoliko navedite na koji način je riješen. Navedite najmanje dvije zemlje Evropske unije i dvije susjedne zemlje. Režim zaštite oznaka geografskog porijekla, sličan predloženom, od zemalja EU imaju upravo one koje tom pravu pridaju najviše značaja i imaju najviše zaštićenih proizvoda: Francuska, Italija, Portugal, Mađarska, Češka, Slovačka, Bugarska i Španija, a od susjednih zemalja Srbija i Makedonija.

5. Utvrdite opći cilj u skladu sa člankom 10. Aneksa I.
Opći cilj/principi razvoja: *Pametna rast*, sadržan je u Srednjoročnom planu razvoja Instituta za intelektualno vlasništvo BiH, koji sadrži i aktivnosti neophodne za zaključivanje i primjenu sporazuma sa drugim zavodima za industrijsko vlasništvo i suradnju sa međunarodnim organizacijama koje participiraju u sustavu zaštite industrijskog vlasništva, kao i rješenjima koje je WTO propisao za svoje članice u Sporazumu o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva.

6. Navedite u nekoliko točaka ključna pitanja/mjere koje će biti obuhvaćene propisom ili provedene putem nenormativnih aktivnosti i mjera.

Zakonodavstvo EU koje je na snazi bilo do maja 2024. godine odnosilo se samo na zaštitu oznaka zemljopisnog porijekla poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, a ne i proizvode čiju zaštitu geografskog porijekla predviđa TRIPS, kao i Ženevski akt Lisabonskog aranžmana. Zbog napred navedenog, EU je donijela Uredbu (EU) 2024/1143 o oznakama geografskog porijekla za vino, jaka alkoholna pića i poljoprivredne proizvode, te garantovano tradicionalne specijalitete i neobavezim izrazima kvaliteta za poljoprivredne proizvode, izmjeni uredbama (EU) br. 1308/2013, (EU)2019/787, i (EU) 2019/1753, te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1151/2012, na kojoj je dosadašnji sistem zaštite počivao. U bliskoj budućnosti će EU usvojiti i propise kojima će omogućiti zaštitu oznaka geografskih porijekla i za neprehrambene i nepoljoprivredne proizvode, radi usklađivanja sa Lisabonskim aranžmanom (Ženevskim aktom). Stoga je odlučeno da se, izradi novi zakon koji bi detaljno, u skladu sa savremenim svjetskim standardima, regulirao zaštitu oznaka geografskog porijekla.

Predloženi zakon rezultat je provjere u praksi rješenja postojećeg Zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla u BiH kao i neophodnosti da se zakonska rješenja u ovoj oblasti usaglase sa odredbama Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (Sporazuma TRIPS), Madridskog sporazuma i Lisabonskog aranžmana (Ženevski akt) i u mjeri u kojoj je to trenutno moguće sa propisima Evropske unije.

Prilikom razmatranja važećeg zakona, predlagač se prvenstveno rukovodio odlukama koje predstavljaju obavezu po osnovu TRIPS sporazuma, kao i odlukama Direktive EU o sprovođenju zakona i Uredbe (EU) br. 2024/1143 Evropskog parlamenta i Vijeća, od 11. aprila 2024. godine.

Prilikom pripreme Prijedloga, predlagač je naveo da BiH u ovom trenutku nema interesa niti mogućnost da u potpunosti implementira odredbe Uredbe br. 2024/1143 Evropskog parlamenta i Vijeća, posebno uzimajući u obzir navedene obaveze iz TRIPS-a, CEFTA sporazuma, Lisabonskog aranžmana, kao i aktuelne i buduće promjene u zakonodavstvu EU o geografskom porijeklu.

Posebna pažnja posvećena je terminologiji, kao i definisanju osnovnih pojmova oznaka geografskog porijekla (oznaka porijekla proizvoda, zaštićena geografska oznaka, zaštićeno ime porijekla, garantovano tradicionalni specijalitet, planinski proizvod), iz čega proistječu i drugačiji uvjeti, način sticanja i obim prava. Uvedeni su i novi pojmovi („zaštićena geografska oznaka“ i „zaštićeno ime porijekla“) na kojima ovlašteni korisnik zaštićene oznake geografskog prjekla ima isključivo pravo označavanja svog proizvoda.

Propisana lista proizvoda koji se mogu zaštititi oznakom geografskog porijekla je proširena, čime je usklađena sa TRIPS-om i Lisabonskim aranžmanom (Ženevski akt).

U odnosu na porijeklo sirovina izvršeno je precizno definiranje proizvoda koji se mogu obilježavati zaštićenim imenom porijekla, kada sirovina za proizvodnju tog proizvoda potiče sa područja različitog ili šireg od područja prerade, saglasno TRIPS-u, EU Uredbi 2024/1143 i Lisabonskog aranžmana (Ženevski akt).

Predloženi zakon predviđa da reciprocitet dokazuje strana koja se na njega poziva.

Značajna promjena je uvođenje pojma „Specifikacija“, a time i izdvajanje i definisanje sadržaja podataka o specifičnim karakteristikama proizvoda za zaštićenu oznaku porijekla u slučaju traženja zaštite sa zaštićenom geografskom oznakom u Specifikaciji, ili u slučaju zaštite zaštićenim imenom porijekla u Elaboratu.

Novina u prijedlogu zakona je i to da ne samo ovlašteni korisnik zaštićenog imena porijekla, već i ovlašteni korisnik zaštićene geografske oznake ima isključivo pravo označavanja svojih proizvoda definisanom oznakom. Uvedena je mogućnost izmjene i dopune Elaborata o zaštiti oznake geografskog porijekla sa zaštićenim imenom porijekla u skladu sa Uredbom EU 2024/1143.

Velika novina je ukidanje žalbenog postupka, te uvođenje upravnog spora protiv prvostepenog rješenja Instituta, koja su konačna u upravnom postupku. Upravni spor se pokreće tužbom pred Sudom Bosne i Hercegovine.

U prijedlogu Zakonu, odnos između zaštićenih oznaka geografskog porijekla i žigova je šire definisan u skladu sa Uredbom EU 2024/1143.

U potpunosti su implementirane odgovarajuće odredbe Sporazuma TRIPS koje se odnose na zaštitu oznaka geografskog porijekla.

U izradi predloženih rješenja korištene su odgovarajuće međunarodne konvencije, propisi EU, Hrvatske, Srbije, Severne Makedonije, Portugala, Španije, Italije, Švajcarske, Francuske, Češke, Madarske, Bugarske i preporuke Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo WIPO.

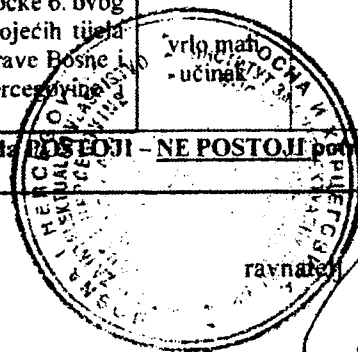
7. Ukratko opišite postupak i rezultate prethodnih konzultacija u skladu sa člankom 6. stavak (5) i po potrebi člankom 20. Aneksa I.

Institut za intelektualno vlasništvo BiH je temeljem članka 7. Pravila za konzultacije u izradi pravnih propisa („Službeni glasnik BiH“, br. 52/17) obavio javne konzultacije u postupku pripreme Zakona o žigu. Javne konzultacije su obavljene u razdoblju od 28.12.2023. godine do 27.1.2024. godine, putem web stranice Instituta i platforme e-konzultacije. Pristiglo je ukupno 5 komentara.

8. Procjena učinaka ključnih pitanja/mjera iz točke 6. ovog obrasca u fiskalnom, ekonomskom, socijalnom i okolišnom smislu: (DA -- značajan ili vrlo značajan učinak ili NE -- vjerovatno mali učinak)

a) Da li jedno ili više ključnih pitanja/mjera iz točke 6. ovog obrasca može ili ne može imati značajan ili vrlo značajan učinak na proračun Bosne i Hercegovine, proračune entiteta, kantona, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i jedinica lokalne samouprave?	vrlo mali učinak	NE
b) Da li jedno ili više ključnih pitanja/mjera iz točke 6. ovog obrasca može ili ne može imati značajan ili vrlo značajan ekonomski učinak iz članka 13. Aneksa I.?	vrlo mali učinak	NE
c) Da li jedno ili više ključnih pitanja/mjera iz točke 6. ovog obrasca može ili ne može imati značajan ili vrlo značajan socijalni učinak iz članka 14. Aneksa I.?	vrlo mali učinak	NE
d) Da li jedno ili više ključnih pitanja/mjera iz točke 6. ovog obrasca može ili ne može imati značajan ili vrlo značajan okolišni učinak iz članka 15. ovog Aneksa I.?	vrlo mali učinak	NE
e) Da li će jedno ili više ključnih pitanja/mjera zahtijevati provedbu administrativnih postupaka vezano za interesne strane i sa kojim ciljem i hoće li navedena rješenja dodatno povećati upravne prepreke za poslovanje?	vrlo mali učinak	NE
f) Da li će za provedbu jednog ili više ključnih pitanja/mjera iz točke 6. ovog obrasca biti potrebno osnivanje novih ili reorganiziranje postojećih tijela Bosne i Hercegovine ili će biti potrebna suradnja više tijela uprave Bosne i Hercegovine, entiteta, kantona, Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i jedinica lokalne samouprave?	vrlo mali učinak	NE

Na temelju prethodne procjene učinaka propisa utvrđeno je da **NE POSTOJI** potreba provedbe postupka sveobuhvatne procjene učinaka propisa.

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

Број: 05-02-2-1036-2/25
Сарајево, 3.7.2025. године

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Институт за интелектуалну својину
Босне и Херцеговине
Кнеза Домагоја бб
88000 Мостар

BOSNA I HERCEGOVINA
INSTITUT ZA INTELIGENTNO VLASNIŠTVO
INSTITUT ZA INTELIGENTNO VLASNIŠTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
MOSTAR

PRIMLJENO: 16. 7. 2025	
Opisna jedinica	broj
05	05-1-696-12/23

Предмет: Мишљење на нацрт Закона о заштити ознака географског поријекла.
Веза: Ваш акт број:05-02-1-696-7/23СД од 29.1.2025. године

Везано за ваш допис, број наведен у вези, а којим се тражи Мишљење на нацрт Закона о заштити ознака географског поријекла, у складу са чланом 31. став (1) тачка е) Пословника о раду Савјета министара Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 22/03), дајемо

МИШЉЕЊЕ

- Актом наведеним у вези, Институт за интелектуалну својину Босне и Херцеговине је, ради прибављања Мишљења о финансијском аспекту Закона, Министарству финансија и трезора Босне и Херцеговине доставио нацрт Закона о заштити ознака географског поријекла, којим се уређује начин стицања, одржавање, садржај, престанак и правна заштита ознака географског поријекла у Босни и Херцеговини (што је скупни назив за три врсте ознака). Ознака географског поријекла укључује ознаку поријекла производа, заштићену географску ознаку и заштићено име поријекла. Ознаке географског поријекла, у складу са предметним Законом, се употребљавају за обиљежавање природних, пољопривредних, прехранбених производа, вина и осталих алкохолних пића, индустријских, занатских и производа домаће радиности. Законом се такође врши усклађивање с Уредбом (ЕУ) бр. 1151/2012 и Лисабонским аранжманом о именима поријекла и географским ознакама.
- Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине размотрило је нацрт Закона и Образложење достављено у прилогу акта наведеног у вези, те констатовало слjedeће:
 - Чланом 16. предметног нацрта Закона прописује се електронско вођење Регистра, и то Регистар пријава заштићених имена поријекла, Регистар пријава за признање статуса овлашћеног корисника заштићене географске ознаке, Регистар пријава за примање статуса овлашћеног корисника заштићеног имена поријекла, Регистар заштићених географских ознака, Регистар заштићених имена поријекла, Регистар овлашћених корисника заштићених географских ознака, те Регистар овлашћених корисника заштићених имена поријекла и Регистар заступника за заштиту индустријског власништва;
 - Чланом 19. предметног нацрта Закона, прописана је наплата административних такси и посебних трошкова поступка. Аналогно процедури других закона из надлежности Института за интелектуалну својину Босне и Херцеговине, уплата такси и накнада врши на Јединствени рачун трезора Босне и Херцеговине, што је приход Буџета институција Босне и Херцеговине;
 - Имајући у виду члан 3а. Закона о административним таксама ("Службени гласник БиХ", бр. 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 76/07 и 98/12), цијенимо потребним да се члан 19. предметног нацрта Закона коригује и прецизира да Савјет министара

Босне и Херцеговине, утврђује висину административних такси и накнада у вези са свим поступцима заштите ознака географског поријекла:

- Чл. 87. и 88. предметног нацрта Закона утврђује се примјена царинских прописа и обавеза Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине да предложи Савјету министара Босне и Херцеговине да прописе о провођењу царинских мјера;
- Чланом 89. предметног нацрта Закона су прописане новчане казне за прекршаје, за које није наведено да се исте уплаћују на Јединствени рачун трезора Босне и Херцеговине. Иако је Законом о прекршајима Босне и Херцеговине изричито прописана припадност прихода, цијенимо потребним да се припадност прихода наведе и у Закону о заштити ознака географског поријекла (аналогно садржају других закона из надлежности Института за интелектуалну својину Босне и Херцеговине) те да се нагласи да средства уплаћена на Јединствени рачун трезора Босне и Херцеговине представљају приход Буџета институција Босне и Херцеговине;
- Чланом 91. предметног нацрта Закона утврђује се надлежност ентитетских инспекцијских органа односно органа Брчко дистрикта Босне и Херцеговине за контролу у вези прекршаја прописаних чланом 98. Закона и заштитних мјера из члана 90. Закона;
- Чланом 96. предметног нацрта Закона, прописује се обавеза директора Института за интелектуалну својину Босне и Херцеговине да надлежним институцијама поднесе приједлог измјене прописа којима се уређују таксе и накнаде посебних трошкова у поступку стицања и одржавања, како би се исти ускладили са одредбама Закона;
- У дијелу Образложења, који се односи на финансијска средства (тачка V- Финансијска средства за провођење Закона) наведено да за провођење овог Закона неће бити потребна додатна финансијска средства;
- Предлагач - носилац нормативног посла у прилогу је доставио Образац који је прописан у Анексу I - члану 12. Јединствених правила за израду правних прописа у институцијама Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 11/05, 58/14, 60/14, 50/17, 70/17 и 10/21) и то ОФП НЕ којим је у цијелости искључен утицај предметног Закона на буџет институција Босне и Херцеговине, буџете ентитета и буџете других нивоа власти.

Слиједом констатованог у тачки 2. овог мишљења, а имајући у виду да је предлагач искључио утицај на Буџет институција Босне и Херцеговине, Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине нема примједби на финансијски аспект нацрта Закона о заштити ознака географског поријекла, уз услов кориговања текста садржајем који се односи на висину и припадност јавних прихода (ал. 2), 3) и 5). тачке 2. овог Мишљења), као и уз напомену да је имплементација предметног Закона средствима из Буџет институција Босне и Херцеговине условљена планирањем средстава у складу са процедуром утврђеном одредбама Закона о финансирању институција Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 и 38/22), посебно ако се има у виду систем вођења електронских регистара.

Напомињемо да је предметни материјал потребно допунити Мишљењем Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине у вези предметног нацрта Закона.

С поштовањем,

ПРИЛОГ

-Образац број 2а о фискалној процјени утицаја

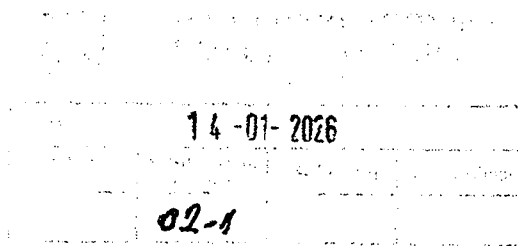

МИНИСТАР
Др. Ђорђе Амџић

Broj: 05-02-1-696-21/23SD
Mostar, 9.1.2026. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
Vijeće ministara
Generalno tajništvo
71000 Sarajevo
Trg Bosne i Hercegovine br. 1

PREDMET: Nacrt Zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla, d o s t a v l j a s e .-

Poštovani,

U sklopu projekta "EU podrška pravima intelektualnog vlasništva u BiH" kojeg financira Europska unija izrađeni su nacrti zakona iz područja industrijskog vlasništva kao temeljni cilj projekta koji se zasniva na usuglašavanju kompletne zakonske regulative sa normama, odnosno zakonodavstvom Europske unije.

U pravitku akta dostavljamo Nacrt Zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla, sa obrazloženjem, sa molbom da isti stavite na sjednicu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine na razmatranje i usvajanje.

Nacrt zakona usaglašen je sa službenim lektorima Generalnog tajništva na sva tri jezika i dva pisma.

U tijeku izrade Nacrta Zakona provedene su konzultacije suglasno Pravilima za konzultacije u izradi pravnih propisa i pribavljena mišljenja Ureda za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (akt broj: 03/04-02-1-74/25 od 17.2.2025. godine i akt broj: 03/04-02-1-74-1/25 od 17.4.2025. godine), Agencije za zaštitu ličnih/osobnih podataka u Bosni i Hercegovini (akt broj: 04-02-1-141-1/25 od 13.2.2025. godine), Direkcije za europske integracije (akt broj: 03/C-06-2-SDJ-441-9/24 od 10.3.2024. godine), Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine (akt broj: 05-02-2-1036-2/25) od 3.7.2025. godine, Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine (akt broj: 09-02-4-1042/25 od 11.2.2025. godine), Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice (akt broj: 01-02-2-249-2/25 od 14.2.2025. godine) i Uprave za indirektno-neizravno oporezivanje (akt broj: 03/4-07-4-1929-1/25 od 1.9.2025. godine).

WEB: www.iip.gov.ba; e-mail: info@iip.gov.ba

Sjedište: 88000 Mostar, Kneza Domagoja bb.; e-mail: mostar@iip.gov.ba; Fax: +387 36 31 84 20;

Tel: Protokol +387 36 33 43 81; Ured ravnatelja i zamjenika ravnatelja +387 36 33 43 82 (Mostar);

Ispostava Sarajevo: 71000 Sarajevo, Bulevar Meše Selimovića 95, lamela C – 3.kat; e-mail: sarajevo@iip.gov.ba;

Fax: +387 33 65 27 57; Tel: Protokol +387 33 65 27 65;

Ispostava Banja Luka: 78000 Banja Luka, Akademika Jovana Surutke 13/3; e-mail: banjaluka@iip.gov.ba; Fax: +387 51 22 68 41; Tel: +387 51 22 68 40

Odjeljenja: Nacionalni žig, Međunarodni žig +387 33 65 27 98; Patenti +387 33 81 80 95, +387 36 33 43 81;

Industrijski dizajn, Autorsko i srodna prava +387 36 33 43 81;

Agencija za zaštitu ličnih/osobnih podataka, Ministarstvo pravde BiH i Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH nisu imali primjedbe na tekst Nacrta Zakona.

Sugestije Ureda za zakonodavstvo su uvažene (njih 90%) kako je naznačeno o ponovljenom mišljenju uz sljedeće obrazloženje prijedloga koji nisu uvaženi:

- **Prespitati naziv propisa, te razmotriti da glasi "Zakon o oznakama geografskog porijekla** – Radna grupa i eksperti koji su radili na izradi predmetnog zakona cijene da bi zakon trebao zadržati postojeći naziv, kao što je naziv i trenutno važećeg zakona;
- **Ujednačeno koristiti otvoreno i zatvoreno pozivanje na određene propise** – Institut cijeni da je u prijelaznim odredbama opravdano koristiti zatvoreno pozivanje na trenutno važeće propise o zemljopisnim oznakama za koje znamo da će u određenoj fazi povodom usvajanja novog zakona iz istog područja prestati važiti, a za druge propise koje se navode u tekstu zakona koristili smo otvoreno pozivanje jer se isti mogu mijenjati tijekom važenja ovog posebnog zakona pa je opcija generičkog pristupa opravdana;
- **U članku 4. stavak (4) navesti naziv propisa kojim je definirano planinsko područje** predmetna materija u nadležnosti Agencije za sigurnost hrane. Propisani su pojmovi u skladu sa novom Uredbom (EU) 2024/1143;
- **U članku 39. stavak (3) preispitati korištenje termina "trgovačko ime"** – Institut cijeni da termin treba ostati u zakonu jer je riječ o termini koji se u praksi koristi, a sadrži ga i trenutno važeći zakon;
- **U članku 71. stavak (11) preispitati tekst "Institut može u svako doba donijeti rješenje o proglašavanju ništavim rješenja o registraciji"** – Institut cijeni da predmetni tekst treba ostati u zakonu. Predmetnu formulaciju sadrži i trenutno važeći zakon.

Vezano za sugestije iz mišljenja Direkcije za europske integracije gdje je naznačeno da nije jasno na šta se odnose „prirodni proizvodi“ iz članka 1. stavak (3) isto se odnosi na proizvode koji potječu iz prirodnih resursa i koji nisu rezultat poljoprivredne ili industrijske proizvodnje, već se dobivaju izravno iz prirode. Sugestija za članak 14. (u dostavljenom nacrtu temeljem prenumeracije članak 16.), kao i za članak 16. (temeljem prenumeracije članak 18.) ostajemo pri stavu da je Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine isključivo nadležan za prava koja se štite ovim zakonom i vođenje registara za iste. Na tvrdnje Direkcije da se u nacrtu zakona u postupku registracije zaštićenih imena i zaštićenih zemljopisnih oznaka u određenim slučajevima utvrđuje zastupnik kao i ovlaštenu korisnik što nije propisano sekundarnim izvorima prava EU smatramo da se pomenuti instituti mogu utvrditi neovisno o sekundarnim izvorima prava EU.

Uvažene su sugestije Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine i Uprave za indirektno-neizravno oporezivanje.

Nacrt Zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla definiran je Programom rada Instituta za intelektualno vlasništvo BiH za 2024. godinu i sadržan u Programu rada Vijeća ministara BiH.

Uz Nacrt Zakona dostavljamo Izjavu o provedenim konzultacijama, Izvješće o provedenim konzultacijama, Obrazac 1 o prethodnoj procjeni učinka propisa i sva pribavljena mišljenja.

Temeljem članka 134. Poslovnika Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 79/14, 81/15, 97/15, 78/19, 26/20, 53/22, 59/23, 87/23,

50/24) i članka 125. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 58/14, 88/15, 96/15 i 53/16) predlažemo da se predmetni zakon uputi u proceduru po skraćenom zakonodavnom postupku.

Naznačeni dokumenti dostavljaju se u jednom primjerku u papirnoj i elektronskoj formi, suglasno Zaključku Vijeća ministara Bosne i Hercegovine sa 1. sjednice održane 2.2.2023. godine.

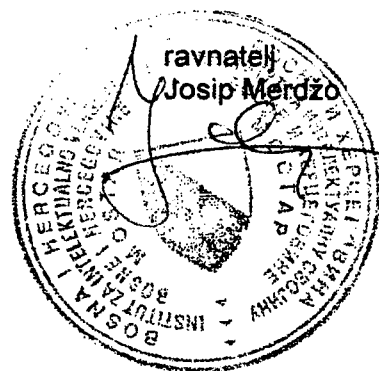
S poštovanjem,

PRIVITAK:

- kao u tekstu

DOSTAVLJENO:

- naslovu
- sektor za opće, pravne i kadrovske poslove
- a/a

BOSNA I HERCEGOVINA
Vijeće ministara
Ured za zakonodavstvo

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Савјет министара
Уред за законодавство

Broj: 03/04-02-1-74/25
Sarajevo, 17.2.2025.godine
(LSH/ZB/MBS)

05. 2. 2025
B

BOSNA I HERCEGOVINA
INSTITUT ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO
UL. KNEZA DOMAGOJA 11
71000 SARAJEVO

PRIJELAZNA: 07-03-2025			
Ured za zakonodavstvo	Ured za zakonodavstvo	Ured za zakonodavstvo	Ured za zakonodavstvo
Indukcija	Indukcija	Indukcija	Indukcija
05	07-1-696-14		25

BOSNA I HERCEGOVINA
INSTITUT ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO

MOSTAR
Kneza Domagoja bb

PREDMET: Nacrt zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla

Veza vaš broj: 05-02-1-696-6/23SD od 29.1.2025. godine

Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, razmotrio je **Nacrt zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla**, i na osnovu člana 25. stav 1. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), daje

MIŠLJENJE

Ustavni osnov za donošenje predmetnog Zakona sadržan je u članu III. 1. b) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine vanjskotrgovinska politika i članu IV. 4. a), prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna za donošenje zakona koji su potrebni za provođenje odluka Predsjedništva ili za vršenje funkcija Skupštine po ovom Ustavu.

Članom 30. stav (2) Zakona o vanjskotrgovinskoj politici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 7/98 i 35/04), utvrđeno je da su aspekti prava intelektualnog vlasništva vezani za vanjsku trgovinu u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine. Pod terminom "aspekti prava intelektualnog vlasništva vezani za vanjsku trgovinu" podrazumjeva se osiguranje adekvatnih standarda i načela u vezi s raspoloživošću, obimom i upotrebom prava intelektualnog vlasništva vezanim za vanjsku trgovinu, kao i osiguranje efikasnih i odgovarajućih sredstava za provedbu prava intelektualnog vlasništva u skladu sa obavezama iz trgovinskih sporazuma u kojima je Bosna i Hercegovina jedna od strana.

U skladu sa članom 7. stav (1) tačka aa) Zakona o osnivanju Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 43/04) utvrđeno je da je Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine u području zaštite industrijskog vlasništva

mjerodavan za vođenje upravnog postupka za sticanje, održavanje, promet i prestanak prava na geografsku oznaku, u skladu s odredbama međunarodnih konvencija, ugovora i sporazuma kojima je pristupila, odnosno koje je ratificirala Bosna i Hercegovina, i zakona i provedbenih propisa kojim se uređuje ova materija.

U istom članu stav (1) tačka cc) Zakona o osnivanju Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine utvrđeno je da poslovi u području zaštite intelektualnog vlasništva obuhvataju pripremanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma, konvencija, sporazuma, zakona i drugih propisa iz područja intelektualnog vlasništva.

Važeći Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla ("Službeni glasnik BiH", broj 53/10) ne ispunjava u potpunosti sve zahtijevana standarde zaštite oznaka geografskog porijekla koje su prihvatile zemlje Evropske unije, kao i članice Svjetske trgovinske organizacije (WTO). Bosna i Hercegovina je članica Madridskog sporazuma o suzbijanju lažnih ili prijevornih oznaka porijekla na proizvodima i od 2013. godine Lisabonskog aranžmana o zaštiti oznaka porijekla i njihovom međunarodnom registriranju. Sa ciljem nadograđivanja i unapređenja Lisabonskog aranžmana, 2015. godine donesen je Ženevski akt Lisabonskog aranžmana, čija članica je Evropska unija od 2020. godine. Od kada je stupio na snagu važeći Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla, od 2010. godine, došlo je do značajnih promjena u EU legislativi koja reguliše zaštitu oznaka geografskog porijekla. Uredba br. 1151/2012 stupila je na snagu i zamijenila Uredbu br. 510/2006 o zaštiti oznaka geografskog porijekla poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, a 2024. godine stupila je na snagu Uredba (EU) 2024/1143, kojom je značajno izmijenjen dosadašnji sistem zaštite oznaka geografskog porijekla u EU. Novi Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla usklađen je sa Uredbom 2024/1143 gdje je to bilo moguće i primjenjivo.

U proteklom periodu, od kada je stupio na snagu Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla od 2010. godine, došlo je do značajnih promjena u EU legislativi koja regulira zaštitu oznaka geografskog porijekla. Mada je važeći Zakon o zaštiti oznaka geografskog porijekla bio uglavnom usklađen sa odredbama TRIPS-a (Sporazum o trgovinskim aspektima prava intelektualne svojine) i Lisabonskog aranžmana (Štokholmski akt), s obzirom na činjenicu da je došlo do značajne izmjene EU propisa, kao i da će Bosna i Hercegovina u bliskoj budućnosti morati pristupiti i Ženevskom aktu Lisabonskog aranžmana, pristupilo se izradi novog zakona kojim bi se detaljno, u skladu sa savremenim svjetskim standardima, regulirala oblast zaštite oznaka geografskog porijekla.

U postupku izrade zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla, predlagač se rukovodio odlukama koje predstavljaju obavezu po osnovu TRIPS sporazuma, kao i odlukama Uredbe (EU) 2024/1143 Evropskog parlamenta i Vijeća.

Posebna pažnja je posvećena terminologiji, kao i definiranju osnovnih pojmova oznaka geografskog porijekla (oznaka porijekla proizvoda, zaštićena geografska oznaka, zaštićeno ime porijekla) u skladu s relevantnim međunarodnim ugovorima, iz čega proizolaze i drugačiji uslovi, način sticanja i obim prava. Uvedeni su i novi pojmovi („zaštićena geografska oznaka“ i „zaštićeno ime porijekla“) na kojima ovlašteni korisnik ima isključivo pravo označavanja svog proizvoda.

U skladu s Uredbom (EU) 2024/1143 omogućena je zaštita „garantovano tradicionalnog specijaliteta“ i „planinskog proizvoda“, ali je propisano da isključiviu nadležnost za te nove oznake, njihovu registraciju, postupak priznavanja i vođenje registra ima Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, koja je na osnovu svog pravilnika, na neki način to radila i do sada.

Velika novina je ukidanje žalbenog postupka, te uvođenje upravnog spora protiv rješenja Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine, koja su konačna u upravnom postupku. Upravni spor se pokreće tužbom pred Sudom Bosne i Hercegovine. Ovakva odredba prihvaćena je u svim prijedlozima zakona iz oblasti industrijske svojine.

Novim zakonom o zaštiti oznaka geografskog porijekla, odnos između zaštićenih oznaka geografskog porijekla i žigova je šire definiran u skladu sa Uredbom EU 2024/1143 i u potpunosti su implementirane odgovarajuće odredbe Sporazuma TRIPS koje se odnose na zaštitu geografskog porijekla.

Na dostavljeni tekst Nacrta Zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla, Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine daje sljedeće sugestije:

Generalne sugestije:

- preispitati naziv propisa, te razmotriti da glasi „Zakon o oznakama geografskog porijekla“;
- u cjelokupnom tekstu predmetnog zakona, radi bolje preglednosti, izbjegavati da oznaka člana i naziv člana budu na jednoj stranici, a sadržaj člana na sljedećoj stranici (primjer u čl. 4. . 17. . 26. . 82. . 92.)
- u tekstu zakona, kroz sve članove koristi se u istom padežu termin „ovog zakona“, pa je navedeno potrebno preispitati i prilagoditi značenju norme (primjer čl. 14. . 36. i drugi);
- kroz cjelokupni tekst zakona ujednačeno koristiti otvoreno ili zatvoreno pozivanje na određene propise;
- tekst zakona jezički uskladiti, s obzirom da je dostavljeni tekst, uglavnom pripremljen na bosanskom jeziku.

Pojedinačne sugestije:

- u članu 1. stav (2) tačka c) iza riječi planinski proizvod umjesto interpunkcijskog znaka dvotačka staviti interpunkcijski znak tačka zarez;
- u članu 1. kojim se utvrđuje predmet zakona, odredbe stava (2) i stava (3) po svom sadržaju ne pripadaju ovom članu, pa se predlaže da se ovi stavovi pripreme kao zaseban član i pozicionira kao član 3.;
- prema naprijed navedenoj sugestiji, u članu 1. stavove koji slijede poslije stava (2) i stava (3) potrebno je prenumerisati;
- član 1. stav (7) predmetnog zakona preformulisati tako da glasi: „Navođenje pravnih akata Evropske unije iz stava (6) ovog zakona vrši se isključivo u svrhu praćenja informiranja o preuzimanju pravne stečevine Evropske unije u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine.“;
- član 2. pripremiti u skladu sa članom 44. stav (2) Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 11/05, 58/14, 60/14, 50/17, 70/17 i 10/21);
- u skladu sa članom 10. Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine, u tekstu zakona, kao zaseban član pripremiti osnovne principe na kojem se zasniva zakon;
- u članu 4. stav (4) navesti naziv propisa kojim je definisano planinsko područje;

-u članu 7. stav (1) u drugom redu teksta, riječi „u čl. 4. i 5. ovog zakona“ zamijeniti riječima „u čl. 5. i 6. ovog zakona“;

- u članu 13. stav (1) pored propisanih prava propisati i obaveze;

-u članu 15. stavu (1) riječi: „iz člana 13. stava (1)“ zamijeniti riječima: „iz člana 14. stava (1)“;

- u članu 17. stav (1) ispravno napisati riječ „zakona“

-u članu 17. stav (2) preformulisati tako da glasi:“Strano fizičko lice koje nema prebivalište ili strano pravno lice koje nema stvarno i efektivno poslovno sjedište u Bosni i Hercegovini, u postupku“;

-u članu 21. stavu (4) ispred riječi „prijevod“ dodati riječ „ovjereni“, kako je to navedeno i u članu 24. stav (2);

-u članu 30. u st. (3) i (4) riječi: „iz stava (1) ovog člana“ zamijeniti riječima: „iz člana 23. ovog zakona. Ovo iz razloga jer je članom 23. propisano koji su to bitni dijelovi prijave, dok se stavom (1) ovog člana propisuje priznanje datuma podnošenja prijave;

- u članu 37. stav (1) u drugom redu brisati veznik „i“ prije zareza, tako da glasi „...na zahtjev podnosioca prijave, uz plaćanje propisane takse...“;

-u članu 39. stav (3) preispitati korištenje termina „trgovačko ime“ ;

-u članu 40. stav (1) tačka d) brisati riječ „urednu“;

-u članu 41. u st. (2) i (3) riječi: „iz stava (1) ovog člana“ zamijeniti riječima: „iz čl. 39. i 40. ovog zakona. Ovo iz razloga jer se čl. 39. i 40. odnose na prigovor na prijavu i sadržaj prigovora;

-u članu 45. stavu (2) formulaciju zadnjeg dijela norme „od tijela koje će vršiti kontrolu posebnih svojstava proizvoda, kako je predviđeno u stavu (3) člana 24. ovog zakona.“. radi bolje jasnoće norme preformulisati na način: „od ovlaštenog akreditiranog tijela ili drugog stručnog tijela iz člana 24. stava (3) ovog zakona.“;

-u članu 49. u st. (3) i (4) riječi: „iz stava (1) ovog člana“ zamijeniti riječima: „iz člana 45. ovog zakona. Ovo iz razloga jer je članom 45. propisano koji su to bitni dijelovi prijave, dok se stavom (1) ovog člana propisuje priznanje datuma podnošenja prijave;

-u članu 53. pozivanje na više članova „članova 45. do 48.ovog zakona .. ujednačiti kao u cjelokupnom tekstu zakona (primjer član 52. stav (2) i drugi);

-u članu 54. st. (3), (4) i (5) riječi: „iz člana 36. stava (2) ovog zakona“ zamijeniti riječima: „iz člana 35. stava (2) ovog zakona“;

-u članu 67. stavu (2) tački b) riječi: „na osnovu čl. 65. odnosno 66. ovog zakona“ zamijeniti riječima: „na osnovu čl. 65. i 66. ovog zakona“;

-u članu 71. stavu (6) preispitati da li se u ovom stavu treba pozvati pored stava (4) i na stav (5) ovog člana;

-u članu 71. stavu (11) preispitati tekst: „Institut može u svako doba donijeti rješenje o proglašenju ništavim rješenja o registraciji zaštićenog imena porijekla ili ...“;

-naziv člana 76. preispitati, tako da se uskladi sa terminologijom u stavu (2) istog člana;

-u članu 82. stavu (2) tekst u tač. a) i b) završiti na isti način kako je to urađeno u svim tačkama zakona, a zbog jednoobraznosti teksta zakona;

-u članu 88. stavu (2), na početku norme brisati riječ „Blize“, kao suvišnu, te dalje u tekstu riječi: „ iz ovog poglavlja Zakona“ zamijeniti riječima: „iz ovog dijela“, s obzirom da član 88. prema unutrašnjoj podjeli pripada dijelu „DIO DESETI – CARINSKE MJERE“;

-u članu 89. u st. (2) i (3) riječi: „iz stava (1) ovog člana“ zamijeniti riječima: „iz člana 74. ovog zakona. Ovo iz razloga što je članom 74. propisano šta se smatra povredom neovlaštenog korištenja zaštićenog imena porijekla ili zaštićene geografske oznake, dok se stavom (1) ovog člana propisuje kazna za određene kategorije, odnosno kazna za prekršaj pravnog lica ili pojedinca obavljajući samostalnu poslovnu djelatnost;

- u članu 90. u stavu (2) dodati tačku iza člana 89.:

- od člana 94. do 100. naziv „Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ zamjeniti sa „Službeni glasnik BiH“;

-u članu 95. stav (1) preformulisati u smislu da će direktor Instituta do dana primjene ovog zakona donijeti pravilnik, te decidno nabrojati članove u kojima je predviđeno donošenje provedbenog propisa;

-takođe u članu 95 stavu (2) navesti ispravan naziv Pravilnika ..., kao i broj službenog glasila u kojem je objavljen, a što je potrebno uraditi i u članu 97.;

-član 100. preformulisati na način:

„Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“, a primjenjuje se po isteku godine dana od dana stupanja na snagu.“

U dijelu obrazloženja II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA, prvi paragraf, u prvom redu, brisati dio u zagradi „(u daljem tekstu: Bosne i Hercegovine)“ .

Ured za zakonodavstvo ukazuje da se o tekstu Nacrta Zakona, prije upućivanja prema Vijeću ministara Bosne i Hercegovine pribave mišljenja: Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, Direkcije za evropske integracije i Agencije za zaštitu ličnih podataka Bosne i Hercegovine.

Uz Nacrt Zakona, a u skladu sa Jedinstvenim pravilima za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 11/05, 58/14, 60/14, 50/17, 70/17 i 10/21) dostavljen je Obrazac broj 1 - prethodna procjena uticaja propisa.

U navedenom Obrascu broj 1, u tački 1. navesti ustavni osnov za donošenje predmetnog zakona.

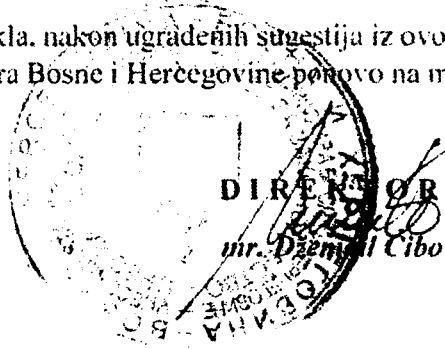
Takođe, Ured za zakonodavstvo konstatuje da je priložen Izvještaj o provedenim konsultacijama i Izjava rukovodioca o provedenim konsultacijama, u skladu sa Pravilima za konsultacije u izradi pravnih propisa („Službeni glasnik BiH“, br. 5/17 i 87/23).

Nacrt zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla, nakon ugrađenih sugestija iz ovog mišljenja dostaviti Uredu za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine ponovo na mišljenje.

Dostaviti:

-Naslovu

-a/a

BOSNA I HERCEGOVINA
Agencija za zaštitu ličnih/osobnih
podataka u Bosni i Hercegovini
Sarajevo

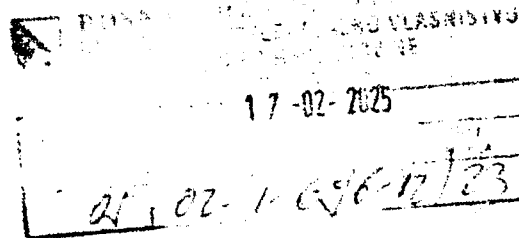

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Агенција за заштиту личних података
у Босни и Херцеговини
Сарајево

Broj: 04-02-1-141-1/25

Datum: 13.02.2025.

Institut za intelektualno vlasništvo
Kneza Domagoja bb
88000 Mostar
Bosna i Hercegovina

Predmet: Nacrt Zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog porijekla
Mišljenje - dostavlja se,

Veza: vaš dopis br. 05-02-1-696-3/25SD od 29.01.2025.

Poštovani,

Agencija za zaštitu osobnih podataka u Bosni i Hercegovini zaprimila je vaš dopis br. 05-02-1-696-3/25SD od 29.01.2025. u kojem tražite da vam dostavimo mišljenje Agencije na Nacrt Zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla.

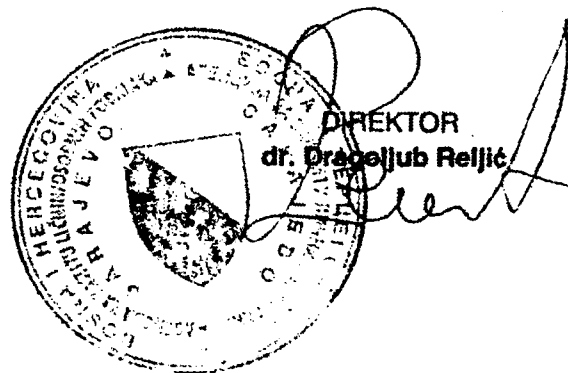
U skladu sa vašim Upitom, dajemo vam sljedeće Mišljenje:

Shodno članku 40. stavak (1) točka d) Zakona o zaštiti osobnih podataka („Sl. glasnik BiH“, broj: 49/06, 76/11 i 89/11), nakon izvršene analize Nacrta Zakona o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla, sa aspekta zaštite prava na privatnost i obrade osobnih podataka, Agencija nema primjedbi.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

- Naslovu,
- a/a

Sarajevo-Sarajevo. Dubrovačka broj 6 - Дубровачка број 6
tel/тел +387 33 726-250, fax/факс 726-251

05 DALIJA
DIREKCIJA ZA EVROPSKE INTEGRACIJE
INSTITUT ZA INTELKTUALNO VLASNIŠTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
MOSTAR

Broj: 03/C-06-2-SDJ-441-9/24
Sarajevo, 10. mart 2025. godine

PRIMLJENO:	13-03-2025
Šifra dokumenta	
Broj dokumenta	
Datum prijema	
05-02-1-696-11/23	

BOSNA I HERCEGOVINA
INSTITUT ZA INTELKTUALNO VLASNIŠTVO
Kneza Domagoja bb
88000 Mostar

Predmet: Mišljenje o usklađenosti Nacrta zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla s *acquis*-em

Veza: Vaš akt broj: 05-02-1-696-8/23SD od: 29. 1. 2025. godine i 05-02-1-696-10/23SD od 12. 2. 2025. godine

Na osnovu člana 18. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16 i 83/17), člana VI Odluke o Direkciji za evropske integracije („Službeni glasnik BiH“, broj 41/03) i člana 6. Odluke o postupku usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine s pravnom tečevinom Evropske unije („Službeni glasnik BiH“, br. 75/16, 2/18 i 32/23), Direkcija za evropske integracije daje sljedeće

MIŠLJENJE

Nacrtom zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla uređuje se način sticanja, održavanje, sadržaj, prestanak i pravna zaštita oznaka geografskog porijekla u Bosni i Hercegovini.

Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine je uz Nacrt zakona dostavio uredno popunjenu i ovjerenu izjavu i tabele usklađenosti propisa s *acquis*-em u skladu sa članom 4. stav (1) Odluke o postupku usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine s pravnom tečevinom Evropske unije.

Nacrtom zakona vršeno je usklađivanje sa sljedećim sekundarnim izvorima prava EU:

- Uredbom (EU) Evropskog parlamenta i Vijeća od 11. aprila 2024. godine o oznakama zemljopisnog porijekla za vino, jaka alkoholna pića i poljoprivredne proizvode, te zajamčeno tradicionalnim specijalitetima i neobaveznim izrazima kvalitete za poljoprivredne proizvode, izmjeni uredbi (EU) br. 1308/2013, (EU) 2019/787 i (EU) 2019/1753 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1151/2012;
- Direktivom 2004/48/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 29. aprila 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva.

2

Također, Nacrt zakona je usklađivan sa Lisabonskim aranžmanom o imenima porijekla i geografskim oznakama.

Analizom Nacrta zakona i relevantnih sekundarnih izvora prava Evropske unije, Direkcija konstatuje da je u članu 1. stav (6) potrebno navesti puni naziv Uredbe (EU) 2024/1143 sa kojom je vršeno usklađivanje. Analizom Nacrta zakona, Dio deveti koji se odnosi na građanskopravnu zaštitu a koji sadrži članove od 73. do 84., utvrđujemo da je vršeno usklađivanje sa Direktivom 2004/48/EZ. Nacrtom zakona nisu utvrđene osobe ovlaštene za podnošenje zahtjeva za primjenu mjera, postupaka i pravnih sredstava potrebnih za osiguranje provedbe prava intelektualnog vlasništva iz člana 4. Direktive. Nacrtom zakona u članu 73. propisana je tužba zbog povrede prava i šta tužilac može tužbom zahtijevati dok u članu 78. Nacrta zakona propisana je aktivna legitimacija za tužbu. U tabeli usklađenosti obrađivač propisa navodi da u Bosni i Hercegovini ne postoje organizacije iz člana 4. tač. (c) i (d) Direktive 2004/48/EZ već da se prava industrijskog vlasništva ostvaruju pojedinačno. U članu 10. propisane su korektivne mjere koje nisu na isti način utvrđene Nacrtom zakona. Naime, član. 80. Nacrta zakona definiše privremene mjere koje sud određuje radi osiguranja zahtjeva i član. 73. koji se odnosi na tužbu zbog povrede prava i u oba člana sadržane su mjere s tim da nisu definisane kao korektivne mjere koje se donose nakon povrede prava. U članu 1. Nacrta zakona definisana je oznaka geografskog porijekla kao skupni naziv za tri vrste oznaka: oznake porijekla proizvoda, zaštićenu geografsku oznaku i zaštićeno ime porijekla. Direkcija naglašava da je potrebno preispitati definisanje navedenog termina kako bi se izbjeglo različito terminološko određenje za iste pojmove koji su predmet Pravilnika o sistemima kvalitete za prehrambene proizvode („Službeni glasnik BiH“, broj 90/18). U stavu (3) člana 1. nije jasno na šta se odnose „prirodni proizvodi“.

Član 14. Nacrta zakona odnosi se na nadležnost za postupak priznavanja zaštićene geografske oznake ili zaštićenog imena porijekla gdje se propisuje da je za postupak priznavanja, uslove i registraciju zaštićene geografske oznake i zaštićenog imena porijekla isključivo nadležan Institut za intelektualno vlasništvo. Sugeriramo da navedeni član Nacrta zakona preispitate uzimajući u obzir Pravilnika o sistemima kvalitete za prehrambene proizvode koji je usklađivan sa EU legislativom, a kojim se propisuje procedura i uspostava sistema zaštićenih oznaka porijekla i oznaka geografskog porijekla. Istovremeno, Zakonom o organizaciji tržišta vina u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ broj 63/23) u članu 31. koji se odnosi na provedbena ovlaštenja propisano da Vijeće ministara Bosne i Hercegovine podzakonskim propisom posebno utvrđuje između ostalog i:

- vrste podnosilaca zahtjeva za zaštitu oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla;
- uslove koji se moraju ispuniti u pogledu zahtjeva za zaštitu oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla, kontrolu od strane Ministarstva, postupak za podnošenje prigovora i postupke za izmjenu, poništenje i konverziju zaštićenih oznaka porijekla ili zaštićenih oznaka geografskog porijekla;
- uslove za podnošenje zahtjeva za prekograničnu zaštitu;
- datum od kojeg je na snazi zaštita ili izmjena zaštite; i
- uslove koji se odnose na izmjenu specifikacije proizvoda.

Nadalje, član 16. Nacrta zakona utvrđuje registre koje u elektronskoj formi vodi Institut za intelektualno vlasništvo. Između ostalih, utvrđen je Registar prijava zaštićenih geografskih oznaka i Registar prijava zaštićenih imena porijekla, Direkcija ukazuje da je Zakonom o organizaciji tržišta vina u Bosni i Hercegovini, koji je usklađivan sa relevantnim EU *acquis*-em,

u članu 27. utvrđeno da Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH uspostavlja i vodi elektronski Registar zaštićenih oznaka porijekla i zaštićenih oznaka geografskog porijekla. Direkcija ukazuje na preispitivanje navedene kolizije odredbi.

U Nacrtu zakona u postupku registracije zaštićenih imena i zaštićenih geografskih oznaka u određenim slučajevima utvrđuje se zastupnik kao i ovlašten korisnik što nije propisano sekundarnim izvorima prava EU sa kojim je vršeno usklađivanje Nacrta zakona.

Čl. 10, 11. i 12. Nacrta zakona usklađivani su sa čl. 28, 29. i 30. Uredbe (EU) 2024/1143.

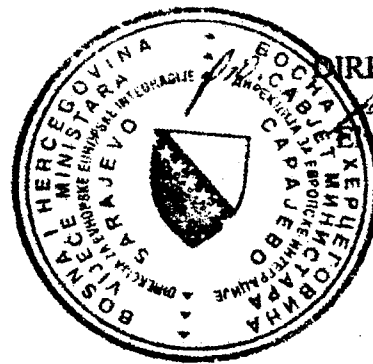
Direkcija za evropske integracije naglašava da je potrebno uzeti u obzir navedene sugestije te konstatuje da je djelimično vršeno usklađivanje Nacrta zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla sa naprijed navedenim propisima Evropske unije i članom 95. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica s jedne strane, i Bosne i Hercegovine s druge strane („Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori“, br. 10/08, 1/17 i 8/17).

Prilog:

1. Ovjereni izvještaji o usklađenosti

Dostaviti:

1. Naslovu
2. a/a

BOSNA I HERCEGOVINA
Vijeće ministara
Ured za zakonodavstvo

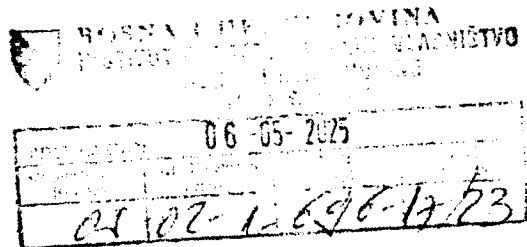

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Савет министара
Уред за законодавство

05. April 2025

4

Broj: 03/04-02-1-74-1/25
Sarajevo, 17.4.2025.godine
(LSH/ZB)

BOSNA I HERCEGOVINA
INSTITUT ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO

MOSTAR
Kneza Domagoja bb

PREDMET: Nacrt zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla

Veza vaš broj: 05-02-1-696-16/23SD od 31.3.2025. godine

Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, razmotrio je Nacrt zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla, i na osnovu člana 25. stav 1. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), daje

MIŠLJENJE

Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine aktom broj: 05-02-1-696-6/23SD od 29.1.2025. godine dostavio je Uredu za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, Nacrt zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla, radi davanja mišljenja.

Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine razmotrio je dostavljeni Nacrt zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla i dao mišljenje broj: 03/04-02-1-74/25 od 17.2.2025. godine u kojem su sadržane generalne i pojedinačne sugestije, pri kojem i dalje ostaje.

U završnom dijelu predmetnog mišljenja Institutu za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine ukazano je da se Nacrt zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla, nakon ugrađenih sugestija iz ovog mišljenja dostavi Uredu za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine ponovo na mišljenje.

Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine aktom broj: 05-02-1-696-16/23SD od 31.3.2025. godine dostavio je Nacrt zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla na ponovno mišljenje, navodeći pojašnjenja za pojedine sugestije koje je ugradio i koje nije ugradio.

Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine ponovo je razmotrio dostavljeni tekst Nacrta zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla i konstatovao da je većina sugestija (90%) data u mišljenju broj: 03/04-02-1-74/25 od 17.2.2025. godine ugrađena i usklađena.

Istovremeno, Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, radi bolje preglednosti, sugeriše da:

-na strani 21 Nacrta zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla naslov DIO ČETVRTI – POSTUPAK PO PRIJAVI ZA PRIZNANJE STTUSA OVLAŠTENOG KORISNIKA, bude lociran na slijedeću stranicu prije člana 46. ovog zakona;

-na strani 28 Nacrta zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla naslov DIO PETI – SADRŽAJ I OBIM PRAVA KOJE IMA OVLAŠTENI KORISNIK IMENA PORIJEKLA ILI GEOGRAFSKE OZNAKE, bude lociran na slijedeću stranicu prije člana 62. ovog zakona;

-na strani 33 Nacrta zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla naslov DIO OSMI – PROGLAŠAVANJE NIŠTAVIM RJEŠENJA O REGISTRACIJI IMENA PORIJEKLA ILI GEOGRAFSKE OZNAKE I RJEŠENJA O PRIZNANJU STATUSA OVLAŠTENOG KORISNIKA, bude lociran na slijedeću stranicu prije člana 71. ovog zakona.

Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine ukazuje da se o tekstu Nacrta zakona o zaštiti oznaka geografskog porijekla, prije upućivanja prema Vijeću ministara Bosne i Hercegovine pribave mišljenja: Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, Direkcije za evropske integracije i Agencije za zaštitu ličnih podataka Bosne i Hercegovine.

Dostaviti:

-Naslovu

-a/a

